ΕΤΟΣ Ε'. Ἐκδίδεται τῇ 1/13 καὶ 15/27 ἑκάστου μηνός. Ἐν ΛΕΙΨΙΑι τῇ 1/13 Φεβρουαρίου 1886 Τιμὴ ἐτησία προπληρωμένη εἰς χρυσόν. Φράγκ. 40. Μάρκ. 32. Ῥούβλ. 16. ΑΡ. 115.

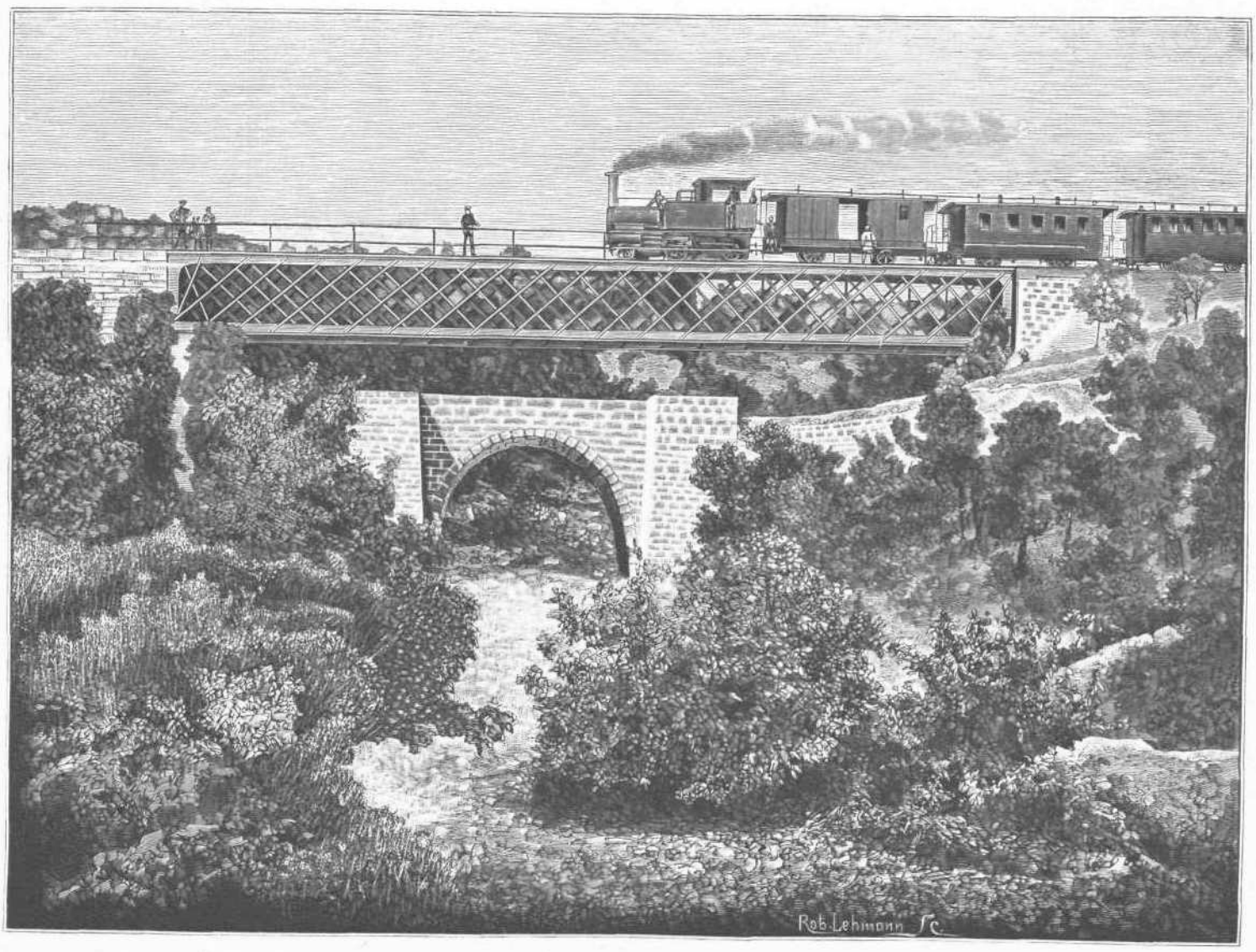

ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ-ΑΘΗΝΩΝ-ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ.

(Κατὰ φωτογραφίαν Π. Μωραΐτου.)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.

Σιδηρόδρομοι Πειραιῶς-Ἀθηνῶν-Πελοποννήσου ὑπὸ Μ. Γ. Α. — Ὁ πολιτικὸς γάμος μεταξὺ Χριστιανῶν καὶ Ἰουδαίων. Μετάφρ. Γ. Γώγου ἀρχιμανδρίτου. — Ἡ νῆσος Κύπρος, ὑπὸ Π. Κοντογεώργη. (Συνέχεια) — Λύσανδρος Καταζόγλου. — Εἰς Περσέπολιν. Ὁδοιπορικὰ ἀναμνήσεις ὑπὸ Δ. Ἰ. — Ποίησις. Ὁ αὔτος τοῦ ἰατρέχου ὑπὸ Μ. Μηλιαρέση. Ἀγνὸν δάκρυ· μετάφρ. Π. Κ. — Ἡ ἐν Παρισίοις μ ορφιωμανία κτλ. ὑπὸ Δρ. Ν. Ἰ. Δ. — Ἐντὸς δύο ὡρῶν καὶ ἡμισείας. Διήγημα. (Συνέχεια.) — Ὁ καταφράκτης τοῦ Ῥήνου. — Ηχαὶ περιφήμου ἐν Πενσυλβανίᾳ. — Διάφορα. — Αἰνίγματα καὶ λύσεις. — Γραμματοκιβώτιον. — Παράρτημα Ἑσπέρου 13.

ΕΙΚΟΝΕΣ.

Σιδηρόδρομος Πειραιῶς-Ἀθηνῶν-Πελοποννήσου (εἰκόνες δύο). — Λύσανδρος Καταζόγλου. — Ἔρείπια τοῦ ὑποπιθέμενον τάφου τοῦ Κύρου. — Ὁ αὐτὸς τάφος ἐν τῇ τελειότητι αὐτοῦ. — Ὁ καταφράκτης τοῦ Ῥήνου παρὰ τὴν Σκιαφούσαν.

ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΙ

ΠΕΙΡΑΙΩΣ - ΑΘΗΝΩΝ - ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ.

Ὑπὸ Μ. Γ. Α.

(Μετὰ δύο εἰκόνων, ὅρα σελ. 289 καὶ 293.)

ΤΜΗΜΑ Β'.

ΚΟΡΙΝΘΟΥ - ΝΑΥΠΛΙΟΥ.

Ἡ γραμμὴ τοῦ τμήματος τούτου ἄρχεται ἀπὸ τοῦ ἐν Κορίνθῳ σταθμοῦ, διέρχεται κάτωθεν τοῦ ἐκεῖσε στρατῶνος παραλλήλως βαίνουσα πρὸς τὴν δημοσίαν ὁδόν, προσεγγίζει εἰς τὸ χωρίον Χιλιομόδιον, πρωτεύουσαν τοῦ δήμου Κλεωνῶν, ἐκεῖθεν δι' Ἁγίου Βασιλείου καὶ ἄλλων χωρίων διασχίζει τὸ Ἀδριάνειον ὑδραγωγεῖον (δι' οὗ τὰ ὕδατα τῆς Στυμφαλίδος λίμνης διωχετεύοντο εἰς τὴν ἀρχαίαν Κόρινθον), καὶ τὴν ὁδὸν τὴν ἄγουσαν εἰς Νεμέαν. Μετὰ τοῦτο συναντᾷ τὴν χωρίζουσαν τὴν Κορινθίαν τῆς Ἀργολίδος ὀροσειρὰν, Δερβενάκια, ἣν ὑπερβαίνει διὰ τῆς ἀρκτικῆς στενοπορίας· ἐκεῖθεν δὲ κατέρχεται εἰς τὴν πεδιάδα τῆς Ἀργολίδος παρὰ τὰς ἀρχαίας Μυκήνας (ἃς προσεγγίζει εἰς ἀπόστασιν τριῶν χιλιομέτρων), διέρχεται τὴν κοίτην τοῦ ποταμοῦ Ἰνάχου καὶ τοῦ χειμάρρου Χαράδρου διὰ σιδηρῶν γεφυρῶν, ὧν ἡ τοῦ Χαράδρου εἶναι ἀνοίγματος 100 μέτρων, μεθ' ὃ εἰσέρχεται εἰς τὴν πόλιν τοῦ Ἄργους.

Ἐξ Ἄργους ἡ γραμμὴ βαίνουσα παραλλήλως τῆς δημοσίας ὁδοῦ προσεγγίζει τὸ χωρίον Δαλαμανάρα, διέρχεται παρὰ τοὺς πρόποδας τῆς ἀρχαίας Τίρυνθος καὶ φθάνει εἰς Ναύπλιον. Ἐκ τοῦ σταθμοῦ δὲ τοῦ Ναυπλίου, κειμένου εἰς τὴν πρὸ τοῦ φρουρίου Πλατεῖαν, παρὰ τοὺς πρόποδας τοῦ Παλαμηδίου, ἡ γραμμὴ προβαίνει δι' ὅλης τῆς προκυμαίας μέχρι τοῦ τελωνειακοῦ καταστήματος διὰ τὴν διευκόλυνσιν τῆς μεταφορᾶς τῶν ἐμπορευμάτων.

Ἐξ Ἄργους μικρὰ διακλάδωσις ἐξ 9 χιλιομέτρων περίπου διήκει μέχρι Μύλων (ἀρχαίας Λέρνης), κειμένων εἰς τὴν ἀπέναντι τοῦ Ναυπλίου ἀκτήν, ἔνθα καταλήγει ἡ ἐκ Τριπόλεως δημοσία ὁδός.

Τὸ τμῆμα Κορίνθου-Ναυπλίου ἔχει σταθμὸν Α'. τάξεως, πλὴν τοῦ τῆς Κορίνθου, ἕνα ἐν Ναυπλίῳ κατὰ τὸ χιλιόμ. 64 ἐκ Κορίνθου· Β'. τάξεως ἕνα ἐπίσης ἐν Ἄργει κατὰ τὸ χιλιόμ. 54. Γ'. τάξεως δύο, ἐν Χιλιομοδίῳ (χιλ. 19) καὶ ἐν Μύλοις (χιλ. 63). Στάσεις δὲ ἐν Ἁγίῳ Βασιλείῳ (χιλιόμ. 25), ἐν Νεμέᾳ (χιλ. 36), ἐν Φυκτίοις (χιλ. 44), ἐν Κουτσοποδίῳ (χιλ. 48), ἐν Δαλαμανάρᾳ (χιλ. 56) καὶ ἐν Τίρυνθι (χιλ. 60).

Ἐν Ναυπλίῳ ὧρυνται ἀποθῆκαι ὁλικοῦ καὶ ἐμπορευμάτων καὶ ἐργοστάσιον συντηρήσεως τοῦ κινητοῦ ὁλικοῦ. Ἀποθῆκαι ὑδρεύσεως τῶν ἀτμομηχανῶν ὑπάρχουσιν ἐν Ναυπλίῳ, Μύλοις καὶ Χιλιομοδίῳ, καὶ τηλεγραφικὰ γραφεῖα ἐν Ναυπλίῳ, Ἄργει, Μύλοις καὶ Χιλιομοδίῳ.

Διὰ τοῦ σταθμοῦ Μύλων ἐξυπηρετεῖται ἡ συγκοινωνία τῆς κεντρῴας Πελοποννήσου, καθόσον εἰς Μύλους καταλήγει ἡ ἐκ Τριπόλεως ὁδός, δι' ἧς ἐπικοινωνεῖ πρὸς τὰς Ἀθήνας κτλ. ἡ κεντρῴα Πελοπόννησος. Διὰ τοῦ σιδηροδρόμου ἐκ Ναυπλίου καὶ Μύλων ὁ ἐπιβάτης ἀφικνεῖται εἰς Ἀθήνας μετὰ πέντε ὥρας, ἐν ᾧ διὰ τῶν ἀτμοπλοίων καταναλίσκει ἤδη δώδεκα ὥρας περίπου.

ΤΜΗΜΑ Γ.

ΚΟΡΙΝΘΟΥ - ΑΙΓΙΟΥ.

Τὸ τμῆμα Κορίνθου-Αἰγίου, ἀποτελούμενον ἐξ 91 χιλιομέτρων, διατελεῖ ὑπὸ κατασκευήν, περατωθέντος μέρους αὐτοῦ ἐξ 20 περίπου χιλιομέτρων μεταξὺ Κορίνθου καὶ Κιάτου, ὅπερ παρεδόθη ἤδη εἰς τὴν δημοσίαν χρῆσιν.

Ἡ γραμμὴ τοῦ τμήματος τούτου, ἀρχομένη ἐπίσης ἐκ τοῦ ἐν Κορίνθῳ σταθμοῦ καὶ βαίνουσα μέχρι τινὸς παραλλήλως πρὸς τὴν γραμμὴν Κορίνθου-Ναυπλίου, διέρχεται τοὺς πρόποδας τοῦ Ἀκροκορίνθου μεταξὺ τῆς ἀρχαίας Κορίνθου καὶ τοῦ λιμένος αὐτῆς Λεχαίου, διασχίζει ὁλόκληρον τὴν Κορινθιακὴν παραλίαν, κατάφυτον ἐκ σταφιδαμπέλων, Σικυῶνα, Εὐρωστίνην κλπ. ὑπερβαίνει τὰ χωρίζοντα τὴν Κορινθίαν τῆς Αἰγιαλείας ὄρη, τὴν ἀρχαίαν Αἰγειραν καὶ τὴν Αἰγιάλειαν, καὶ φθάνει εἰς Αἴγιον.

Τὸ τμῆμα τοῦτο θὰ ἔχῃ σταθμοὺς ἐν Κιάτῳ, (χιλιόμ. 21 ἐκ Κορίνθου), ἐν Ξυλοκάστρῳ (χιλιόμ. 34), ἐν Ἀκράτᾳ (χιλ. 65) καὶ ἐν Αἰγίῳ (χιλ. 91), στάσεις δὲ εἰς διάφορα χωρία τῆς Κορινθιακῆς παραλίας.

Τὸ τμῆμα τοῦτο παραδοθήσεται εἰς τὴν δημοσίαν χρῆσιν ἐντὸς τοῦ ἔτους 1886. Διὰ τοῦ Αἰγίου θὰ συγκοινωνῶσι πρὸς τὰς Ἀθήνας κτλ. καὶ αἱ ἐπὶ τῆς ἑτέρας ὄχθης τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου ἐπαρχίαι τῆς δυτικῆς Ἑλλάδος, ἤτοι ἡ Παρνασσίς, Δωρίς κλπ.

ΤΜΗΜΑ Δ'.

ΑΙΓΙΟΥ - ΠΑΤΡΩΝ.

Τὸ τμῆμα Αἰγίου-Πατρῶν ἀποτελούμενον ἐκ 40 χιλιομέτρων, διατελεῖ ἐπίσης ὑπὸ κατασκευήν, παραδοθησόμενον εἰς τὴν δημοσίαν χρῆσιν ἐπίσης ἐντὸς τοῦ ἔτους 1886 μετὰ τοῦ τμήματος Κορίνθου-Αἰγίου. Ἡ γραμμὴ ἀρχομένη ἐκ τῆς πόλεως Αἰγίου, ἣν διασχίζει διὰ τῆς παραλιακῆς ὁδοῦ καθ' ὅλον τὸ μῆκος αὐτῆς, διέρχεται τὴν δυτικὴν παραλίαν τῆς Αἰγιαλείας, τοὺς πρόποδας τῶν χωριζόντων τὴν Αἰγιάλειαν ἀπὸ τῆς Ἀχαΐας ὀρέων, προσεγγίζει τὸ ἀκρωτήριον Ῥίον καὶ καταλήγει εἰς Πάτρας.

Τὸ τμῆμα τοῦτο πλὴν τοῦ σταθμοῦ Αἰγίου καὶ τῆς στάσεως Ῥίου ἕνα μόνον σταθμὸν ἔχει Α'. τάξεως ἐν Πάτραις κατὰ τὸ χιλιόμ. 130 ἐκ Κορίνθου, 221 ἐξ Ἀθηνῶν καὶ 230 ἐκ Πειραιῶς.

Ὁ ἐπιβάτης τὴν μεταξὺ Ἀθηνῶν καὶ Πατρῶν ἀπόστασιν θὰ διανύῃ διὰ τοῦ σιδηροδρόμου εἰς 7 περίπου ὥρας, ἐν ᾧ ἤδη καταναλίσκει περὶ τὰς 15 ὥρας, μετὰ δὲ τὴν τομὴν τῆς Κορίνθου οὐχὶ ὀλιγωτέρας τῶν 12 ὡρῶν. Ὁ σταθμὸς τῶν Πατρῶν ἔσεται τὸ σημεῖον, ἐν ᾧ ὁ Σιδηρόδρομος θὰ δέχεται τοὺς ἐκ τῆς δυτικῆς Εὐρώπης, Ἑπανήσου, Ἀκαρνανίας καὶ Ἠπείρου ἐπιβάτας διὰ τὰς Ἀθήνας, Πειραιᾶ κτλ.

ΤΜΗΜΑ Ε'.

ΠΑΤΡΩΝ - ΚΑΤΑΚΩΛΟΥ.

Τὸ τμῆμα τοῦτο, οὗ αἱ προκαταρκτικαὶ μελέται πρὸ πολλοῦ ὑπεβλήθησαν εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον, ἐκτελεσθήσεται μετὰ τὸ πέρας τοῦ λοιποῦ συμπλέγματος·

Ἡ γραμμὴ τοῦ εἰρημένου τμήματος, μήκους 93 χιλιομέτρων, ἄρχεται ἐκ τῆς πόλεως Πατρῶν, ἣν διασχίζει κατὰ πλάτος διερχομένη διὰ τῆς παραλιακῆς ὁδοῦ, διέρχεται ὁλόκληρον τὴν κατάφυτον ἐκ σταφιδαμπέλων πεδιάδα τῶν Πατρῶν, διασχίζει τὰς πεδιάδας τῆς Ἠλείας (Ἀριτσελεπῆ, Γαστούνης κτλ.) προσεγγίζει τὰ Λεχαινά, Γαστούνην, Ἀνδραβίδα (γνωστὰ κατὰ τὸν μεσαιῶνα ἐπὶ τῆς Φραγκικῆς κυριαρχίας), διέρχεται παρὰ τὰς θερμὰς πηγὰς τῆς Κολλήνης καὶ καταλήγει εἰς Κατάκολον, ἐπίνειον τοῦ Πύργου, μεθ' οὗ συνδέεται διὰ σιδηροδρόμου 13 χιλιομ., πρὸ τριετίας λειτουργοῦντος. Διὰ τοῦ Κατακώλου θὰ συγκοινωνῶσι σιδηροδρομικῶς ἡ ὅμορος ἐπαρχία τῆς Ὀλυμπίας καὶ ἡ ἐγγὺς κειμένη Ζάκυνθος.

Τὸ σύμπλεγμα τῶν σιδηροδρόμων Πειραιῶς-Ἀθηνῶν-Πελοποννήσου ἐξυπηρετεῖ ἀμέσως μὲν τὰς ἐπαρχίας Ἀττικῆς, Μεγαρίδος, Κορινθίας, Ἄργους, Ναυπλίας, Αἰγιαλείας, Πατρῶν καὶ Ἠλείας, αἵτινες ἀποτελοῦσι τὸ πλουσιώτερον, μάλιστα καλλιεργημένον καὶ πυκνότερον κατῳκημένον μέρος τῆς Ἑλλάδος, καὶ ὧν ὁ πληθυσμὸς ὑπερβαίνει τὰς 350 χιλ. ψυχῶν· ἡ δὲ παραγωγὴ τοῦ σταφιδοκαρποῦ ὑπερβαίνει τὰ 150 ἑκατομμύρια ἑνετικῶν λιτρῶν. Πλὴν τῶν ἐπαρχιῶν τούτων, ἃς ἡ σιδηροδρομικὴ γραμμὴ διασχίζει διὰ τοῦ εἰρημένου σιδηροδρόμου, ἐξυπηρετοῦνται ἐμμέσως καὶ αἱ ἐπαρχίαι Μαντινείας, Μεγαλοπόλεως, Γορτυνίας, Κυνουρίας, Λακεδαίμονος, Γυθείου, Οἰτύλου, Καλαμῶν, Μεσσήνης, Ἐπιδαύρου Λιμηρᾶς, Τριφυλίας, Ὀλυμπίας, Ἐρμιονίδος Καλαβρύτων, Παρνασσίδος, Δωρίδος, Μεσολογγίου, Τριχωνίας, Ναυπακτίας, Βάλτου, Βονίτσης, Ἄρτης, ὁλόκληρος ἡ Ἑπτάνησος καὶ αἱ ἐκ τῆς δυτικῆς Εὐρώπης καὶ Ἠπείρου προελεύσεις.

Αἱ δύο διακλαδώσεις τοῦ σιδηροδρόμου Κορίνθου-Ναυπλίου-Μύλων καὶ Κορίνθου-Πατρῶν-Κατακώλου περιβάλλουσι τὸ πλεῖστον μέρος τῆς Πελοποννήσου· ἂν δὲ αἱ διακλαδώσεις αὗται προεκτεινόμεναι ἐκ Μύλων (Ναυπλίου) διὰ Τριπόλεως μέχρι Καλαμῶν καὶ ἐκ Καλαμῶν διὰ Μεσσήνης, Πύλου, Κυπαρισσίας, Ἀγουλινίτζης μέχρι Κατακώλου ἑνωθῶσιν, ὁλόκληρος ἡ Πελοπόννησος περιβάλλεται διὰ σιδηροδρομικοῦ δικτύου.

Ἐκ τῶν δύο παρατεθειμένων εἰκόνων τοῦ γραφικωτάτου τμήματος Ἀθηνῶν-Κορίνθου ἡ μὲν πρώτη παριστᾷ γέφυραν 35 μέτρων κατὰ τὸ χιλιόμετρον 75,6, ἡ δὲ ἄλλη (σελ. 293) θέσιν κατὰ τὸ χιλιόμετρον 67,2 μετὰ τὴν Κακὴν Σκάλαν καὶ πρὸ τοῦ ὡραίου δάσους τῆς Κινέτας, ὅπερ φαίνεται μακρόθεν. Ὑπὸ τὸν ἀνέφελον οὐρανὸν τῆς Ἑλλάδος τὸ δάσος τοῦτο λαμβάνει μαγευτικοὺς χρωματισμούς.

Ο ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΓΑΜΟΣ ΜΕΤΑΞΥ

ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ ΚΑΙ ΙΟΥΔΑΙΩΝ.

Μετάφρ. ὑπὸ Γ. Γώγου, ἀρχιμανδρίτου.

Ὁ ἐπιφανέστατος πρωθιεράρχης τῆς Οὐγγαρίας καὶ καρδινάλιος Σιμῷρ, ἐξεφώνησεν ἐν τῇ οὐγγρικῇ Γερουσίᾳ λόγον ἀξιοσημείωτον καὶ περισπούδαστον, συζητουμένου ἐν αὐτῇ τοῦ νομοσχεδίου περὶ πολιτικοῦ γάμου μεταξὺ Χριστιανῶν καὶ Ἰουδαίων. Τὸν λόγον τοῦτον, ὃν ὁ εὐρωπαϊκὸς τύπος ἐπαξίως ἐπῄνεσε, μεταφράσαντες καταχωρίζομεν ἐνταῦθα, χάριν τῶν ἀναγνωστῶν τοῦ Ἑσπέρου.

Ὁ διὰ τὸ πολιὸν γῆρας καὶ τὰς χριστιανικὰς αὐτοῦ ἀρετὰς γεραρὸς ἀληθῶς, ἀρχιεράρχης τῆς οὐγγρικῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας, ἐνώπιον τῶν γερουσιαστῶν καὶ πυκνοῦ καὶ ἐκλεκτοῦ ἀκροατηρίου ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν, μετὰ σεβασμοῦ καὶ βαθυτάτης σιγῆς καὶ ἐντόνου προσοχῆς ἀκροαζομένου, πρῶτος ἀναστὰς τότε ἐν τῇ πρώτῃ συνεδριάσει τῆς Γερουσίας, μετὰ χάριτος καὶ εὐγλωττίας ἱεροπρεποῦς ἔλεξε τάδε.

Εὐγενέστατοι κύριοι Γερουσιασταί! Ἐκ πρώτης ὄψεως φαίνεται, ὅτι ἠδυνάμην ἐν σιγῇ ν' ἀκολουθήσω τὴν περὶ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου συζήτησιν ἐν ταύτῃ τῇ ἄνω βουλῇ τῶν εὐγενῶν, ἀφ' οὗ μάλιστα πρόκειται ἡ τοῦ νομοσχεδίου τούτου παραδοχὴ νὰ θεσμοθετήσῃ τὸν μεταξὺ Χριστιανῶν καὶ Ἰουδαίων πολιτικὸν γάμον, ὅστις κεῖται ἐκτὸς τῆς ἡμετέρας θρησκείας καὶ Ἐκκλησίας. Ἀλλ' ὅμως, ἐντιμότατοι Κύριοι, ἡ ἱερότης καὶ ἡ ἀξία τῶν Χριστιανικῶν οἰκογενειῶν, ὡς καὶ τὰ ὑψηλὰ τῆς κοινωνίας συμφέροντα, μὲ ὑποχρεοῦσι νὰ λάβω τὸν λόγον σήμερον περὶ τῆς σπουδαιοτάτης ταύτης ὑποθέσεως.

Τὴν οἰκογένειαν, κύριοι, οὔτε ἐσύστησεν, οὔτε διέταξεν ὁ νοῦς τοῦ ἀνθρώπου. Καὶ αὐτὰ ἀκόμη τὰ πρῶτα ἀνδρόγυνα τὰ ἀπὸ τῶν πρωτοπλάστων καταγόμενα, κατὰ τοὺς νόμους τῆς φύσεως, ἐγνώρισαν μόνον καὶ ἐτίμησαν τὸν θρησκευτικὸν γάμον προδιατεταγμένον συμφώνως πρὸς τὴν ἑαυτῶν ἠθικήν τε καὶ φυσικὴν κατάστασιν καὶ ἀνάπτυξιν· ὁ γάμος εἶναι ἡ τῆς οἰκογενείας ῥίζα καὶ πηγή· ἡ οἰκογένεια εἶναι τὸ λίκνον τῆς ἀνθρωπότητος, ἡ πρώτη τροφὸς καὶ διδάσκαλος καὶ φύλαξ καὶ ἀσφαλὴς ὁδηγὸς πάσης ψυχῆς ἀνθρωπίνης, καὶ διὰ τοῦτο, κυρίως, ἡ οἰκογένεια διαμένει πάντοτε καὶ πανταχοῦ τὸ προσφιλὲς καὶ σεπτὸν ἀντικείμενον καὶ μέλημα τῆς θρησκευτικῆς εὐσεβείας, καὶ τῶν τρυφερωτέρων καὶ πολυτιμοτέρων ἀναμνήσεων, καθ' ἅπαντα τὸν ἀνθρώπινον βίον, ἀπὸ τῆς βρεφικῆς κοιτίδος μέχρι τοῦ τάφου. Ἡ δὲ εὐσέβεια αὕτη τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὴν οἰκογένειαν, εἶναι τόσον ἀκράδαντος καὶ ἀκλόνητος, ὥστε καὶ μετὰ τὴν ἐσχάτην αὐτοῦ διαφθορὰν καὶ τὴν φαυλοτάτην ἀποπλάνησιν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ τοῦ καθήκοντος, εἰς λόγος, μία παράκλησις τοῦ πατρὸς ἢ τῆς μητρός, ἓν πατροπαράδοτον αἴσθημα τῆς οἰκογενείας, συγκινεῖ καὶ ἐξημερόνει τὴν ἐξαγριωθεῖσαν καρδίαν, καὶ μεταβάλλει τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ διαβόλου εἰς ἄγγελον! Τὸν ῥωμαῖον Κοριολάνον πρὸ τῆς Ῥώμης ἱστάμενον, καὶ ἕτοιμον καὶ δυνάμενον ἵνα κυριεύσῃ καὶ καταστρέψῃ αὐτήν, εἰς μόνος λόγος τῆς μητρός του ἀφώπλισεν ἀπὸ τοιαύτης ἀνοσίου βουλῆς, ἐνίκησε τὸν νικητήν, καὶ ἔσωσε τὴν πατρίδα.

Τὴν οἰκογένειαν, Κύριοι, τὸ θεμέλιον τοῦτο πάσης κοινωνικῆς καὶ ἐθνικῆς ζωῆς, αὐτὸς ὁ Θεὸς διωργάνωσε καὶ ἡ θεία αὐτοῦ χάρις καὶ δύναμις προασπίζεται καὶ προφυλάττει ἐπὶ τῆς γῆς, ἀπὸ πάσης ὀλεθρίου ἰσχύος καὶ δυνάμεως. Ἀλλ' ἐν τῷ προκειμένῳ νομοσχεδίῳ τοῦ πολιτικοῦ γάμου μεταξὺ Χριστιανῶν καὶ Ἰουδαίων, δὲν ἔχομεν πλέον τὸν ἱερὸν γάμον τῆς εὐσεβοῦς οἰκογενείας, ὃν ὁ χριστιανικὸς κόσμος ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τῆς σήμερον ἐγνώρισε καὶ ἐτίμησεν, ἀλλ' ἔχομεν νέαν θεσμοθεσίαν καὶ παράδοξον θεσμόν, τὸν ὁποῖον τὸ μὲν νομοσχέδιον τῆς βασιλικῆς κυβερνήσεως καλεῖ γάμον πολιτικόν, καθόσον μόνον κατὰ πολιτικὸν νόμον νομιμοποιεῖται ὁ γαμικὸς οὗτος θεσμὸς δύω ἀλλοθρήσκων προσώπων, ἐν τούτοις ὅμως ὁ ἄχαρις οὗτος καὶ ἄθρησκος γαμικὸς δεσμὸς τῆς πολιτείας, πόρρω ἀπέχει τῆς ἱερᾶς καὶ ὑψηλῆς ἰδέας καὶ σημασίας, ἣν ἔχουσι περὶ τοῦ ἀληθοῦς γάμου οἵ τε Ἰουδαῖοι καὶ οἱ Χριστιανοί. Καὶ δὲν ὀνομάζει μὲν τὸν γάμον τοῦτον πολιτικόν, τὸ συζητούμενον νομοσχέδιον, ἀλλ' αὐτὸς κατ' οὐσίαν ὑπάρχει τοιοῦτος· καθότι δὲν εἶναι θρησκευτικός, ἀλλ' ἀνθρώπινον δημιούργημα, δὲν βασίζεται ἐπὶ τοῦ θείου νόμου, καὶ λαμβάνει τὸν χαρακτῆρα καὶ τὴν ὕπαρξιν αὐτοῦ ἀπὸ μόνης τῆς νομιμότητος, οὐχὶ δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ ὑψηλοῦ καὶ θεσπεσίου νόμου τῆς ἠθικότητος.

Εἶναι πλάνη μεγάλη καὶ ὀλέθριος ἡ βουλὴ καὶ ἡ πρόθεσις τοῦ κράτους, ὅπως διατάξῃ καὶ κανονίσῃ, κατὰ τὸ δοκοῦν, καὶ τὰ ὀλικὰ συμφέροντα, τὸν γάμον καὶ τὴν οἰκογένειαν· τὴν πρώτην ἀρχὴν τῆς ἰδίας ἡμῶν ζωῆς οὐδεὶς δύναται νὰ κανονίσῃ οὔτε εἰς ἑαυτὸν οὔτε εἰς τοὺς ἄλλους. Διότι τὸ δικαίωμα τῆς ζωῆς δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ Θεοῦ. Τὸ κράτος δὲν ἐπενόησε τὴν οἰκογένειαν, ἐπειδὴ τὸ κράτος εἶναι τὸ κεφάλαιον τῶν οἰκογενειῶν. Ἀλλ' οὔτε τὸν γάμον ἐφεῦρεν, ὅστις εἶναι τῆς οἰκογενείας ἡ βάσις καὶ τὸ θεμέλιον. Ἡ οἰκογένεια, ὁ ἄνθρωπος, ἔζησε καὶ διετηρήθη ἐπὶ τῆς γῆς ἄνευ κράτους καὶ πολιτείας. Καὶ μολονότι ἡ ἐξουσία τοῦ κράτους καὶ ἡ οἰκογένεια στενῶς συνεδέθησαν πρὸς ἀλλήλας ὑπὸ τῆς θείας προνοίας, πρὸς διατήρησιν καὶ ἐπίδοσιν ἀμφοτέρων, ἐν τούτοις ὅμως οἱ μακροὶ πατριαρχικοὶ χρόνοι τῆς ἀρχαιότητος, ἀποδεικνύουσιν ἐναργῶς ὅτι τὸ κράτος οὔτε διὰ τὴν οἰκογένειαν, οὔτε διὰ τὸν ἄνθρωπον εἶναι ὅρος ὑπάρξεως, ἀλλὰ μόνον στήριγμα ἀναγκαῖον καὶ χρησιμώτατον εἰς τὰς σημερινὰς μάλιστα κοινωνικὰς ἡμῶν σχέσεις καὶ περιστάσεις.

Ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, ὁμολογουμένως, ὑπάρχει ἡ ἐξουσία τῆς οἰκογενείας καὶ τῶν γονέων, ἡ ἐξουσία τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἡ ἐξουσία τῆς πολιτείας· ὅθεν οἰκογένεια, ἐκκλησία καὶ πολιτεία δύνανται νὰ κανονίζωσι πρὸς ἀλλήλας τὰ σημεῖα τῆς ἐπαφῆς των, οὐχὶ ὅμως καὶ τὸ δικαίωμα ἢ τὸν σκοπὸν τῆς ὑπάρξεώς των. Διότι ταῦτα ἐφ' ἅπαξ καὶ διὰ παντὸς ἐθεμελιώθησαν καὶ ἐκανονίσθησαν ὑπὸ τοῦ πανσόφου δημιουργοῦ τῶν ἁπάντων. Εἶναι λοιπὸν ἄξιον γέλωτος, ἐὰν ἡ Ἐκκλησία ἤθελε νὰ διοργανίσῃ νέαν πολιτείαν παρὰ τὴν ὑπάρχουσαν, ἢ ἡ πολιτεία νὰ θεμελιώσῃ νέαν θρησκείαν καὶ νέαν Ἐκκλησίαν. Καὶ ὅμως τοῦτο θέλει καὶ τολμᾷ ἤδη νὰ πράξῃ ἡ πολιτικὴ ἐξουσία παρ' ἡμῖν, προτιθεμένη νὰ στήσῃ ἐπὶ νέων βάσεων τὴν οἰκογένειαν καὶ τὸν γάμον.

Ἡ τοῦ γάμου ἱερότης καὶ ἁγιότης βασίζεται ἐπὶ ἐντολῆς τοῦ Θεοῦ τόσον ὑψηλῆς, ὅσον καὶ ὁ θρόνος αὐτοῦ, καὶ τόσον αἰωνίου, ὅσον καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ. Ὁ ἄνθρωπος δύναται, βεβαίως, νὰ συνάψῃ γάμον ἐκ συμφέροντος ὁλικοῦ, καὶ οὐχὶ χάριν τῆς ἠθικῆς καὶ ὑψηλῆς αὐτοῦ σημασίας. Ἀλλὰ τοιοῦτος γαμικὸς δεσμός, ἀνάξιον καὶ εὐτελῆ σκοπὸν περιβεβλημένος, ἀδιαλείπτως θὰ ταλαντεύηται καὶ θὰ ἀστατῇ, ὡς ἡ ἄμωτις καὶ ἡ πλημμυρὶς τῶν παθῶν! Ἀλλὰ καὶ ὡς ἔργον ἀνθρωπίνων χειρῶν, ὁ τοιοῦτος δεσμὸς τοῦ γάμου, καὶ ἐπὶ τῶν σαθρῶν θεμελίων τῆς χαμερποῦς ἰδιοτελείας μᾶλλον καὶ τοῦ τυφλοῦ συμφέροντος βασιζόμενος, ἐφήμερον θὰ ἔχῃ καὶ τὴν διάρκειαν καὶ τὴν εὐημερίαν αὐτοῦ, πρόχειρον δὲ καὶ προσωλὲς τὸ διαζύγιον!

Ἡ ἀπόλυτος ἐξουσία τῆς πολιτείας ὑπῆρξεν ὁ ψυχολογικὸς λόγος, ἡ δ' ἐχθρικὴ γνώμη κατὰ τοῦ χριστιανικοῦ βίου ἐγένετο ἡ πρωτίστη ἀφορμή, ἡ δὲ βία καὶ ἡ ἀνάγκη ἐχρησίμευσεν ὡς τὸ μόνον μέσον ἐκεῖ, ἔνθα ἐγένετο δυστυχὴς καὶ ὀλέθριος ἀπόπειρα, ὅπως ἡ διάταξις τοῦ γάμου τεθῇ ἐπὶ νέων πολιτικῶν βάσεων. Διότι οὔτε τὸ ἀληθὲς συμφέρον τῆς πολιτείας, οὔτε τὸ κοινὸν καλόν, οὔτε ἡ θέλησις καὶ ἡ ἔφεσις τοῦ λαοῦ, οὐδέποτε καὶ οὐδαμοῦ ἐζήτησαν τοιοῦτον ἀλλόκοτον γάμον, ὅστις μόνον ὑπὸ αὐθαιρέτου ἐξουσίας ἐπεβλήθη ἄχρι τοῦδε ἐπί τινας τῆς χριστιανωσύνης λαούς!

Ἡ μεγάλη καὶ παράφορος γαλλικὴ ἐπανάστασις, ὡς καλῶς γινώσκετε, κύριοι, συνέτριψε τὰς εὐγενεστέρας δυνάμεις καὶ τὰς προσφιλεστέρας παραδόσεις τοῦ γαλλικοῦ ἔθνους, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ μωρίᾳ καὶ τῇ μανίᾳ αὐτῆς ἐξεθρόνισε καὶ αὐτὸν τὸν Θεόν! Ἀλλ' ἄμα ἰδοῦσα ὅτι μὲ τὴν ἀθεΐαν καὶ μὲ τὴν ἀπιστίαν οὐδεὶς δύναται νὰ κυβερνήσῃ, οὐχὶ μόνον ἕνα λαόν, ἀλλ' οὔτε μίαν οἰκογένειαν, παρεδέξατο ἐν τῇ βουλευτικῇ πλειονοψηφίᾳ τὴν ὕπαρξιν τοῦ Θεοῦ! Καὶ ἀνεβίβασε πάλιν Αὐτὸν ὅπου ἦν τὸ πρότερον, ἐπὶ τοῦ ὑψηλοῦ καὶ αἰωνίου αὐτοῦ θρόνου. Ἡ μεγάλη αὕτη τῶν Γάλλων ἐπανάστασις ἠθέλησε νὰ διοργανώσῃ νέον κόσμον, νέαν θρησκείαν, νέαν Ἐκκλησίαν! Ἐκεῖ εἰς τὴν Γαλλίαν εἰσήχθη τὸ πρῶτον ὁ κατ' ἀρχὰς μὲν ἑκούσιος, ἔπειτα δὲ ἀναγκαστικὸς πολιτικὸς γάμος. Οἱ δὲ παρ' ἡμῖν φίλοι τοῦ πολιτικοῦ γάμου ἀναφέρουσι πάντοτε τὸ παράδειγμα τῶν Γάλλων, ἀγνοοῦσιν ὅμως ἢ δὲν θέλουσι νὰ ὁμολογήσωσιν, ὅτι ὁ ἄθρησκος καὶ ἐλεεινὸς οὗτος γάμος ἐπέφερε πρὸ πάντων τῶν ἄλλων τὴν κακοήθειαν καὶ τὴν ἐξαχρείωσιν εἰς τὸν κοινωνικὸν καὶ τὸν οἰκογενειακὸν βίον, καὶ παρεσκεύασε τὴν ὀλέθριον πτῶσιν τοῦ ἄλλως εὐγενοῦς καὶ μεγαθύμου ἔθνους τῶν Γάλλων. Ἀλλὰ καὶ ἀλλαχοῦ, Κύριοι, ἔνθα ὁ πολιτικὸς γάμος ἐπετράπη, ἐπετέθη ὡς ζυγὸς βαρύτατος ἐπὶ τὸν τράχηλον τοῦ λαοῦ, ὅστις ὅπως ἀποφύγῃ τὰς ὡρισμένας ποινὰς τῆς ἐξουσίας, ἐκπληροῖ ἐνώπιον τοῦ δημάρχου τὰς τυπικότητας τούτου τοῦ γάμου.

(Ἕπεται τὸ τέλος.)

Η ΝΗΣΟΣ ΚΥΠΡΟΣ.

Δοκίμιον περὶ τῆς φυσικῆς, ἱστορικῆς, ἐμπορικῆς, οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς ἀπόψεως

ὑπὸ

Π. ΚΟΝΤΟΓΕΩΡΓΗ.

(Συνέχεια.)

Ἡ Κύπρος φαίνεται ὅτι ἀπῳκίσθη ὑπὸ τῶν Φοινίκων εἰς ἀρχαίαν περίοδον, καὶ ἡ νῆσος, ἡ μέρ

πιά της σώζονται μεταξὺ Λάρνακος καὶ τοῦ λιμένος της τῶν Ἁλικῶν. Φοινικιαὶ ἐπιγραφαὶ εὑρέθησαν εἰς τὰ θεμέλια φρουρίου, ὃ ὑπερήσπιζε μεγάλην δεξαμενὴν ἢ λιμένα, νῦν σχεδὸν κεσχωμένον.

Ὁ ὁπολοχαγὸς Λέστερ εὗρεν ἐν Κύπρῳ ἐπιγραφὰς τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων, σφηνοειδεῖς καὶ Φοινικικάς. Αἰθίοπες εἰσέτι μνημονεύονται ὡς ἀποτελοῦντες μέρος τοῦ πληθυσμοῦ, ἀλλ' εἶναι δύσκολον νὰ εἴπῃ τις ἀκριβῶς τίνες ἐννοοῦνται. Ἑλληνικαὶ ἀποικίαι μετὰ ταῦτα ἐγκατεστάθησαν ἐπὶ τοῦ παραλίου. Κατὰ τὸν Στράβωνα διῃρεῖτο εἰς διάφορα μικρὰ βασίλεια, ἅτινα πότε μὲν ἐπολέμουν, πότε δὲ συνεμάχουν μετὰ τῶν γειτόνων κρατῶν τῆς Ἑλλάδος καὶ Μικρᾶς Ἀσίας. Ἄμασις, ὁ βασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου, εἰσέβαλεν εἰς τὴν Κύπρον καὶ ἐκυρίευσε τὸ Κίτιον (Ἡροδ. Β. 162) καὶ πιθανὸν αὐτὸς εἰσήγαγε τοὺς Αἰθίοπας ἢ Ἀφρικανοὺς κατοίκους. Ἡ νῆσος ὑπετάγη εἰς τοὺς Πέρσας καὶ μετέπειτα εἰς τὸν Μέγαν Ἀλέξανδρον, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ὁποίου ἔλαβεν αὐτὴν μετὰ τῆς Αἰγύπτου ὡς μερίδα του Πτολεμαῖος ὁ Σωτήρ, "ὁ υἱὸς τοῦ Λάγου". Καταστρέψας τὴν Κυρήνην, ἥτις εἶχεν ἐπαναστατήσει, ὁ Πτολεμαῖος (Π. Χ. 313) μετέθη εἰς Κύπρον ἵνα τιμωρήσῃ τοὺς βασιλεῖς τῶν ἐν ταύτῃ τῇ νήσῳ μικρῶν κρατῶν, διότι συνηνώθησαν μετὰ τοῦ Ἀντιγόνου. Ἐπειδὴ τότε ἡ τύχη τῶν αὐτοκρατοριῶν ἔμελλε ν' ἀποφασισθῇ διὰ ναυμαχιῶν, ἡ φιλία τῆς Κύπρου κατέστη σημαντικωτάτη εἰς τὰ γείτονα κράτη. Ἡ νῆσος Κύπρος ἔχει μῆκος μιλίων 150 καὶ πλάτος 75, ἢ οὐ πολὺ μικροτέρα τῆς Κάτω Αἰγύπτου. Πάντοτε σιτηρὰ καὶ οἶνον εἶχεν ἄφθονα καθὼς καὶ μεταλλεῖα καὶ λιμένας. Συνήθως διῃρεῖτο εἰς ἐννέα μικρὰ κράτη, ἕκαστον τῶν ὁποίων διωκεῖτο ὑπὸ βασιλέως ἔχοντος διαφόρους πόλεις ὑφ' ἑαυτόν. Μία τούτων τῶν πόλεων ἦτο τὸ Κίτιον, ἐξ οὗ ἡ νῆσος ἢ ὁ λαός της ἐγινώσκετο μεταξὺ τῶν Ἰουδαίων καὶ ἐν τῇ ἀνατολῇ ὑπὸ τὸ ὄνομα Χετίμ.

Συμμετέσχε ἐπὶ πολὺν χρόνον τοῦ ἐμπορίου τῆς Μεσογείου μετὰ τῶν πόλεων Τύρου, Σιδῶνος καὶ Ταρσοῦ, καὶ ὅταν οἱ λιμένες οὗτοι καθυπετάγησαν εἰς τὴν Βαβυλῶνα καὶ Περσίαν, ἡ Κύπρος συμμετέσχε τῆς τύχης των. Ἐξετιμᾶτο ἡ νῆσος αὕτη ἕνεκα τῶν μεγάλων καὶ ἀσφαλῶν λιμένων της, τοσοῦτον χρησίμων κατὰ τὰς ναυμαχίας τὰς μεταξὺ Αἰγύπτου, Φοινίκης καὶ Μικρᾶς Ἀσίας. Ὁ μέγας Ἀλέξανδρος ἐγνωμοδότησεν ὅτι τὸ κράτος τῆς θαλάσσης ἐταυτίζετο μετὰ τῆς νήσου Κύπρου. Ὅτε ἐκυρίευσε τὴν μικρὰν Ἀσίαν ἐκάλει τὴν Κύπρον τὴν κλεῖδα τῆς Αἰγύπτου· καὶ μετ' εἰσέτι μεγαλητέρου λόγου ἠδύνατο ὁ Πτολεμαῖος, ἐνατενίζων ἐξ Αἰγύπτου, νὰ νομίζῃ ταύτην τὴν νῆσον ὡς τὴν κλεῖδα τῆς Φοινίκης. Ὅθεν ἀπέβη ἐκεῖ μετὰ τοσαύτης μεγάλης δυνάμεως ὥστε οὐδεμίαν ἀντίστασιν ἀπήντησεν· προσέθηκε δὲ τὴν Κύπρον εἰς τὸ κράτος του. Ἐξώρισε τοὺς βασιλεῖς, καὶ διώρισε τὸν Νικοκρέονα διοικητὴν ἁπάσης τῆς νήσου." Ἐξηκολούθει ἡ νῆσος ὑποτεταγμένη εἰς τοὺς Πτολεμαίους, πότε μὲν ἡνωμένη μετὰ τῆς Αἰγύπτου, ἄλλοτε δὲ ὑπὸ χωριστὸν ἡγεμόνα τῆς αὐτῆς δυναστείας. Ὁ τελευταῖος τούτων τῶν ἡγεμόνων, ἀδελφὸς Πτολεμαίου τοῦ Αὐλητοῦ, Βασιλέως τῆς Αἰγύπτου, ὑπέκυψεν εἰς τὴν δυσμένειαν τοῦ Π. Κλοδίου Ποῦλχερ, ὅστις αἰχμαλωτισθεὶς ὑπὸ πειρατῶν τῆς Κιλικίας, ἐμήνυσεν εἰς τὸν Βασιλέα τῆς Κύπρου ἵνα πέμψῃ αὐτῷ χρήματα πρὸς ἰδίαν αὐτοῦ ἀπολύτρωσιν. Ὁ Βασιλεὺς ἔπεμψεν αὐτῷ ποσότητα ὀλιγίστην χρημάτων. Ὁ Κλόδιος ἀναλαβὼν τὴν ἐλευθερίαν του δι' ἄλλων μέσων καὶ γενόμενος δήμαρχος τοῦ λαοῦ ἐπέτυχε θεσπίσματος, δι' οὗ ἡ Κύπρος ἐγένετο Ῥωμαϊκὴ ἐπαρχία. Κατὰ τὴν διαίρεσιν τῆς αὐτοκρατορίας περιέπεσεν εἰς τὸν κλῆρον τῶν Βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων, καί, μετὰ διαφόρους περιπετείας, κατέστη ἡγεμονία τοῦ κλάδου τῶν Κομνηνῶν. Ὁ Ῥιχάρδος τῆς Ἀγγλίας ἐκυρίευσεν αὐτὴν τῷ 1191 καὶ ἐπώλησεν αὐτὴν εἰς τοὺς Ναΐτας, ὧν ἡ πίεσις ὤθησε τὸν λαὸν εἰς ἀποστασίαν. Ὁ Ῥιχάρδος ἀνέλαβε τὴν κυριαρχίαν καὶ τὴν ἔδωκεν εἰς τὸν Γουΐδον Λουσινιανὸν (Guy de Lusignan), τὸν ἐξόριστον Βασιλέα τῆς Ἱερουσαλήμ, τῷ 1192. Οἱ Λουσινιανοὶ ἐτήρησαν αὐτὴν ἐπὶ σχεδὸν τρεῖς ἑκατονταετηρίδας, καθ' ἃς ἡ Κύπρος ἦτον εἰς ἀνθηρὰν κατάστασιν. Ἰωάννης Γ'. ἐκ τοῦ οἴκου τῶν Λουσινιανῶν ἀπεβίωσε τῷ 1458, ἀφήσας τὸ βασίλειον εἰς Καρλότταν, τὸ μόνον αὐτοῦ νόμιμον τέκνον, ἥτις ὑπανδρεύθη τὸν ἐξάδελφόν της, Λουδοβίκον τῆς Γενεύης, δεύτερον υἱὸν τοῦ Δουκὸς τῆς Σαβοΐας καὶ Ἄννης τῆς Κύπρου. Αὕτη δημοτελῶς ἐστέφθη ἐν Λευκωσίᾳ τῷ 1460, ἀλλὰ ταχέως μετὰ ταῦτα ἐξεδιώχθη ὑπὸ τοῦ νόθου ἀδελφοῦ της Ἰακώβου, βοηθουμένου ὑπὸ τῶν Μαμελούκων τῆς Αἰγύπτου. Ὁ Ἰάκωβος ἐνυμφεύθη τὴν Αἰκατερίνην Κορνάρον, θυγατέρα Ἐνετοῦ ἐμπόρου προικοδοτήσαντος αὐτὴν μεγάλως. Κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην ἡ Ἐνετικὴ γερουσία υἱοθέτησεν αὐτὴν ὡς θυγατέρα τοῦ Ἁγ. Μάρκου, καὶ ὁ γάμος ἠλογήθη τῷ 1471. Τῷ 1473 ὁ Ἰάκωβος ἀπέθανε, καὶ ἡ σύζυγός του ταχέως μετὰ ταῦτα ἐγέννησε υἱόν, οὗ ἡ Ἐνετία προσέλαβε κηδεμονίαν, καὶ ἀπέστειλε στρατὸν ἵνα φρουρήσῃ τὴν νῆσον. Τοῦ παιδὸς ἀποθανόντος νηπίου, ἡ γερουσία κατέπεισε τὴν Αἰκατερίνην, τῷ 1489, νὰ παραιτηθῇ ὑπὲρ αὐτῶν. Ἐν τούτοις ἡ Καρλότα Λουσινιανὴ εἶχεν ἐπιστρέψει εἰς Ῥώμην, ὅπου ἀπέθανε τῷ 1487, ἀφήσασα τὰς ἀξιώσεις της εἰς τὸν Κάρολον, Δοῦκα τῆς Σαβοΐας, κατὰ συνέπειαν τοῦ ὁποίου οἱ κυριάρχαι τῆς δυναστείας ἐκείνης προσλαμβάνουσι μέχρι τῆς σήμερον τοὺς τίτλους "βασιλέων τῆς Κύπρου καὶ Ἱερουσαλήμ". Οἱ Ἐνετοὶ κατεῖχον τὴν Κύπρον μέχρι τοῦ 1570, ὅτε ὁ Σελὶμ ἔστειλε ἰσχυρὰν δύναμιν πρὸς καταστροφὴν τῆς νήσου. Οἱ Τοῦρκοι ἐκυρίευσαν τὴν Λευκωσίαν ἐξ ἐφόδου, καὶ κατέσφαξαν περὶ τὰς 20,000 ψυχῶν. Μετὰ ταῦτα ἐπολιόρκησαν τὴν Ἀμμόχωστον, ἣν ἐπὶ πολὺν καιρὸν καὶ γενναίως ὑπερήσπισεν ὁ γενικὸς Προβεδοῦρος, Βραγαδῖνος. Ἐν τέλει, τῷ 1571, ἐσυνθηκολόγησε, καὶ ὁ γενναῖος ὑπερασπιστὴς ἐξεδάρη ζωντανὸς ὑπὸ τῶν αἰχμαλωτισάντων αὐτόν. Τὸ δέρμα του ἐγεμίσθη μὲ ἄχυρον καὶ ἐκρεμάσθη εἰς τὴν κεραίαν τῆς ναυαρχίδος. Ἡ Ἐνετία ἀνήγειρε, τὸ μνημεῖον εἰς μνημόσυνον αὐτοῦ, καὶ ἐξαγοράσασα τὸ δέρμα του ἐνέθεσεν ἐν αὐτῷ. Ἔκτοτε οἱ Τοῦρκοι ἐξηκολούθησαν κατέχοντες τὴν Κύπρον, διοικουμένην ὑπὸ τοῦ Καπετὰν Πασᾶ.

Οἱ κάτοικοι εἶναι ἐν γένει ὑψηλοῦ ἀναστήματος καὶ καλῶς κατεσκευασμένοι· εἶναι δὲ καὶ πολὺ φιλόξενοι.

Ὁ Δρ. Κλάρκ, εἰς τὰς Περιηγήσεις του, λέγει· "Ἡ ἐνδιαφέρουσα ἐνδυμασία τῶν Κυπρίων κυριῶν ἀξιοῦται περιγραφῆς. Ὁ στολισμὸς τῆς κεφαλῆς των εἶναι κατὰ τὸ σχέδιον τοῦ εἴδους καλάθου παριστανομένου ἐπὶ τῶν ἐγχωρίων καὶ Αἰγυπτιακῶν ἀγαλμάτων. Ἐφορεῖτο ὑπὸ πάσης τάξεως γυναικῶν, ἀπὸ τῶν συζύγων τῶν Προξένων μέχρι τῶν σκλάβων των Ἡ κόμη των, δεδαμμένη ὡραῖον μελανόχρουν χρῶμα διὰ φυτοῦ καλουμένου "Χενά", ἐκρέματο ὄπισθεν ἐν πολυαρίθμοις μακραῖς καὶ εὐθείαις πλεξούδαις· καί, ἔν τισι δοστρύχοις διατεθειμένοις παρὰ τὸ πρόσωπον εἶχον δεδεμένα ἄνθη ἰάσμης διαπερασμένα ὁμοῦ ἐπὶ τεμαχίων ἐκ φύλλων τοῦ φοίνικος κατὰ τρόπον πολὺ περίεργον καὶ εὐάρεστον. Μετὰ τὰς γυναῖκας τῶν Καλμούκων, αἱ Ἑλληνίδες εἶναι πασῶν τῶν ἄλλων ἐπιδεξιώτεραι ἐν ταῖς κοσμητικαῖς τέχναις. Κατέχουσι τὸ ἀξιόλογον μυστικὸν τοῦ βάπτειν τοὺς λεπτοτάτους δοστρύχους διὰ μελανόχρου χρώματος καθὼς καὶ τὰ ὀφρύδια, τέχνη, ἥτις μεγάλως θὰ ἐξετιμᾶτο ἐν Λονδίνῳ καὶ Παρισίοις. Τὰ λαμπρότατα χρώματα ἐπιδείκνυνται εἰς τὰς ἐνδυμασίας των, αἱ ὁποῖαι πολὺ ἐξωραΐζουσι τὰ κοράσια τῆς νήσου. Τὸ ἄνω φόρεμα εἶναι ἐκ μεταξωτοῦ ἐρυθροῦ, δυσινοβαφοῦς ἢ πρασίνου, κεντημένον μετὰ χρυσοῦ. Ὡς αἱ ἄλλαι Ἑλληνίδες φοροῦσι μακρὰς ἐρυθρᾶς περισκελίδας, δεδεμένας περὶ τὸν ἀστράγαλον τοῦ ποδός, καὶ κίτρινα ὑποδήματα, μετ' ἐμβάδων τοῦ αὐτοῦ χρώματος. Περὶ τὸν τράχηλον καὶ ἐκ τῆς κεφαλῆς κρέμανται ἄφθονα χρυσᾶ νομίσματα, ἀλυσίδες, καὶ ἄλλα ἀθύρματα. Περὶ τὴν ὀσφὺν των φοροῦσι μεγάλην ζώνην δεδεμένην ἔμπροσθεν διὰ δύο μεγάλων καὶ ἐστιλπωμένων ὀρειχαλκίνων πλακῶν ἀργυρῶν ἐπικεχρυσωμένων. Προσπαθοῦσι νὰ κάμνωσι τὴν μέσην των καὶ τὰς κνήμας των ὅσον δυνατὸν σμικράς. Φυσικῶς σωματώδεις, δὲν προσπαθοῦσι νὰ ὀλιγοστεύωσι τὸ μέγεθος τῶν σωμάτων των διὰ στηθοδέσμης, ἀλλὰ φαίνονται μᾶλλον κενόδοξοι ἐν τῷ οἴκῳ, ἐκθέτουσαι τὸ στῆθός των ταυτοχρόνως κατὰ τρόπον ἀπρεπέστατον. Μεθ' ὅλας τὰς ἐκτάκτους προσπαθείας, ἃς καταβάλλουσιν ἵνα ἀσχημίζωσι τὴν φυσικὴν αὐτῶν ὡραιότητα διὰ παντὸς ἀκαταλλήλου στολισμοῦ αἱ γυναῖκες τῆς Κύπρου εἶναι ὡραιότεραι ἢ αἱ γυναῖκες πάσης ἄλλης Ἑλληνικῆς νήσου. Ἔχουσιν ἀνάστημα ὑψηλότερον καὶ μεγαλοπρεπέστερον, καὶ τὰ χαρακτηριστικά, ἐξαιρέτως τῶν γυναικῶν τῆς Λευκωσίας, εἶναι κανονικὰ καὶ ἀξιοπρεπῆ, δεικνύοντα ἐκεῖνο τὸ ἐπηρμένον εἶδος τοῦ προσώπου τὸ τοσοῦτον καθόλου θαυμαζόμενον ἐν τοῖς ἔργοις τῶν ἀρίστων Ἑλλήνων καλλιτεχνῶν. Νῦν τοῦτο τὸ εἶδος τῆς ὡραιότητος φαίνεται ἰδιάζον εἰς τὰς γυναῖκας τῆς Κύπρου."

(Ἕπεται συνέχεια.)

ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ ΚΑΥΤΑΝΖΟΓΛΟΥΣ.

ΑΡΧΙΤΕΚΤΩΝ.

Γενν. 1811. Ἀποθ. 1885.

(Μετὰ εἰκόνος, ὅρα σελ. 296.)

ΔΗΜΟΣΙΕΥΟΜΕΝ σήμερον τὴν εἰκόνα τοῦ Λυσάνδρου Καυτανζόγλου, τοῦ ὑπάτου τῶν ἀρχιτεκτόνων τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος, ἀνδρός, ὅστις ὑπὸ τοῦ εὐγενοῦς πρὸς τὴν καλλιτεχνίαν ἔρωτος φλεγόμενος, ἐδημιούργησεν ἔργα, τὰ ὁποῖα ἐπὶ πολὺν χρόνον θέλουσι ζήσει παρ' Ἕλλησιν ὡς ἀποκυήματα νοὸς ἀληθοῦς καλλιτεχνικοῦ. Ὁ Λύσανδρος Καυτανζόγλους ἦτο πράγματι καλλιτέχνης κατὰ τὴν εὐρυτάτην τῆς λέξεως σημασίαν, διότι οὐχὶ μόνον πρὸς πᾶν τὸ καλὸν καὶ ὡραῖον βαθύτατον ἔτρεφεν αἴσθημα, ἀλλὰ καὶ ψυχὴν εἶχε γενναίαν καὶ ἀγαθήν, ἐπιρρεπῆ εἰς τὰ τοιαῦτα αἰσθήματα. Καλλιτέχνης δὲν εἶναι μόνον ὁ ἐκτελῶν ἔργα τῆς τέχνης, ἀλλὰ καὶ ὁ δυνάμενος νὰ ἐννοήσῃ καὶ νὰ ἐκτιμήσῃ αὐτά. Καὶ τοιοῦτος ἦτο ὁ Καυτανζόγλους, ὅστις ἐνώπιον καλλιτεχνικοῦ οἰκοδομήματος, ἐνώπιον ὡραίου ἀγάλματος ἢ καὶ καλῶς ἐξειργασμένης εἰκόνος τὸν αὐτὸν πάντοτε ἐδείκνυεν ἐνθουσιασμόν. Καὶ αὗται αἱ καλλοναὶ τῆς φύσεως συνεκίνουν αὐτὸν βαθύτατα καὶ πολλάκις ἀνήρχετο εἰς τὴν Ἀκρόπολιν τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἱστάμενος ἔμπροσθεν τῶν Προπυ-

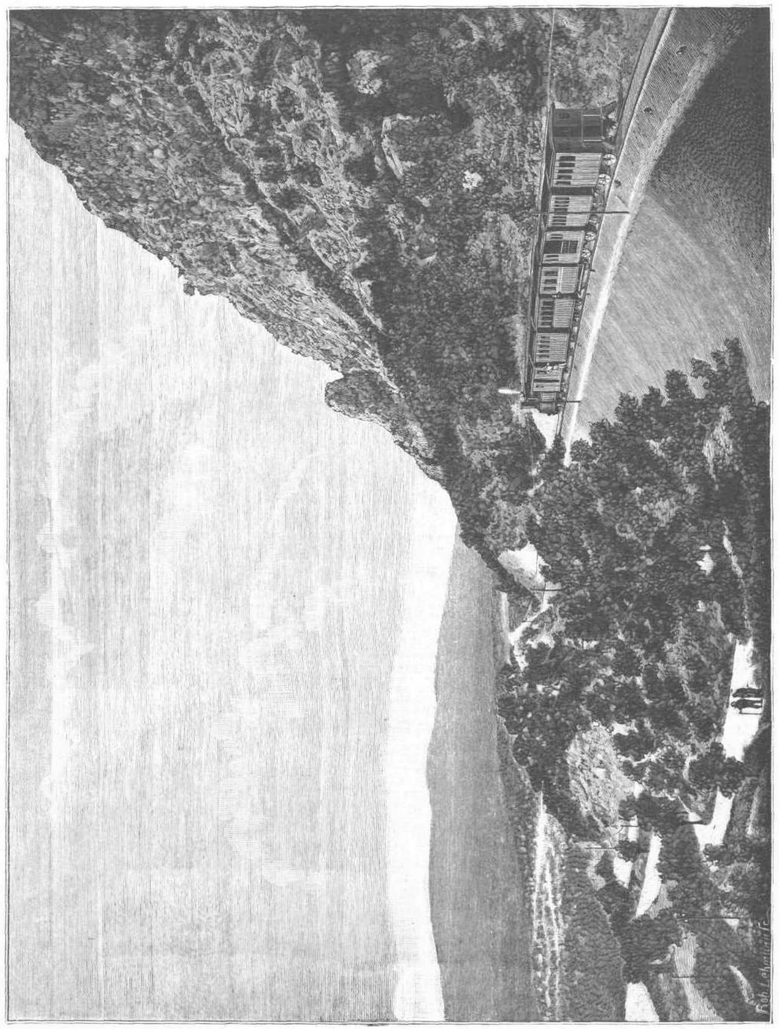

ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ-ΑΘΗΝΩΝ-ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ.

(Παρὰ τὸ δάσος τῆς Κινέτας.)

λαίων παρετήρει τὸν δύοντα ἥλιον, οὗ αἱ ἀκτῖνες ἐχρύσουν τὰς κορυφὰς τοῦ Πάρνηθος καὶ τοῦ Ὑμηττοῦ. Πλὴν φεῦ! καὶ ὁ καλλιτεχνικὸς ἐκεῖνος ὀφθαλμὸς ἐκλείσθη διὰ παντός, ὑπείκων εἰς τὸν ἀμετάτρεπτον νόμον τῆς φύσεως, καὶ ὁ Λύσανδρος Καυταντζόγλους παρέδωκεν ἐν Κυρίῳ τὸ πνεῦμα, φθὰς εἰς τὸ ὅριον σχεδὸν τοῦ ἀνθρωπίνου βίου. Ἐγκατέλιπεν ὅμως ἴχνη τῆς ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ διαβάσεώς του, διότι, ὡς ὀρθότατα παρετήρησεν ὁ τὸν ἐπικήδειον αὐτοῦ λόγον ἐκφωνήσας σεβ. ἀρχιεπίσκοπος Πατρῶν, ὁ λόγιος καθηγητὴς Κ. Νικηφόρος Καλογερᾶς, "ἐν ὅσῳ ἀνεγγεγραμένον ἵσταται τὸ Μετσόβιον "Πολυτεχνεῖον, τὸ Ἀρσάκειον Παρθεναγωγεῖον, "ὁ ἤδη οἰκοδομούμενος περικαλλὴς ναὸς τοῦ "Ἁγίου Κωνσταντίνου, θὰ ἐποπτεύομεν ὑπερη"φάνως ἐν αὐτοῖς ἡμεῖς τε καὶ αἱ μεθ' ἡμᾶς "γενεαί, ὡς ἐν κατόπτρῳ στιλπνῷ, τὸν ἀρχι"τέκτονα καὶ τὸ τῆς καλλιτεχνικῆς αὐτοῦ συ"νέσεως τάλαντον."

Ὁ Λύσανδρος Καυταντζόγλους ἐγεννήθη ἐν ἔτει 1811 ἐν Θεσσαλονίκῃ, ἀνῆκε δὲ εἰς τὴν πλουσίαν καὶ φιλόμουσον οἰκογένειαν τῶν Καυταντζόγλου, οἵτινες ἐπιφανῆ κατεῖχον θέσιν οὐ μόνον ἐν Θεσσαλονίκῃ ἀλλὰ καὶ ἐν ὅλῃ τῇ Μακεδονίᾳ. Νεώτατος τὴν ἡλικίαν ἠναγκάσθη μετὰ τῆς μητρός του καὶ τοῦ πρεσβυτέρου ἀδελφοῦ του Λυσιμάχου νὰ φύγῃ ἐκ τῆς πατρίδος του, ἔνθα ὅλη ἡ μεγάλη τοῦ πάππου αὐτοῦ περιουσία ἐδημεύθη. Ἡ οἰκογένεια κατέφυγεν εἰς Γαλλίαν, ἔνθα ὁ μὲν πρεσβύτερος ἀδελφὸς διέμεινε λαβὼν πολιτικὸν ἀξίωμα, ὁ δὲ νεώτερος, ὁ Λύσανδρος, ἐπεδόθη εἰς τὴν ἀρχιτεκτονικήν, πρὸς ἣν μεγάλην ἠσθάνετο κλίσιν. Διὸ καὶ μετ' ὀλίγον μετέβη εἰς Ῥώμην, ἵνα φοιτήσῃ εἰς τὴν ἀνθοῦσαν ἐκεῖ Ἀκαδημίαν τῶν ὡραίων Τεχνῶν. Τοσαύτην δὲ θαυμασίαν ἐπίδοσιν ἔδειξεν, τοσαύτας ἐποιήσατο προόδους εἰς τὸν κλάδον τοῦτον τῆς καλλιτεχνίας, ὥστε ἤδη ἐν ἔτει 1833, ἐν ἡλικίᾳ 22 μόλις ἐτῶν, συναγωνισθεὶς ἐν τῷ παγκοσμίῳ διαγωνίσματι τῆς Ἀκαδημίας τῶν Μεδιολάνων περὶ συντάξεως σχεδίου Πανεπιστημίου ὁ Ἕλλην Καυταντζόγλους νικήσας πάντας τοὺς μετ' αὐτοῦ συναγωνισθέντας ἀνεκηρύχθη νικητὴς καὶ ἔλαβε τὸ βραβεῖον, βαρύτιμον χρυσοῦν στέφανον, ἀνηγορεύθη δὲ καὶ ἐπίτιμον τῆς Ἀκαδημίας ἐκείνης μέλος. Περὶ τοῦ διαγωνισμοῦ τούτου λέγει αὐτὸς ὁ ἴδιος τὰ ἑξῆς: "Ὁ "νεανικός μου ὑπὲρ τῆς τέχνης ζῆλος, ὁ γενικὸς "τότε ἐνθουσιασμός, ὁ διαφλέγων πᾶσαν Ἑλ"ληνικὴν καρδίαν ὑπὲρ τῆς εἰς τὰ ἐλεύθερα "ἔθνη ἐγγραφῆς καὶ τῆς πατρίδος ἡμῶν . . . "ταῦτα πάντα μὲ παρώτρυναν, ἵνα μετὰ θάρ"ρους τότε κατέλθω εἰς τὸ καλλιτεχνικὸν ἐκεῖνο "στάδιον, μόνος Ἕλλην ἐγώ, μόλις πρὸ μικροῦ "περάνας τὰς ἀρχιτεκτονικὰς σπουδάς μου, καὶ "ἀναλάβων τὸν μέγαν ἀγῶνα."

Τὸ πρώτιστον αὐτοῦ μέλημα μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν σπουδῶν του ἦτο νὰ κατέλθῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ νὰ προσφέρῃ τὰς ὑπηρεσίας του τῇ ἀναγεννηθείσῃ πατρίδι. Συστηθέντος ἐν Ἀθήναις τοῦ Πολυτεχνείου ὁ Λύσανδρος Καυταντζόγλους διωρίσθη ἐν ἔτει 1844 διευθυντὴς αὐτοῦ, καὶ ἐν τῇ θέσει ταύτῃ παρέμεινεν ἐπὶ δεκαοκτὼ ὅλα ἔτη, μέχρι τοῦ 1862, μετὰ ζῆλου ἀκαμάτου καὶ διὰ γλίσχρων μέσων ἐργασθεὶς ὑπὲρ τῆς καλῆς τοῦ νέου ἱδρύματος λειτουργίας. Οἱ πλεῖστοι τῶν παρ' ἡμῖν γλυπτῶν, ζωγράφων, ἀρχιτεκτόνων, κοσμηματογράφων, λιθογράφων καὶ χαλκογράφων ὑπῆρξαν μαθηταὶ τοῦ ὑπὸ τὴν ἔμφρονα διεύθυνσιν αὐτοῦ διατελοῦντος Πολυτεχνείου, καὶ δύναναι νὰ μαρτυρήσωσι περὶ τῆς εὐλαβοῦς ἀφοσιώσεως, ἣν ἔτρεφεν ὁ ἀοίδιμος ἀνὴρ πρὸς τὸ κατάστημα τοῦτο.

Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1862 διετέλει ἐν Ἀθήναις ἰδιωτεύων καὶ καταγινόμενος εἰς τὰς καλλιτεχνικὰς μελέτας, αἵτινες καθ' ὅλον τὸν βίον του ὑπῆρχον ἡ προσφιλεστέρα αὐτοῦ ἀνασχόλησις. Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ὁ Καυταντζόγλους ἐξετέλεσε τὸ ἀξιολογώτερον καὶ τὸ ἱστορικώτερον τῶν ἀρχιτεκτονικῶν αὐτοῦ ἔργων, τὸ Πολυτεχνεῖον, μνημεῖον παριστῶν ἐν νεοελληνικῇ, οὗτος εἰπεῖν, παραφράσει περικαλλέστατον μνημεῖον τῆς ἐνδόξου ἑλληνικῆς ἐποχῆς. Τὸ οἰκοδόμημα τοῦτο δὲν εἶναι μόνον λαμπρὸς τῆς πόλεως τῶν Ἀθηνῶν στολισμὸς ἀλλὰ καὶ ἔργον διεγεῖρον τὸν θαυμασμὸν τῶν ξένων καλλιτεχνῶν, τῶν συχνότατα ἐπισκεπτομένων τὴν Ἑλλάδα. Ἐν τῷ οἰκοδομήματι τούτῳ ὁ Λύσανδρος Καυταντζόγλους κατέθεσεν ὁλόκληρον τὴν καλλιτεχνικὴν αὐτοῦ ψυχήν, καὶ τὸ Πολυτεχνεῖον θὰ μένῃ διὰ παντὸς τὸ ἀριστούργημα αὐτοῦ.

Τὸ Ἡρῷον ἢ Πάνθεον πρὸς δόξαν τῆς Ἑλλάδος καὶ διαιώνισιν τῆς παλιγγενεσίας τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους, ἔργον καὶ τοῦτο τοῦ Καυταντζόγλου, ἔμεινε δυστυχῶς μόνον ἐν σχεδίῳ, ἀλλὰ καὶ οὗτος ἐπεκροτήθη παρὰ εἰδημόνων Εὐρωπαίων, καὶ συνετέλεσε νὰ συμπεριληφθῇ ὁ Ἕλλην ἀρχιτέκτων ὡς μέλος πολλῶν τῆς ἑσπερίας Εὐρώπης ἀκαδημιῶν.

Τοιοῦτος ὑπῆρξεν ὁ διαπρεπὴς καλλιτέχνης, ὃν πενθεῖ ἡ πατρίς, καὶ οὗ τὰ χαρακτηριστικὰ μεταδίδει ἡ παρατεθειμένη σήμερον εἰκών.

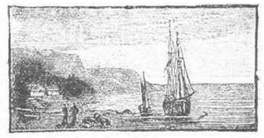

ΕΙΣ ΠΕΡΣΕΠΟΛΙΝ ΚΑΙ ΤΑ ΠΕΡΙΞ ΑΥΤΗΣ.

ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

ὑπὸ Δ. Ἰ.

(Μετὰ εἰκόνων, ὅρα σελ. 296 καὶ 297.)

Ἐσπέραν τινὰ τοῦ Ἀπριλίου μηνὸς τοῦ ἔτους 188.. ἐκαθήμην ἔν τινι τῶν καφενείων τῆς ἐν Ἀθήναις πλατείας τῆς Ὁμονοίας καὶ ἀναγνοῦς τὰς ἐφημερίδας τῆς ἡμέρας, αἵτινες, ἐν παρόδῳ εἰρήσθω, οὐδὲν περιεῖχον τὸ ἐνδιαφέρον, ἐγευόμην τῆς τερπνῆς ἐκείνης ἀναπαύσεως καὶ χαυνώσεως, ἥτις καταλαμβάνει ἡμᾶς συνήθως κατὰ τὰς πρώτας τοῦ ἔαρος ἡμέρας, ὅτε οἱ πόροι τοῦ σώματος διανοίγονται καὶ ἐπέρχεται ὥς τις μικρὰ τῶν δυνάμεων ἐξάντλησις. Ἐκαθήμην λοιπὸν καὶ ἐρέμβαζον. Ἐσκεπτόμην ὅτι γιγαντιαίοις ἐθήμασιν ἐπήρχετο τὸ θέρος καὶ γνωρίζων ἐκ πείρας ὅτι τὸ θέρος ἐν Ἀθήναις δὲν εἶναι ὥρα τοῦ ἔτους ἀξιόζηλος, ἔλεγον κατ' ἐμαυτόν, ὅτι εὐχάριστον θὰ ἦτο, ἐὰν εὑρίσκετο ἀφορμὴ νὰ ἐγκαταλείψω κατὰ τοὺς θερινοὺς μῆνας τὴν κονιοστεφῆ πρωτεύουσαν. Ἂν ἤμην τοὐλάχιστον, ἔλεγον κατ' ἐμαυτόν, ὑπάλληλος τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐξωτερικῶν, θὰ παρεκάλουν τὸν ὑπουργὸν νὰ μὲ διορίσῃ ἀκόλουθον παρά τινι πρεσβείᾳ ἐν τῇ ἑσπερίᾳ Εὐρώπῃ· ἀλλὰ δυστυχῶς, ἢ εὐτυχῶς, τοῦτο δὲν ἦτο, καὶ ἂν ἤθελον ν' ἀποφύγω τὸν κονιορτὸν καὶ τὸν καύσωνα τῶν Ἀθηνῶν, ὤφειλον ἰδίᾳ δαπάνῃ νὰ περιοδεύσω ἀνὰ τὴν Εὐρώπην. Τοιαῦται μὲ ἀπησχόλουν σκέψεις, ὅτε εἶδον εἰσερχόμενον εἰς τὸ καφενεῖον τὸν φίλον μου καὶ ἀρχαῖον συμμαθητήν μου Ἀριστείδην, νέον ζωηρὸν καὶ εὐφυέστατον. Ὁ Ἀριστείδης ἦτο ἐξ ἐκείνων τῶν νέων ἀνδρῶν, οἵτινες ἐν οὐδεμιᾷ τοῦ βίου περιστάσει ἀπόλλυσι τὴν εὐθυμίαν των· ἦτο φύσις ἐλκεκτή, ἐπιρρεπὴς εἰς πάντα τὰ εὐγενῆ αἰσθήματα· ἦτο φίλος εἰλικρινὴς καὶ ἀγαθός, ἔτοιμος πάντοτε νὰ φανῇ χρήσιμος εἰς τοὺς φίλους του.

— Τί κάθεσαι ἐδῶ καὶ σκέπτεσαι; μὲ ἠρώτησεν ἅμα εἰσελθών. Ὁ καιρὸς εἶναι λαμπρός· δὲν ἔρχεσαι νὰ κάμωμεν ἕνα περίπατον;

— Ὄχι, σ' εὐχαριστῶ, τῷ ἀπήντησα. Δὲν αἰσθάνομαι διάθεσιν περιπατητικήν.

— Λοιπόν, εἶπεν ὁ Ἀριστείδης, ἂς καθήσω καὶ ἐγὼ πλησίον σου καὶ ἂς ὁμιλήσωμεν.

Καὶ λαβὼν ἕδραν ἐκάθησε πλησίον μου.

— Εἰπέ μοι τώρα, ἐξηκολούθησεν ἀφ' οὗ παρήγγειλεν ἕνα καφέν· περὶ τίνος ἐσκέπτεσο καθήμενος ἐδῶ ὁλομόναχος; Ἠξεύρω ὅτι σὺ ἀγαπᾷς νὰ ῥεμβάζῃς — τὸ ἐνθυμοῦμαι ἀφ' ὅτου εἴμεθα εἰς τὸ Πανεπιστήμιον. Λόγοι ὀλίγοι καὶ σκέψεις πολλαί, τοῦτο ἦτο τὸ σύμβολόν σου.

— Ἐσκεπτόμην, Ἀριστείδη, ὅτι ἔρχεται τὸ θέρος καὶ πῶς θὰ διέλθω αὐτὴν τὴν ὀχληρὰν ἐποχὴν ἐν Ἀθήναις.

— Χαμέναι σκέψεις, Δημήτρη μου, εἶπε γελῶν ὁ φίλος μου· μάταιοι συλλογισμοί! Καὶ μήπως εἶσαι ἠναγκασμένος νὰ μείνῃς ἐν Ἀθήναις τὸ θέρος; Σὺ εἶσαι πλούσιος· καθ' ἑκάστην σχεδὸν ἀναχωροῦσιν ἀτμόπλοια ἐκ Πειραιῶς δι' ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου. Δὲν ἔχεις ἢ νὰ ἑτοιμάσῃς μικρὸν σάκκον, νὰ λάβῃς εἰσιτήριον καὶ ν' ἀποφύγῃς τὴν θερινὴν ἐποχήν, ἥτις τοσοῦτον σὲ φοβίζει.

— Καλὰ καὶ ἄξια ὅλ' αὐτά, ἀπεκρίθην ἐγώ· ἀλλὰ ποῦ νὰ ὑπάγω; Τὴν Γαλλίαν περιῆλθον ὅλην, ὡσαύτως καὶ τὴν Γερμανίαν· τὴν Ἰταλίαν εἶδον ἐπανειλημμένως, καὶ ἐν Ἰταλίᾳ ὁ καύσων εἶναι ἐπίσης ὀχληρός, ὡς ἐν Ἑλλάδι . . . Δὲν μὲ μένει ἢ νὰ μεταβῶ εἰς τὸν θόρειον Πόλον!

— Μ' ἔρχεται μία ἰδέα, μοὶ εἶπε μετά τινας στιγμὰς ὁ Ἀριστείδης· Σὺ ζητεῖς νὰ ἴδῃς νέας χώρας καὶ ἐγὼ πρὸ πολλοῦ τρέφω ἐπιθυμίαν νὰ περιηγηθῶ χώραν, ἔνθα σπανίως ἐπάτησε ποὺς Ἕλληνος. Ἀφ' ἑτέρου καὶ ἐγὼ δύναμαι ἀνέτως νὰ διαθέσω ποσόν τι πρὸς εὐχαριστησίν μου . . . Τί λέγεις, ἂν ἐπεχειροῦμεν περιοδείαν εἰς τὴν Περσίαν;

— Εἰς τὴν Περσίαν; ἀνεφώνησα. Ποῦ τὴν ὠνειρεύθης αὐτὴν τὴν χώραν; . . . Εἰς τὴν Περσίαν; Καὶ τί νὰ κάμωμεν ἐκεῖ;

— Τί νὰ κάμωμεν; ἠρώτησεν ὁ φίλος μου. Νὰ ἴδωμεν τὴν Βαβυλῶνα, τὴν Περσέπολιν καὶ ἐν γένει τὰς χώρας ἐκείνας, περὶ ὧν τόσος λόγος ἐγένετο ἤδη εἰς τὴν ἀρχαιότητα. Νὰ ἐπισκεφθῶμεν τὰ ἀρχαῖα ἐκεῖνα μνημεῖα, τὰ ἴχνη τοῦ παλαιοῦ πολιτισμοῦ. Ἐνθυμεῖσαι, ὅταν ἤμεθα ἀκόμη μαθηταί, μὲ πόση εὐχαρίστησιν ἠκούομεν τὴν ἱστορίαν τοῦ ἀρχαίου ἐκείνου λαοῦ, μὲ πόση περιέργειαν παρηκολουθοῦμεν εἰς τὸν χάρτην καὶ μὲ τὸν Ἡρόδοτον εἰς τὰς χεῖρας τοὺς τόπους ἐκείνους; Πιστεύω ὅτι μία τοιαύτη περιήγησις καὶ εὐχάριστος θὰ ἦτο καὶ διδακτική, καὶ ἔπειτα συλλογίσου πόσα θὰ εἴχομεν νὰ διηγηθῶμεν εἰς τὴν ἐπιστροφήν μας; Πόσας περιπετείας θὰ εἴχομεν; Πόσα ἐπεισόδια; Δὲν σοὶ προσμειδιᾷ μία τοιαύτη ἰδέα;

— Ἡ ἰδέα εἶναι βεβαίως πρωτότυπος, εἶπον ἐγώ, καὶ ὡς τοιαύτη μὲ ἑλκύει· ἀλλ' ἡ ἐκτέλεσις, φίλε μου; Δὲν συλλογίζεσαι τὰς δυσκολίας; . . .

— Δυσκολίας, λέγεις; μὲ διέκοψεν ὁ Ἀριστείδης· Καὶ ποίας, παρακαλῶ;

— Πρῶτον ἡ γλῶσσα —

— Ἐπειδὴ ἡ περιήγησις αὕτη δὲν δύναται νὰ πραγματοποιηθῇ εἰμὴ τὸν Αὔγουστον ἕνεκα τοῦ θέρους, ἔχομεν ἔμπροσθέν μας τέσσαρας ὅλους μῆνας, διὰ νὰ μάθωμεν ὀλίγα περσικά, τοὐλάχιστον ὅσα μᾶς χρειάζονται διὰ τὰς πρώτας ἀνάγκας.

— Ἡ ἄγνοια τῶν μερῶν —

— Θὰ καθήσωμεν ν' ἀναγνώσωμεν τὸν Ἡρόδοτον ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους καὶ τοιοῦτον ἔχοντες ὁδηγὸν δὲν φοβούμεθα νὰ χαθῶμεν.

— Τὸ ὀλίγον ἀναπαυτικὸν τοῦ ταξειδίου, ἡ ἔλλειψις ξενοδοχείων . . .

— Καὶ τί ἔχομεν νὰ φοβηθῶμεν; Εἴμεθα νέοι, εἴμεθα ὑγιεῖς — καὶ θὰ τρομάξωμεν ἀπέναντι δυσβάτων μερῶν καὶ ἐλλείψεως ξενοδοχείων; Καὶ ἔπειτα νὰ σοὶ εἴπω τὴν καθαρὰν ἀλήθειαν· ἐβαρύνθην τοὺς στερεοτύπους σιδηροδρόμους τῆς Εὐρώπης, ὅπου ὡς ἐντὸς κιβωτίου ὁ ἄνθρωπος ταξειδεύει, δίκην ἐμπορικοῦ δέματος· ἐβαρύνθην τὰ τυπικὰ ξενοδοχεῖα, μὲ τοὺς τυπικοὺς λευκοτραχηλισμένους καὶ μελανοφραχωμένους ὑπηρέτας. Ἐλθέ νὰ περιηγηθῶμεν χώρας ἀγνώστους, νὰ κοιμηθῶμεν ἐντὸς καλυβῶν καὶ χανίων, νὰ διέλθωμεν ἔφιπποι ἐρήμους ἐκτάσεις δερόμενοι ὑπὸ τῆς βροχῆς ἢ καιόμενοι ὑπὸ τῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου. Καὶ τοῦτο εἶναι ἡδονή!

— Ἔχεις τρόπον, ἀπήντησα ἐγώ, νὰ παριστᾷς τὰ πράγματα ὑπὸ ὄψιν τερπνὴν καὶ ἑλκυστικὴν τοσοῦτον, ὥστε πείθομαι εἰς τοὺς λόγους σου καὶ σήμερον ἐνταῦθα σοὶ δίδω τὸν λόγον μου, ὅτι, ἂν δὲν συμβῇ τί ἀπρόοπτον, μετὰ τέσσαρας μῆνας θὰ ἔχω τὴν εὐχαρίστησιν νὰ ἦμαι συνοδοιπόρος σου. Τώρα ὅμως ἀνάγκη νὰ προπαρασκευασθῶμεν δεόντως. Σύ, Ἀριστείδη, φρόντισε νὰ εὕρῃς διδάσκαλον Πέρσην, ἐγὼ δὲ θὰ φροντίσω ἀμέσως νὰ προμηθευθῶ τὸν Ἡρόδοτον, ὅπως ἄνευ ἀναβολῆς προετοιμασθῶ διὰ τὴν μελετωμένην περιήγησιν. Περίεργον εἶναι, πῶς ἡ προσδοκία προσεχοῦς ἐνεργείας ἀφαιρεῖ πᾶσαν χαύνωσιν καὶ νέας δίδει εἰς τὸν ἄνθρωπον δυνάμεις· αἰσθάνομαι ἐμαυτὸν ὅλως διάφορον τώρα.

Διὰ τοῦ ἐλαφροῦ τούτου τρόπου καὶ τῆς, οὕτως εἰπεῖν, παιδαριώδους εἰσαγωγῆς ταύτης, ἐτέθησαν αἱ βάσεις τῆς λίαν περιέργου περιηγήσεως, ἧς τὴν ἀφήγησιν ἐπιχειρῶ. Εὑρέθη κατὰ καλὴν σύμπτωσιν καὶ ἄνευ δυσκολίας πτωχὸς Πέρσης, ὅστις, ἀντὶ μικρᾶς ἀμοιβῆς ἀνέλαβε νὰ μᾶς διδάξῃ ὀλίγα Περσικά, ὅσων εἴχομεν ἀνάγκην, ὅπως συνεννοούμεθα τοὐλάχιστον. Ἀμφότεροι ἠγοράσαμεν ἕνα Ἡρόδοτον καὶ ἐπὶ τρεῖς ὅλους μῆνας, ἐν μέσῳ τοῦ θάλπους τοῦ Ἀττικοῦ θέρους, μετὰ ζήλου πολλοῦ καὶ ἀόκνου ἐπιμελείας ἐπρομηθεύθημεν τὰ ἐφόδια, ὧν εἴχομεν, ἀνάγκην. Τέλος ἐπέστη ἡ ὥρα τῆς ἀναχωρήσεως. Προπεμφθέντες ὑπὸ τῶν εὐχῶν τῶν συγγενῶν ἡμῶν καὶ φίλων ἐπεβιβάσθημεν περὶ τὰ μέσα Αὐγούστου ἐν Πειραιεῖ ἐπὶ τοῦ Αἰγυπτιακοῦ ἀτμοπλοίου, ὅπερ ἔμελλε νὰ μεταφέρῃ ἡμᾶς κατ' εὐθεῖαν εἰς Ἀλεξάνδρειαν, καθότι, ὡρίμως τὸ δρομολόγιον ἡμῶν μελετήσαντες καὶ ἐπιμελῶς σχεδιάσαντες, ἀπεφασίσαμεν νὰ λάβωμεν τὴν διὰ τῆς Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης ὁδόν.

* * *

Περὶ τὰς ἀρχὰς Σεπτεμβρίου εὑρισκόμεθα ἐν τῇ χώρᾳ, ἣν ἐσκοπεύομεν νὰ περιηγηθῶμεν. Δὲν θὰ περιγράψω τὸν πλοῦν ἡμῶν ἀπὸ Ἀλεξανδρείας μέχρι τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης διὰ τῆς Σουεζείου διώρυγος, τὸ μὲν διότι ὁ πλοῦς οὗτος οὐδὲν τὸ ἔκτακτον παρουσίασε, τὸ δὲ διότι ἀνυπομονοῦντες νὰ φθάσωμεν εἰς τὰ μέρη, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐπὶ τρεῖς ὅλους μῆνας ἐπλανᾶτο ἡ φαντασία ἡμῶν, οὐδὲ προσοχῆς ἠξιώσαμεν τὰ ὅλως ἀσήμαντα ἐπεισόδια τοῦ πλοῦ. Κῦρος, Καμβύσης, Ἀστυάγης, Μῆδοι, Πέρσαι — τοιαῦτα ἦσαν τὰ ὀνόματα τὰ ἐπασχολοῦντα ἡμᾶς. Καὶ ὁ πόθος μας ἦτο νὰ πατήσωμεν τὸ ταχύτερον τὴν χώραν, ἐν ᾗ διεδραματίσθησαν ἐν ἀρχαίᾳ ἐποχῇ τὰ συμβάντα, τὰ ὁποῖα εἶχον ὡς πρωταθλητὰς τὰ πρόσωπα ταῦτα. Καὶ πρῶτον κατὰ φυσικὸν λόγον ἠθέλομεν νὰ ἴδωμεν τὴν κοιτίδα τῆς Περσικῆς δυναστείας. Διὸ καὶ ἐφοδιασθέντες μὲ καταλλήλους ὁδηγοὺς ἐν Χιράζ καὶ μὲ τ' ἀναγκαῖα σκεύη καὶ τρόφιμα καὶ ναυλώσαντες καλοὺς ἵππους ἠρχίσαμεν τὴν ὁδοιπορίαν ἡμῶν, ἧς τὰ κυριώτερα σημεῖα προτίθεμαι νὰ περιγράψω κατὰ τὰς σημειώσεις, ἃς ἐκράτησα.

Η ΠΕΔΙΑΣ ΜΕΧΕΔ-ΜΟΥΡΓΑΒ ΚΑΙ ΤΑ ΕΡΕΙΠΙΑ ΤΗΣ ΜΑΔΕΡΕ-ΣΟΥΛΕΙΜΑΝ.

Ἡ πεδιάς, ἡ σήμερον καλουμένη Μεχέδ-Μουργάβ, εἶναι ἀναντιρρήτως ἡ κοιτὶς τῆς Περσικῆς δυναστείας (ἔνθεν οἱ βασιλεῖς οἱ Περσεῖδαι γεγόνασι, κατὰ Ἡρόδοτον). Ἐν τῇ πεδιάδι ταύτῃ κεῖται μικρὸν καὶ ἐλλεινὸν χωρίον Μεχέδ-Μουργάβ καλούμενον, ἔνθα ἀπεφασίσαμεν νὰ καταλύσωμεν, ὅπως ἐκεῖθεν ποιήσωμεν τὰς διαφόρους ἡμῶν ἐκδρομάς. Ὁ φίλος μου Ἀριστείδης, ἱππεὺς ἄριστος, ἤθελε νὰ μὴ προσεγγίσωμεν εἰς τὸ χωρίον ἀλλὰ νὰ ἐξακολουθήσωμεν τὴν ὁδοιπορίαν μας μέχρι τῆς ἑσπέρας· ἐγὼ ὅμως ἤμην κατάκοπος καὶ ἐπέμενα νὰ μείνωμεν ἐκεῖ. Τὸ χωρίον τοῦτο εἶναι ὀνομαστὸν διὰ τοὺς ὡραίους περσικοὺς τάπητας τοὺς κατασκευαζομένους ἐν αὐτῷ· ἀλλὰ δυστυχῶς οὔτε ξενοδοχεῖον εὕρομεν νὰ καταλύσωμεν οὔτε οἰκίαν. Διὸ ἐκόντες ἄκοντες ἠναγκάσθημεν νὰ προχωρήσωμεν μέχρι τοῦ Δέχ-Νώ, "νέου χωρίου", ἔνθα ἠδυνήθημεν νὰ εὕρωμεν κατάλυμα — ἐλεεινὸν καὶ ἄθλιον, ἀλλὰ τοὐλάχιστον στέγην, ὑπὸ τὴν ὁποίαν νὰ καθήσωμεν καὶ νὰ φάγωμέν τι, διότι ἀπὸ τῆς πρωΐας εἴμεθα νήστεις. Ἡ ἐκπλήρωσις τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ στομάχου παρέσχεν εἰς ὅλον μας τὸ σῶμα νέας δυνάμεις, καὶ οὕτω μετὰ μεσημβρίαν ἱππεύσαντες πάλιν, μετέβημεν πρὸς παρακείμενον λόφον, ὅπου ἐφαίνοντο λείψανα οἰκοδομῶν.

Οἱ κάτοικοι τοῦ Νέου χωρίου ὀνομάζουσι τὰ ὀγκώδη ταῦτα ἐρείπια "Τὸν θρόνον τῆς μητρὸς τοῦ Σολομῶντος" (Ταχτέ-Μαδερέ-Σουλεϊμάν), αἵτινα ἔχουσι μεγάλην ὁμοιότητα πρὸς τὰ μνημεῖα τῆς Βαβυλῶνος, ὡς ὁ εὐφυὴς Πέρσης ὁδηγός μας ὡμολόγησε. Περὶ τοῦ ὁδηγοῦ τούτου θὰ εἴπωμεν κατόπιν πλείονα.

— Περίεργον εἶναι, παρετήρησεν ὁ Ἀριστείδης ἀφ' οὗ ἐξητάσαμεν τὸ μνημεῖον ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη· περίεργον εἶναι πόσον ἀκατέργαστα ἦσαν τὰ θεμέλια τοῦ οἰκοδομήματος τούτου. Ἠδύνατό τις νὰ πιστεύσῃ ὅτι ἐπ' αὐτῶν οὐδέποτε ἀνηγέρθη κτίριον.

— Διόλου περίεργον τοῦτο, ἀπήντησα ἐγώ, ὅστις ἀκούσας ἐν τῷ ἡμετέρῳ Πανεπιστημίῳ τὸ ἐλκυστικώτατον μάθημα τῆς Ἀρχαιολογίας, εἶχον παρακολουθήσει τὸν καθηγητὴν εἰς διαφόρους ἀρχαιολογικὰς ἐκδρομὰς καὶ ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως καὶ εἰς τὰ περίχωρα τῶν Ἀθηνῶν. Τὰ λαμπρότερα μνημεῖα τῆς Ἑλλάδος, τὰ Προπύλαια, ὁ ναὸς τῆς Ἐλευσῖνος καὶ ἄλλα, παρουσιάζουσι τοιαύτην ἀνωμαλίαν, καὶ τὰ θεμέλια αὐτῶν συνίστανται ἐκ πετρῶν καὶ ὀγκολίθων κατειργασμένων ἐπιμελῶς καὶ ἐκ πετρῶν ἀκατεργάστων καὶ σχεδὸν ἐν τῇ φυσικῇ αὐτῶν καταστάσει συμπεριληφθεισῶν ἐκεῖ.

Τί ὅμως ἦτο τὸ μνημεῖον τοῦτο; Ἰδοὺ τὸ ζήτημα. "Ὁ θρόνος τῆς μητρὸς τοῦ Σολομῶντος" εἶναι βεβαίως ὀνομασία ὀφειλομένη εἰς παράδοσιν τοῦ λαοῦ. Ἦτο ἀρά γε τοῦτο ὁ τάφος τοῦ Κύρου, ὡς τινες εἰκάζουσιν; Ἂς λάβωμεν ἀνὰ χεῖρας τοὺς ἀρχαίους συγγραφεῖς καὶ ἂς προσπαθήσωμεν νὰ ὁδηγηθῶμεν παρ' αὐτῶν, καθότι οἱ ὁδηγοί μας οὐδὲν πλέον ἐγνώριζον ἢ ὅτι μᾶς εἶχον εἴπει. Ἐν τῷ Ἀρριανῷ καὶ τῷ Στράβωνι, οἵτινες ἐβασίσθησαν εἰς τὴν περιγραφὴν τοῦ Ἀριστοβούλου, τοῦ ἐπισκεφθέντος καὶ ἀνακαινίσαντος τὸ μνημεῖον τῇ διαταγῇ τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου, ἀναγινώσκομεν τὰ ἑξῆς· "Ὁ τάφος τοῦ ἱδρυτοῦ τῆς περσικῆς δυναστείας, ὑψοῦτο ἐν τῷ μέσῳ τῶν βασιλικῶν κήπων· περιεκυκλοῦτο δὲ ὑπὸ δένδρων, ὑδάτων καὶ φυτείας ποικίλης. Εἶχε τὸ μνημεῖον σχῆμα πύργου, εἰς τὸ ἄνω πάτωμα τοῦ ὁποίου ἦτο ὁ τάφος, κεκαλυμμένος ὑπὸ λιθίνης στέγης. Εἰς τὸν πύργον τοῦτον εἰσήρχετό τις διὰ στενῆς θύρας. Ὁ Ἀριστόβουλος εἶδεν ἐντὸς αὐτοῦ χρυσῆν κλίνην, τράπεζαν ἐφ' ἧς ὑπῆρχον κρατῆρες χρυσοῦ διὰ τὰς σπονδάς, μεγάλην κεχρυσωμένην σκάφην πρὸς πλῦσιν ἢ λοῦσιν καὶ πλῆθος ἐνδυμάτων καὶ πολυτίμων κοσμημάτων. Δι' ἐσωτερικῆς κλίμακος ἡ αἴθουσα τοῦ τάφου συνεκοινώνει πρὸς ἕτερον δωμάτιον, ἐν ᾧ διέμενον οἱ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ τάφου ἐντεταλμένοι ἱερεῖς. Ἐπὶ τῆς προσόψεως τοῦ μνημείου ἦτο κεχαραγμένη ἡ ἑξῆς περσικὴ ἐπιγραφή· "Ὦ ἄνθρωπε, ἐγὼ εἰμι ὁ Κῦρος, ὁ υἱὸς τοῦ Καμβύσου. Ἐγὼ ἵδρυσα τὸ βασίλειον τῶν Περσῶν καὶ ἐξουσίασα τὴν Ἀσίαν· μή μοι φθονήσῃς τὸν τάφον τοῦτον."

Δύο εἶναι αἱ οὐσιώδεις αἰτίαι, δι' ἃς δὲν δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι τὸ μνημεῖον, περὶ οὗ πρόκειται, ἦτο ὁ τάφος τοῦ Κύρου· τὸ μὲν διότι οὐδεὶς Ἕλλην συγγραφεὺς θὰ παρωμοίαζε τὸ μνημεῖον πρὸς πύργον, τὸ δὲ διότι ὁ χῶρος εἶναι πολὺ περιωρισμένος, ὥστε νὰ περιεῖχεν ὅλα τὰ ἀντικείμενα, ἅπερ εὗρεν ἐν αὐτῷ ὁ Ἀριστόβουλος. Ἐκτὸς τούτου οὐδὲ ἡ ἐπιγραφὴ ὑπάρχει.

— Καὶ τί ἦτο λοιπὸν τὸ μνημεῖον τοῦτο, κύριε ἀρχαιολόγε; ἠρώτησε μειδιῶν ὁ Ἀριστείδης.

— Νὰ σοὶ εἴπω τὴν γνώμην μου, ἀπήντησα ἐγώ· κατ' ἐμὲ τοῦτο ἦτο τάφος γυναικός τινος ἐκ τῶν ἐπισήμων. Ἂν παραδεχθῶμεν τοῦτο, ὅλα ἐξηγοῦνται, καὶ ἡ διαίρεσις τοῦ ὅλου οἰκοδομήματος καθίσταται ὀφθαλμοφανής. Ἡ ἐξωτερικὴ θύρα ἀπετέλει μέρος ὑψηλοῦ περιτειχίσματος, ὅπερ περιελάμβανε τὸ ὅλον κτίριον. Ὁ κενὸς χῶρος μεταξὺ τ

ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ ΚΑΥΤΑΝΖΟΓΛΟΥΣ.
(Ἀρχιτέκτων.)

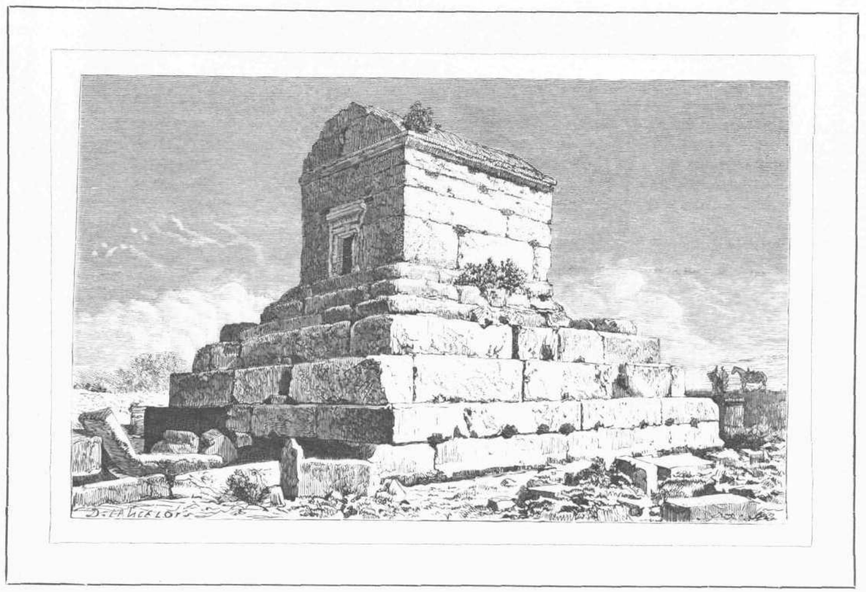

ΕΡΕΙΠΙΑ ΤΟΥ ΥΠΟΤΙΘΕΜΕΝΟΥ ΤΑΦΟΥ ΤΟΥ ΚΥΡΟΥ ΠΑΡΑ ΤΗΝ ΠΕΡΣΕΠΟΛΙΝ.

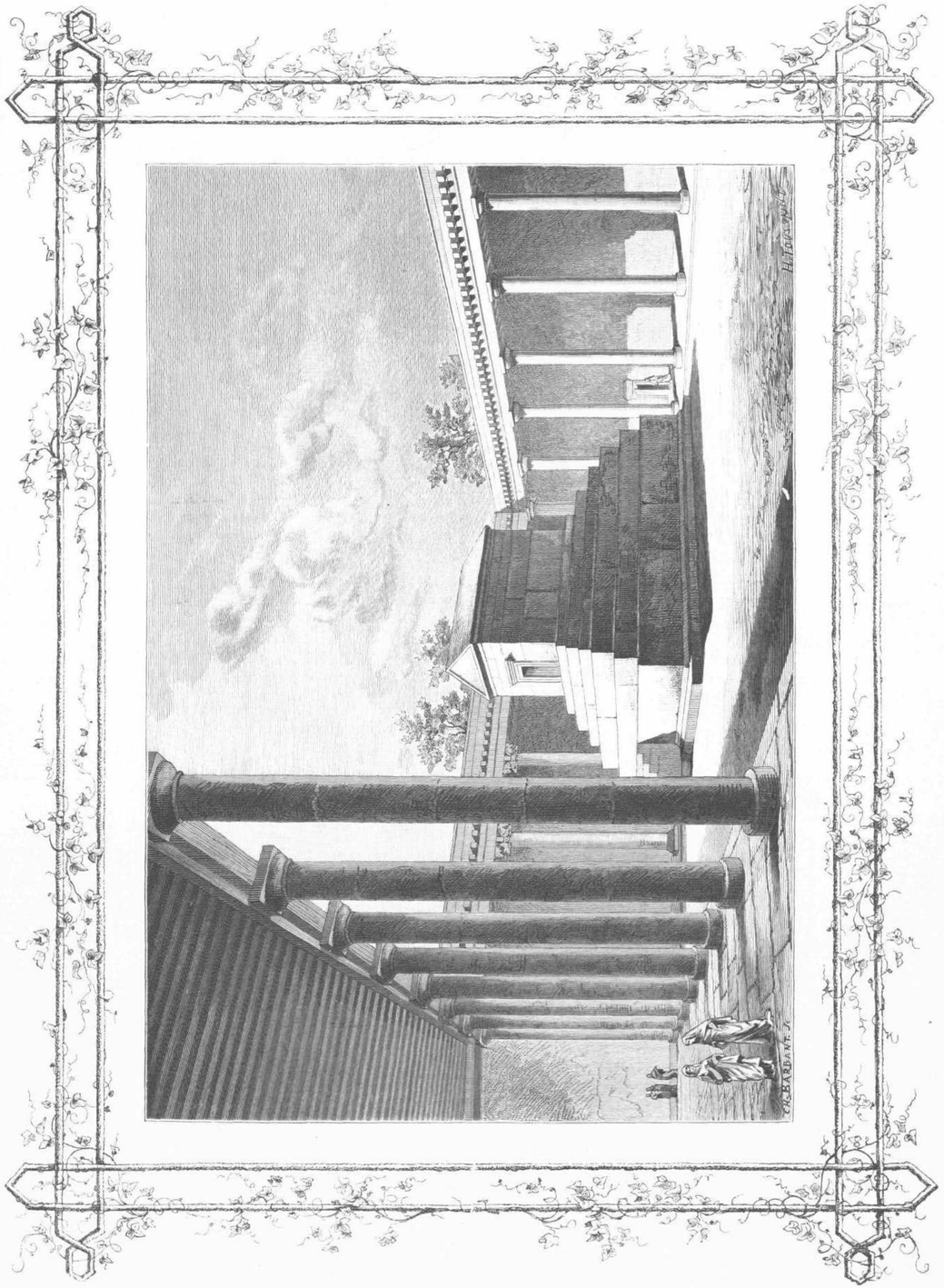

Ο ΛΥΤΟΣ ΤΑΦΟΣ ΕΝ ΤΗι ΤΕΛΕΙΟΤΗΤΙ ΑΥΤΟΥ.

ρίου δὲν ἐπιτρέπουσιν εἰς ἄνδρα νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν χῶρον τοῦτον· καὶ ἀλλοίμονον εἰς τὸν ἄνδρα, ὅστις τολμήσει νὰ τὸ κάμῃ.

— Ἡμεῖς λοιπὸν κινδυνεύομεν νὰ φονευθῶμεν; εἶπεν ὁ Ἀριστείδης.

— Τοῦτο ὄχι, ἐπειδὴ θὰ τοὺς διώξωμεν μὲ τὰς πέτρας, εἶπεν ὁ ὁδηγός.

Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι ἡ ἀπάντησις αὕτη τοῦ ὁδηγοῦ δὲν παρέσχεν ἡμῖν μεγάλην ἰδέαν περὶ τοῦ θάρρους τῶν κατοίκων ἐκείνου τοῦ χωρίου.

Ὀπωσδήποτε τὸ οἰκοδόμημα τοῦτο καὶ ἄλλα, ἅπερ ἐπεσκέφθημεν τὰς ἐπιούσας ἡμέρας ἐν ἐκείνῃ τῇ πεδιάδι, εἶναι τὰ τελευταῖα ἴχνη τῶν μνημείων, τὰ ὁποῖα ὁ μέγας Κῦρος ἀνήγειρε κατὰ τὴν ἕκτην πρ. Χρ. ἑκατονταετηρίδα. Περὶ τῆς ἀρχαιότητος αὐτῶν μαρτυροῦσιν οὐ μόνον οἱ λίθοι, ἀλλὰ καὶ τὰ κοσμήματα αὐτῶν καὶ ὁ ρυθμὸς αὐτῶν. Μεγάλην ἔχουσιν ὁμοιότητα πρὸς τὰ ἰωνικὰ καὶ λυδικὰ μνημεῖα, ἀλλὰ δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς τὰ πρωτότυπα τῶν μνημείων, τῶν ἀνεγερθέντων ἐν ταῖς ἑλληνικαῖς ἀποικίαις τῆς ἐλάσσονος Ἀσίας, καθότι πρὸ τῆς κατακτήσεως τῆς Λυδίας οὐδέποτε οἱ κάτοικοι τῶν μερῶν τούτων εἶχον ἄμεσον σχέσιν πρὸς τοὺς Ἕλληνας, καὶ διῆγον βίον νομάδων καθ' ἣν ἐποχὴν ὁ Κῦρος ἀντικατέστησε παρ' αὐτοῖς τὴν ἐξουσίαν τῶν Περσῶν, καταργήσας τὴν τῶν Μήδων. Ἴσως οἱ ἀνεγείραντες αὐτὰ ἀρχιτέκτονες ἀνῆκον εἰς τοὺς τεχνίτας τοῦ Κροίσου, οἵτινες μετὰ τὴν ἅλωσιν τῶν Σάρδεων ἐγένοντο οἱ φίλοι καὶ σύμβουλοι τοῦ νικηφόρου ἐκείνου βασιλέως.

(Ἕπεται συνέχεια.)

ΠΟΙΗΣΙΣ.

Ο ΜΥΘΟΣ ΤΟΥ ΒΑΤΡΑΧΟΥ.

Μίαν ἡμέραν θερινήν,
Ἡμέραν ἀπ' ἐκείνας,
Καθ' ἃς ἡ φύσις ἠρεμεῖ
Καὶ ἐρωτύλως ῥαθυμεῖ,
Ὁπόταν εἰς τὰς καθαρὰς
Ἡλιακὰς ἀκτῖνας
Σβύνει ἀνέμων ἡ ὁρμή,

Εὑρίσκει δὲ ὁ Ζέφυρος
Τότε καιρὸν νὰ παίξῃ,
Καὶ τὸν μιμεῖτ' ἡ χρυσαλλίς,
Ἡ ἄστατος καὶ ἀφελής,
Καὶ τοῦ ποιμένος ὁ αὐλὸς
Ἠδυπαθῶς νὰ θέλξῃ
Ζητεῖ τὰ πέριξ εὐμελής,

Ἐντὸς λειμῶνος θόσκοντα
Παντοῖα ἦσαν ζῶα,
Ὀλίγον σπάνια τινά,
Τὰ πλεῖστα ἄλλως τε κοινά,
Μὲ τὰ μεγάλα τὰ μικρά,
Μὲ πονηρὰ ἀθῶα,
Καὶ κελαδοῦντα τὰ πτηνά·

Ὅτ' ἐν τῷ μέσῳ τῆς σιγῆς
Αὐτῆς καὶ ἁρμονίας
Εἰς βάτραχος ἔξω ἐλθὼν
Ἀπὸ ἑλώος τὸν βυθόν,
Ἐφώναζεν, ἐκραύγαζεν
Σχεδὸν μετὰ μανίας,
Νὰ κάμῃ θόρυβον ποθῶν.

Ὅσα ἐκεῖ ζωΰρια
Εὑρέθησαν πλησίον,
Ἐθαύμασαν τὸ κατ' ἀρχὰς
Τοῦ βάτραχος τὰς ἰαχάς,
Ὡς τέρας τι νομίσαντα
Αὐτὸν καὶ ἐδειλίων
Εἰς τῶν φωνῶν του τὰς στροφάς.

Εἰς πελαργὸς εἰς τὰς φωνὰς
Ἐν τούτοις πλησιάζει·
"Πρὸς τί φωνάζεις οὕτω πως;"
Τὸν ἐρωτᾷ ὁ πελαργός·
"Διότι ἐπεθύμησα
Νὰ γείν'", ὁ ἄλλος κράζει,
"Τῶν ζωϋφίων ἀρχηγός.

"Διὰ τὰ ζῶα ἄνθρωποι
Παρατηρῶ φροντίζουν,
Καὶ δ' αὐτὰ πολλὰ λαλοῦν,
Καὶ ἀγοράζουν καὶ πωλοῦν·
Ἐμὲ οὔτε τὰ ζῶ' αὐτὰ
Νὰ ἴδουν δὲν γυρίζουν
Καὶ περιφρόνησιν δηλοῦν.

"Τότε κ' ἐγὼ ζωΰρια
Ἰδὼν ὅτι ὑπάρχουν,
Νὰ ἄρξω τούτων τοῦ λοιποῦ
Διὰ φωνῆς ἀρρενωποῦ
Ἐσκέφθην· ζῶα ὡς ἐμὲ
Ἐπιθυμοῦν νὰ ἄρχουν,
Καὶ ἀδιάφορον τὸ πού."

"Πολὺ καλά," ὁ πελαργὸς
Τῷ λέγει, "μάθε ὅμως
Ὅτ' ἡ μεγάλη σου κραυγή,
Τοῦ μεγαλείου σοῦ πηγή,
Ποῦ κάμνει εἰς ζωΰρια
Νὰ ἦναι φόβος, τρόμος,
Αὐτὴ πρὸς σὲ μὲ ὁδηγεῖ."

Κ' εὐθὺς διὰ ῥοφητικῆς
Τοῦ ῥάμφους ἐνεργείας,
Μὲ ὅλας τὰς πικρὰς ἀράς,
Καὶ ἐπικλήσεις του μωράς,
Τοῦ ἅρπαγος εἰς τὸν βυθὸν
Εὑρέθη τῆς κοιλίας
Ὁ βάτραχος ὁ φωναρᾶς.

Μ. Μηλιαρέσης.

ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ ΡΩΣΣΟΥ ΠΟΙΗΤΟΥ ΝΕΚΡΑΣΩΦ.

ΑΓΝΟΝ ΔΑΚΡΥ.

Ὁπόταν ἡ καρδία σπαράσσετ' εἰς τὴν φρίκην
Αἱματηροῦ πολέμου, τὰ θύματα ὁρῶσα,
Δὲν κλαίω τόσον φίλους, δὲν κλαίω καὶ συζύγους,
Ἀλλ' οὔτε τοῦ ἀγῶνος τοὺς ἥρωας ἀκόμη.
Παρηγορίαν οἴμοι! ἡ σύζυγος εὑρίσκει,
Ὁ φίλος λησμονήσει τὸν φίλον μὲ τὸν χρόνον·
Ἐκεῖ που ὅμως φθίνει ψυχή τις θλιβομένη,
Μέχρις αὐτοῦ τοῦ τάφου δὲν λησμονεῖ ἐκείνη,
Ἐντὸς τοῦ κυκεῶνος τοῦ κόσμου καὶ τῆς ζάλης,
Ἐν μέσῳ τῆς κραιπάλης φαυλότητος καὶ δόλου
Ἓν μόνον εἶδα ἄκρον ἀγνότητ' ἀποπνέον·
Μητρὸς βαρυαλγούσης τὸ ἄκρον εἶν' ἐκεῖνο!
Τὸ ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης ἀποθνῆσκον
Πεφιλημένον τέκνον δὲν λησμονεῖ ἐκείνη,
Ὡς κλαίουσα ἰτέα οὐδέποτ' ἀνυψώσει,
Ποτὲ τοὺς πρὸς τὰ κάτω αὐτῆς κλίνοντας κλάδους.

Π. Κ. ἐν Πετροπόλει.

Η ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ ΜΟΡΦΙΟΜΑΝΙΑ

ΚΑΙ

Η ΔΙ' ΑΙΜΑΤΟΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑ.

Η Μορφίνη, ἧς τοσαύτη κατάχρησις γίνεται κατὰ τῶν νευραλγιῶν, παρασκευάζει ὀσημέραι εὐρυτέρας καταστροφὰς ἐν τῷ ὑψηλῷ τῶν Παρισίων κόσμῳ. Ὁ Ἄγγλος Wood μεγάλως τῷ ὄντι εὐηργέτησε τὴν ἀνθρωπότητα ἐπινοήσας καὶ τὰς ὑποδορείους ἐνέσεις τοῦ φαρμάκου τούτου, ὅπερ ἀκαριαίως καταπραΰνει καὶ ἀποναρκοῖ τὰς ἀλγηδόνας. Εἰς τὰ ἀνώτατα στρώματα τοῦ Παρισινοῦ κόσμου ἡ "Μορφιομανία" παρουσιάζεται ἤδη ὡς ἐπιδημία. Ἡ μικρὰ σύριγξ τοῦ Pravaz, δι' ἧς εἰσβιβάζονται ὑπὸ τὸ δέρμα τὰ μικρὰ σταγονίδια, εὑρίσκεται ἐπὶ τοῦ κομμωτηρίου ἑκάστης Κυρίας. Μόλις ἡ ἔνεσις ἐκτελεσθῇ, πάραυτα παρέρχεται πᾶσα νευραλγία, ἡμικρανία, ἢ μελαγχολία. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν περιπίπτουσιν εἰς ὀλίβιον τινα καὶ οἱονεὶ ὑποφώσκουσαν τέρψιν, αἴσθημα δ' ἀπολύτου εὐεξίας καὶ εὐδαιμονίας εἶναι ἡ πρώτη ἐνέργεια τοῦ φαρμάκου, ὅπερ δὲν καταφέρει ἀμέσως εἰς ὕπνον ἀλλὰ τοὐναντίον διεγείρει τὰς διανοητικὰς δυνάμεις· μετέπειτα ὅμως παρελθούσης τῆς θραχείας περιόδου τῆς τεχνητῆς ταύτης διεγέρσεως, ὁ μορφιομανὴς περιπίπτει εἰς τελείαν ἀναισθησίαν. Ἡ ἀπόγνωσις ἡ καταλαμβάνουσα τοῦτον κατὰ τὰς ὥρας τῆς ἐγρηγόρσεως αὐξάνει βαθμηδόν, καὶ ὡς ἐκ τούτου εἶναι ἠναγκασμένος συχνότερον νὰ καταφεύγῃ εἰς τὰς ἐνέσεις, τὰ δ' ἀποτελέσματα διά τε τὸ σῶμα καὶ τὸν νοῦν ταχέως γίνονται ἐπαισθητά.

Ὁ μορφιομανὴς ἀπόλλυσι τὴν ὄρεξιν, ἀδυνατεῖ νὰ κοιμηθῇ, τὰ σκέλη βαρύνονται, ἐν γένει δ' αἰσθάνεται ἑαυτὸν γεγηρακότα ἐν θραχυτάτῳ σχετικῶς χρονικῷ διαστήματι. Οὐδεμίαν ἔχει ἐνέργειαν, οὐδεμίαν θέλησιν, πᾶν δ' αἴσθημα πρὸς τὸ καθῆκον ἐξαφανίζεται. Μικρὸν κατὰ μικρὸν περιπίπτει ὁλονὲν εἰς τὸν ὑπέρτατον βαθμὸν τοῦ μαρασμοῦ, ἐὰν δ' αὐτὸ τὸ φάρμακον δὲν ἐπιφέρῃ αὐτῷ πρόωρον θάνατον, οὐχὶ σπανίως ὁ ἴδιος δίδει πέρας εἰς τὸν βίον του. Τὸ μικρὸν κιβωτίδιον τῆς σύριγγος εἶναι τέλος ἀναποχώριστος σύντροφος ἑκάστης Παρισινῆς Κυρίας. Φέρει τοῦτο μεθ' ἑαυτῆς πανταχοῦ, ὡς φέρει τὴν κύστιν τῆς πούδρας καὶ τὸ ἐκ βατίστας ῥινόμακτρόν της. Νύσσεται εἰς τὸν χρόνον, ἐν τῷ μεταξὺ δύο στροβίλων, εἰς τὰ συβαριτικὰ δεῖπνα ἐὰν θέλῃ ν' ἀναπτύξῃ εὐφυΐαν... esprit.

Ἡ δολιότης ὅμως αὕτη τῆς τέχνης, τοῦ ζῆν δηλονότι à la vapeur, τοσοῦτον ἀσώτως σπαταλᾶται, ὥστε ἐν τέλει ἀρνεῖται τὴν ἐνέργειάν της. Ὡς ἐκ τούτου ἀναγκάζεται νὰ καταφεύγῃ εἰς ἕτερον μέσον, εἰς τὴν αἱμοποσίαν καὶ τὰ αἱμόλουτρα. Ἑκάστην πρωΐαν ἐκτεταμέναι σειραὶ ὀχημάτων δι' οἰκοσήμων κεκοσμημένων προσμένουσι πρὸ τῶν σφαγείων τῆς ὁδοῦ Flandres. Προτιμῶσι δὲ ν' ἀναμένωσιν ἢ ν' ἀφιχθῶσι θραδύτερον, ἐπειδὴ τὸ αἷμα πρέπει νὰ ῥοφᾶται ἀτμίζον, ἄλλως ἀφίπταται τὸ ἥμισυ τῆς ἰσχύος του. Ἐκ δὲ τῶν πλησιοχώρων σφαγείων ἀκούεται βαρὺς ὁ ἦχος τοῦ πίπτοντος ῥοπάλου, ἴσως δὲ καὶ στεναγμός τις, ἐὰν δὲν ἐπέπεσε κανονικῶς, ὁπότε καὶ δεύτερον κτύπημα καθίσταται ἀναγκαῖον· εἶτα δ' ἀνοίγονται αἱ θύραι παταγωδῶς. Ἀπαισία σκηνὴ παρουσιάζεται αἴφνης ὑπὸ τὰ ὄμματα τῶν θαμιστῶν. Στήλη αἵματος ἐκτοξεύεται ἐκ τοῦ διαμηθέντος λαιμοῦ τοῦ ζώου, θραχίων δὲ τὰς χειρίδας ἔχων ἀνυψωμένας καὶ ἐπιρραντισμένος δι' αἵματος,

τοὺς δ' ὀγκωθέντας μῦς εἰσέτι ἐκ τῶν κτυπημάτων διατεταμένους, προσφέρει φιάλην πλήρη ἀτμώδους καὶ ἐρυθροῦ ποτοῦ. Ἐλαφρὰ φρικίασις διαχέεται πάραυτα εἰς τὰς λεπτοφυεῖς ταύτας ὑπάρξεις, καὶ ὅμως πᾶσαι κενοῦσι μετὰ σπουδῆς τὸ δοχεῖον μέχρι σταγόνος· τὸ ἐκ βατίστας ῥινόμακτρον ἀναπτύμενον ἐλευθεροῖ τὰ χείλη ἐκ τῆς θραχυχρονίου ἐπιφανσθείσης ἐρυθρότητος. Αἴρουσιν εἶτα μετὰ προσοχῆς τὴν ἐσθῆτα ἵνα μὴ κηλιδωθῶσιν αἱ παρυφαί, ὀπισέρχονται ἐν τοῖς κομψοῖς αὐτῶν ὀχήμασιν καὶ ἐλαύνουσι πρὸς τὴν λεωφόρον Malesherbes, ἵνα, πρὸς εὐπεψίαν τοῦ προϊοῦτο πότου, καὶ ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν ἰατροῦ ἐπισταμένου κατὰ θάθος τὰς νευροπαθείας τῶν πελατριῶν του, ἐπιδοθῶσιν ἐπί τινας στιγμὰς εἰς τὴν γυμναστικήν...

Ἡ θεραπεία αὕτη εἶναι τοῦ συρμοῦ, οὐχὶ ὅμως καὶ τῆς τελευταίας μόδας, καθ' ὅσον ἀμιλᾶται ἤδη νεωτέρα. Πρὸς ἐνίσχυσιν δηλονότι τῆς πλαθαρότητος τῶν σαρκῶν τῶν εὐγενῶν τούτων Κυριῶν δὲν ἀρκεῖ μόνον μία φιάλη ἀτμίζοντος αἵματος, ἀλλ' ἐμβαπτίζονται ἐν αὐτῷ, ἵνα ἕκαστος πόρος τοῦ δέρματος ἀπορροφήσῃ, εἰ δυνατόν, ἐξ αὐτοῦ. Τὸ λουτρὸν ὅμως εἶναι λίαν δαπανηρόν, καθόσον τὸ αἷμα ὁλοκλήρου βοὸς δὲν ἐξαρκεῖ πάντοτε ἵνα πληρώσῃ τοῦτο. Λέγεται δὲ μάλιστα ὅτι εἶναι ἀπαράμιλλον ὅπως ἀποθάλλῃ τὸν κάματον, καὶ ἐάν τις ἀκόμη διήρχετο τὰς νύκτας ὁλοκλήρου ἑθδομάδος χορεύων!...

Ὁποῖαι συγκινήσεις, ὁποῖος κνησμὸς φρικιάσεως, ὁποῖαι ὀπτασίαι κακουργημάτων, ὅταν ἐμβαπτίζεταί τις ἐν τῷ θερμῷ τούτῳ καὶ μαθαχῷ ἐξ ἀποπνέοντος ἀτμοῦ ἐρυθρῷ λουτρῷ, ἢ ὅταν ἐξέρχεταί τις τούτου, αἱ δὲ σταγόνες δίκην λυχνιτῶν κρέμανται ἐκ τοῦ λευκοῦ σώματος!! Ἐὰν αἱ ἐντυπώσεις αὗται δὲν εἶναι ἱκαναὶ νὰ διεγείρωσι τὰ ἐξησθενηκότα νεῦρα, τί ἕτερον λοιπὸν ὑπολείπεται; Καὶ ὅμως καὶ εἰς τὸ μέσον τοῦτο ἐθίζονται, ὡς καὶ εἰς τὴν Μορφίνην, τὰ δὲ τοιαῦτα λουτρὰ ἀρνοῦνται ἐπίσης καὶ αὐτὰ τὴν ἐνέργειάν των.

Τὸ τέλος τῆς κωμῳδίας ταύτης θὰ παιχθῇ ἀναμφιβόλως, εἰς τὰς κλινικὰς τοῦ Charcot καὶ τοις διαφόροις φρενοκομείοις.

Ἐκ Πειραιῶς.

Δρ. Ν. Ι. Δ.

ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ ΕΥΓΕΝΙΟΥ ΣΑΛΙΤΓΕΡ.

ΕΝΤΟΣ ΔΥΟ ΩΡΩΝ ΚΑΙ ΗΜΙΣΕΙΑΣ.

Διήγημα.

(Συνέχεια.)

— Λοιπόν, δεσποσύνη;... ἐὰν ἐπρόκειτο νὰ ἐκλέξητε;

— Νομίζω ὅτι δὲν ἁρμόζει νὰ ὁμιλῶ μεθ' ὑμῶν περὶ τοιούτων πραγμάτων.

— Καὶ διατί ὄχι;... Ἀλλὰ δὲν σᾶς ἐπηρεάζω... κάμετε ὅπως θέλετε. Σᾶς παρακαλῶ μόνον νὰ πιστεύσητε ὅτι ἡ ἐρώτησίς μου ἦτο ὅλως ἀθῶα. Ἐὰν σᾶς στενοχωρῇ, ἄς παύσωμεν τοιαύτην ὁμιλίαν. Ἀλλά, γελᾶτε, δεσποσύνη...

Καὶ πράγματι ἐγέλα. Ὁ τρόπος του ἦτο τόσον προσηνὴς καὶ οἱ λόγοι του ἐνέπνεον τοσαύτην ἐμπιστοσύνην, ὥστε ἡ κόρη ἀποκτήσασα θάρρος, ἀπήντησε μετὰ χαριεστάτου μειδιάματος.

— Τί ν' ἀπαντήσω εἰς τὴν ἐρώτησίν σας;... Κανεὶς καλλιτέχνης δὲν μ' ἐζήτησεν ἀκόμη εἰς γάμον.

— Τοῦτο οὐδὲν ἀποδεικνύει, εἶπεν ὁ νέος γελῶν· ἂς ὑποθέσωμεν, δεσποσύνη, ὅπερ ἐγὼ οὐδόλως ἀπίθανον θεωρῶ, ὅτι διάφοροι νέοι ἄνδρες διαφόρων ἐπαγγελμάτων σᾶς ζητοῦσιν εἰς γάμον καὶ ὅτι μεταξὺ αὐτῶν εἶναι καὶ καλλιτέχνης, ἠθέλετε — καὶ μὲ συγχωρεῖτε διὰ τὴν ἐρώτησιν — ἠθέλετε, λέγω, δώσει τὴν προτίμησιν εἰς τὸν καλλιτέχνην;

Πῶς ν' ἀπαντήσῃ εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην ἡ νεᾶνις; — Ποῖον εἶχεν αὐτὸς ἐνδιαφέρον νὰ μάθῃ τὴν γνώμην της; — Μὴ καὶ αὐτὸς ἦτο καλλιτέχνης, ὡς ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἐπείθετο αὐτή; — Καὶ ἐζήτει νὰ φέρῃ τὸ ζήτημα ἐπὶ σταδίου προσωπικοῦ; — Ὡς ἀστραπὴ διῆλθον ὅλαι αἱ σκέψεις αὗται τὸν νοῦν της, καὶ ἐσυλλογίζετο πῶς νὰ τῷ δώσῃ εὔστοχον ἀπάντησιν. Τέλος ἐνόμισεν ὅτι εὗρε πονηρὰν ἀπάντησιν, πονηρά, διότι, κατ' αὐτήν, ἦτο σκοτεινή ὅσον καὶ χρησμὸς τοῦ ἐν Δελφοῖς μαντείου.

— Μὲ φέρετε εἰς ἀμηχανίαν, κύριε, τῷ εἶπε μειδιῶσα — ἀλλά, ὁ εἰπὼν ἅπαξ τὸ Ἄλφα πρέπει νὰ εἴπῃ καὶ τὸ Βῆτα, καὶ ἐὰν ἤθελον ν' ἀποφύγω νὰ σᾶς ἀπαντήσω, ἔπρεπε νὰ μὴ παρασυρθῶ τόσον πολύ... Καὶ ὅμως, τί πειράζει;... Μὲ τὴν ὁμιλίαν συντέμνομεν τὴν μονοτονίαν τοῦ δρόμου. — Θὰ σᾶς εἴπω λοιπὸν τὴν καθαρὰν ἀλήθειαν — Μ' ἐρωτᾶτε, ἂν ἤθελον διὰ σύζυγον καλλιτέχνην;... Νομίζω, ὅτι τοῦτο ἐξαρτᾶται, ἂν ὁ καλλιτέχνης οὗτος μοὶ ἀρέσκει καὶ ὡς ἄνθρωπος... Ἐκεῖνον ὅμως, ὃν οὐδέποτε ἤθελον σύζυγον, οὐδὲ δι' ὅλους τοὺς θησαυροὺς τοῦ κόσμου, εἶναι ἔμπορος!

Ἐν ἀρχῇ ὁ νέος ἤκουε μετὰ πολλῆς εὐχαριστήσεως τοὺς λόγους της, ἡ τελευταία ὅμως περικοπή της ἐφαίνετο παραγαγοῦσα αὐτῷ κάπως δυσάρεστον ἐντύπωσιν. Θέλων νὰ μάθῃ τὴν αἰτίαν τῆς ἀλλοκότου αὐτῆς κατὰ τῶν ἐμπόρων ἀντιπαθείας, ἠρώτησεν ἄνευ ἀναβολῆς·

— Καὶ τί ἔχετε, δεσποσύνη, ἐναντίον τῶν ἐμπόρων; Γνωρίζω μεταξὺ αὐτῶν ἄνδρας λίαν ἀξιοτίμους καὶ λίαν εὐπροσηγόρους.

— Ἀξιοτίμους; ἐπανέλαβεν ἡ κόρη, τὸ παραδέχομαι... ἀλλὰ εὐπροσηγόρους; Τοῦτο ὄχι.

— Τί περίεργος ἀντιπάθεια! εἶπεν αὐτὸς γελῶν· ἐὰν κανένα ἔμπορον δὲν παραδέχεσθε εὐπροσήγορον, φαίνεται ὅτι ὁμιλεῖτε ἐκ πείρας...

— Ἐκ πείρας; τὸν διέκοψεν ἡ κόρη. Ναί... ὄχι... ὅπως θέλετε. Ἀλλὰ δὲν θέλω νὰ φιλονεικήσω πρὸς ὑμᾶς, διότι ἴσως καὶ ὑμεῖς εἶσθε... Πλὴν ἂς ἀφήσωμεν τοὺς ἐμπόρους... ἐγὼ εὐχαρίστως τοὺς παραδέχομαι καὶ εὐπροσηγόρους, ἀρκεῖ νὰ μὴ ὑπανδρευθῶ ἔμπορον.

Εἰς τοὺς λόγους τούτους ὁ νέος κατελήφθη ὑπὸ ἀκρατήτου γέλωτος.

— Περίεργον, εἶπε, ὅτι ἀποστρέφεσθε καὶ αὐτὴν τὴν πιθανότητα νὰ ὑπανδρευθῆτε ἔμπορον. Ἡ νομίζετε, ὅτι ὁ ἔμπορος δὲν δύναται νὰ ἦναι καὶ καλὸς σύζυγος;

— Ναί, εἶπεν ἡ κόρη ἀποφασιστικῶς, τοῦτο νομίζω πραγματικῶς! Καὶ εἰς τοῦτο ἔχω πεῖραν... ὄχι εἰς τὸν ἑαυτόν μου, ἀλλὰ εἰς ἄλλας. Παραδείγματος χάριν... ἀλλὰ τί κάθημαι καὶ λέγω;

— Ἐξακολουθήσετε, παρακαλῶ, δεσποσύνη.

— Πρὸς τί;... Καὶ ὅμως — τί πειράζει; Ἰδοὺ αὐτὸς ὁ πατήρ μου· εἶναι ἔμπορος καὶ ἐκ τῶν πρώτων τραπεζιτῶν ἐν Δ. Ὁ πατήρ μου εἶναι κάλλιστος ἄνθρωπος — ἀγαπᾷ τρυφερῶς καὶ τὴν μητέρα μου καὶ ἐμέ, ἀλλ' ἅμα πρόκειται διὰ τὴν ἐργασίαν του...

— Τότε, δεσποσύνη; Λέγετε, παρακαλῶ.

— Τότε εἶναι ἀμίλητος. Ποσάκις δὲν ἤκουσα τὴν μητέρα μου στενάζουσαν καὶ λέγουσαν· "Ὡς νὰ μὴν ὑπάρχῃ διὰ τὴν οἰκογένειάν του· πάντοτε ἀχρηγμένος, πάντοτε ἐνησχολημένον ἔχω τὸν νοῦν του εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις του! Δὲν εἶναι βίος αὐτός!" Καὶ πραγματικῶς ὁ πατὴρ ἔλκν τὴν ἡμέραν ἀσχολεῖται μὲ τοὺς λογαριασμούς του· καὶ καθ' ἑκάστην ἡ αὐτὴ ἐπαναλαμβάνεται ἱστορία. Ἡ διάθεσίς του μεταβάλλεται ἀναλόγως τῆς ὑψώσεως ἢ τῆς ἐκπτώσεως τῶν χρεωγράφων... ὅταν ταῦτα ὑψοῦνται εἶναι εὐχάριστος, γελαστός, εὐπροσήγορος· ὅταν δὲ ἐκπίπτωσιν εἶναι βαρύς, ἀμίλητος, ὀργίλος. Ἐνίοτε συμβαίνει καὶ τὸ ἐναντίον... Ὄχι, ὄχι, εἴπατε ὅ,τι θέλετε· ἐγὼ ἐπιμένω εἰς τὴν γνώμην μου. Ἡ σύζυγος ἑνὸς ἀνθρώπου, τοῦ ὁποίου ἡ διάθεσις μεταβάλλεται μὲ τὴν πορείαν τῶν χρεωγράφων, δὲν εἶναι ἀξιοζήλευστος!

Εἰς τοὺς τελευταίους τούτους λόγους της νέφος μελαγχολίας ἐπεχύθη ἐπὶ τοῦ λευκοῦ μετώπου της. Ὁ νέος, ἂν καὶ ἠσθάνετο πόθον νὰ μειδιάσῃ, ἐκρατήθη, μὴ θέλων νὰ προσθέσῃ τὴν σοβαρότητα τῶν σκέψεών της. Τῇ στιγμῇ ἐκείνῃ ἡ ἀμαξοστοιχία ἀφίκετο πάλιν εἰς σταθμόν τινα. Πάλιν ἡ κόρη κύψασα ἀπὸ τοῦ παραθύρου ἠρώτησε τὸν ὁδηγόν·

— Πόσον ἔχομεν ἀκόμη διὰ τὴν πόλιν Δ.;

— Μίαν ὥραν καὶ τέταρτον, ἦτο ἡ ἀπάντησις.

— Μίαν ὥραν καὶ τέταρτον; ἐπανέλαβεν ἡ νεᾶνις... ἀχ! ἄχ!

Καὶ ἡ φωνή της ἐχάθη εἰς βαθὺν στεναγμόν. Ὅτε δὲ ἡ ἀμαξοστοιχία ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον, αὐτὴ ἐκάθησε καὶ ἠρυθρίασε νομίσασα ὅτι ὁ συνοδοιπόρος της τὴν παρετήρει.

— Θὰ σᾶς φαίνωμαι ἀλλόκοτος, εἶπε.

— Ἀλλόκοτος; Καὶ διατί; ἀπεκρίθη ὁ νέος. Ὄχι, δεσποσύνη, ἀλλὰ παρετήρησα καὶ πρότερον ἤδη, ὅτι εἶσθε λυπημένη —

— Ἔχω καὶ αἰτίαν πρὸς τοῦτο· διέκοψεν ἡ κόρη.

— Αἰτίαν;... ὑμεῖς;... Πῶς τοῦτο;

— Διατί μ' ἐρωτᾶτε;

— Διότι μία νέα δεσποινίς, ὁποία ὑμεῖς, δὲν ἔπρεπε νὰ ἔχῃ ἢ αἰτίαν χαρᾶς καὶ εὐθυμίας.

— Ἔπρεπε!... Ἔπρεπε!... Καὶ ὅμως ἀπατᾶσθε, κύριε. Καὶ ὁ νέος ἄνθρωπος δύναται νὰ ἦναι λυπημένος.

— Τοῦτ' αὐτὸ μ' ἐκπλήττει, εἶπεν ὁ νέος, παρατηρῶν αὐτὴν συμπαθῶς... Ἔχετε δίκαιον, δεσποσύνη. Καὶ ἐν τῇ νεότητι δύναται ὁ ἄνθρωπος νὰ πάθῃ θλιβερὰ συμβάντα... Ἡμεῖς εἴμεθα ὅλως ξένοι πρὸς ἀλλήλους, καὶ ὅμως σᾶς βεβαιῶ ὅτι μεγάλην θὰ ἠσθανόμην εὐχαρίστησιν, ἂν ἠδυνάμην νὰ σᾶς παρηγορήσω. Ἐλάβετε ἴσως κακὴν εἴδησιν; Μή με νομίσητε ἀδιάκριτον· ἀλλ' εἶδον πῶς ἡ ἀνάγνωσις μιᾶς ἐπιστολῆς σᾶς ἐτάραξε πρὸ μικροῦ.

— Πῶς, κύριε; Εἴδετε;...

— Δὲν ἐννοῶ νὰ σᾶς διάσω, δεσποσύνη... ἐπεθύμουν μόνον...

— Ἡ ἐπιστολή... ὄχι... δηλαδή...

— Χαίρω ὅτι ἠπατήθην. Ἐπιτρέψατέ μοι ἐν τούτοις νὰ φανῶ ὑμῖν ὀλίγον περίεργος... Ἴσως ὁ ἀποχωρισμὸς τῶν φίλων σας συμμαθητριῶν σᾶς ἐμελαγχόλησεν;

— Ὄχι, ὄχι, ἀπήντησεν ἡ κόρη μειδιῶσα... Ἂν ἦτο μόνον τοῦτο! — Ἀλλὰ δὲν ἐννοῶ πῶς τὸ ἐφαντάσθητε... Πράγματι αἱ νέαι ἐκεῖναι κόραι ἦσαν συμμαθήτριαί μου ἐν τῷ Παρθεναγωγείῳ τῆς Κυρίας Β. ἐν Α. Τρία ἔτη διῆλθον

ἐκεῖ καὶ τώρα ἐπιστρέφω πλησίον τῶν γονέων μου... διὰ νά... ἀλλ' ἀδιάφορον· τοῦτο δὲν ἀνήκει ἐνταῦθα. Ἀληθῶς μ' ἐλύπησεν ὁ ἀποχωρισμός, διότι εἴμεθα πολὺ εὐτυχεῖς καὶ ἠγαπημέναι καθ' ὅλον τὸ διάστημα καὶ ἡ Κυρία Β. ἡ διευθύντρια ἦτο τόσον καλὴ μὲ ὅλας. Ἔπειτα εἴχομεν ἐκεῖ τὰ κοινὰ μυστικά μας, τὰς συμπαθείας μας, τὰς ἀστειότητάς μας... τὰ ὄνειρά μας...

— Τὰ ὄνειρά σας, δεσποσύνη;

— Βέβαια, τὰ ὄνειρά μας. Καὶ σᾶς φαίνεται τοῦτο παράδοξον; Δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τὰς νεάνιδας νὰ ἔχωσιν ὄνειρα; Πᾶς ἄνθρωπος ἔχει πόθους, κάμνει σχέδια διὰ τὸ μέλλον... Μήπως καὶ ὑμεῖς δὲν ἔχετε τὰ ὄνειρά σας;

— Βεβαίως, βεβαίως!... Ἐξακολουθήσατε, δεσποσύνη.

— Τί νὰ ἐξακολουθήσω; εἶπεν ἡ κόρη μετὰ πικροῦ μειδιάματος· ὅλα παρῆλθον τώρα!

— Ἀλλὰ δὲν εὐχαριστεῖσθε νὰ ἐπιστρέψητε εἰς τὴν οἰκίαν σας, εἰς τὸν κύκλον τῶν συγγενῶν σας;

— Ναί, καὶ ὄχι, ἀπήντησεν ἡ νεᾶνις συνεσταλμένη. Εἶμαι εὐτυχὴς νὰ ἐπανίδω τὸν πατέρα μου καὶ τὴν μητέρα μου... ἂν μόνον... Πλὴν ἂς τ' ἀφήσωμεν!... Ἰδού, πάλιν συρίζει ἡ μηχανή... Ἐφθάσαμεν;

— Μετὰ τρία τέταρτα τῆς ὥρας φθάνομεν εἰς Δ. εἶπεν ὁ ὁδηγός, χωρὶς νὰ περιμείνῃ τὴν ἐρώτησιν τῆς κόρης.

— Τρία τέταρτα τῆς ὥρας; ἐπανέλαβεν αὕτη. Πόσον ταχέως παρέρχεται ὁ καιρὸς μὲ τὴν ὁμιλίαν!

— Τόσον ταχέως, εἶπεν ὁ νέος, ὥστε καὶ ἐγὼ ἀπορῶ πόσον πλησίον εἴμεθα τοῦ τέρματος τοῦ ταξειδίου μας.

— Πῶς, τοῦ ταξειδίου μας; Καὶ σεῖς μεταβαίνετε εἰς Δ.;

— Ναί, ἀπήντησεν αὐτός. Καὶ αἱ ὡραῖαι στιγμαὶ ἃς διῆλθον μεθ' ὑμῶν, μ' ἔκαμον νὰ λησμονήσω ἐντελῶς τὴν μονοτονίαν τοῦ δρόμου.

— Ἔρχεσθε μακρόθεν;

— Ἀπὸ Α., ἔνθα εἶμαι ἀποκαταστημένος.

— Ἀπὸ Α.; ἀνέκραξεν ἡ κόρη μετ' ἐκπλήξεως· ὁποία περίεργος σύμπτωσις!

— Δὲν βλέπω τί τὸ περίεργον καὶ ἔκτακτον, ὅτι ἀνὴρ μεταβαίνει ἀπὸ Α. εἰς Δ.

Ἡ νεᾶνις ἠρυθρίασεν εἰς τοὺς λόγους τούτους, καὶ ἔστρεψε τὸ πρόσωπόν της πρὸς τὸ παράθυρον ὅπως κρύψῃ τὴν ἀμηχανίαν της.

— Θὰ σᾶς φαίνωμαι πολὺ γελοία, κύριε, εἶπε μετ' ὀλίγας στιγμάς, ν' ἀπορῶ ὅτι ἔρχεσθε ἀπὸ Α.... Ἀλλ' ἤθελον νὰ σᾶς ἐρωτήσω, ἂν γνωρίζετε ἐκεῖ ἕνα Κύριον Ἀλφρέδον Βρύνιγκ.

— Ἀλφρέδον Βρύνιγκ; ἀνέκραξε ζωηρῶς ὁ νέος. Ἂν γνωρίζω τὸν Ἀλφρέδον Βρύνιγκ; Τὸν ἔμπορον; (Καὶ ἐτόνισε τὴν τελευταίαν ταύτην λέξιν.) Βέβαια τὸν γνωρίζω.

— Ἄ, τὸν γνωρίζετε;... Ἀλήθεια;

— Ἀληθέστατα, δεσποσύνη· εἶναι ὁ καλλίτερός μου φίλος.

— Ὁ καλλίτερός σας φίλος; Τοῦτο μ' εὐχαριστεῖ... Ναί, μ' εὐχαριστεῖ, καὶ σᾶς λέγω ἀμέσως διατί. Ὁ κύριος οὗτος ἔρχεται μετ' ὀλίγας ἡμέρας εἰς Δ., ὅπως ἀρραβωνισθῇ μὲ... μίαν τῶν καλῶν φίλων μου.

— Μὲ μίαν φίλην σας;

— Ναί· ἀλλὰ πρέπει νὰ τὸ γνωρίζετε, ἀφ' οὗ εἶσθε ἐπιστήθιος φίλος του.

— Ναί, ναί, τώρα ἐνθυμοῦμαι... κάτι μοὶ εἶπεν...

— Ἀφήσατε νὰ τελειώσω. Ὅταν μοὶ εἴπετε ὅτι ἔρχεσθε ἀπὸ Α., ἤμην περίεργος νὰ μάθω τί περὶ τοῦ κ. Ἀλφρέδου Βρύνιγκ... καὶ τοῦτο μόνον ἐν τῷ συμφέροντι τῆς φίλης μου. Ἠξεύρετε, ὅτι ἡ δυστυχὴς Κλάρα... Πλήν, μὲ συγχωρεῖτε· θέλω νὰ πεισθῶ ἂν ὁ φίλος σας σᾶς εἶπεν ὅλα τὰ μυστικά του... Πῶς εἶναι τὸ οἰκογενειακὸν ὄνομα τῆς Κλάρας;

— Ὕδνερ! ἀπήντησεν ὁ νέος μετ' ἀλλοκότου μειδιάματος.

— Ναί, Ὕδνερ, εἶπεν ἡ κόρη. Πρέπει νὰ γνωρίζετε ὅτι ἡ καλή μου Κλάρα πρὸ πολλοῦ εὑρίσκεται εἰς τὸ μυστικὸν τῆς περὶ τοῦ γάμου της συνομωσίας. Ἂν καὶ δυστυχὴς κατὰ τὰ ἄλλα, ἔχει ὅμως τὴν τύχην νὰ ἔχῃ πιστὴν σύμμαχον μίαν γραῖαν θείαν της. Ἡ θεία αὕτη, ἥτις λέγεται Ῥεγίνα, ἠξεύρει ὅλα, ἀκούει ὅλα· ἔμεινεν ἀνύπανδρος καὶ ἐπειδὴ ἐν γένει δὲν ἔχει τοὺς ἄνδρας εἰς μεγάλην ὑπόληψιν, ἔλαβεν ἀπ' ἀρχῆς τὸ μέρος τῆς ἀνεψιᾶς της Κλάρας ἐναντίον τοῦ ζητοῦντος αὐτὴν εἰς γάμον. Πρὸς τί νὰ ὑπανδρευθῇ ἡ Κλάρα; οὕτως ἐξεφράσθη ἐν τῷ οἰκογενειακῷ συμβουλίῳ· ἡ Κλάρα εἶναι ἀκόμη πολὺ νέα· ἔχει καιρόν· δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ διαζώμεθα. Ἔχει πολὺ δίκαιον ἡ ἀγαθὴ ἐκείνη θεία! Ἀλλὰ δὲν περιωρίσθη εἰς τοῦτο μόνον... ἔγραψεν... ὄχι, ἐπληροφόρησε τὴν ἀνεψιάν της περὶ τοῦ τί κατ' αὐτὴς τεκταίνεται, καὶ τῇ ἐσύστησε προσοχήν, διότι χωρὶς νὰ ἐρωτήσωσι τὴν γνώμην της ἤθελον νὰ τὴν ὑπανδρεύσωσι. Τὸ σχέδιον τοῦτο πρὸ πολλοῦ ὑφίσταται. Ὁ πατὴρ τῆς Κλάρας εἶναι ἔμπορος τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα, καὶ εὑρίσκει τὸ πρᾶγμα φυσικώτατον νὰ δώσῃ τὴν θυγατέρα του εἰς τὸν κ. Βρύνιγκ, ὅστις εἶναι εἷς τῶν πλουσιωτέρων μεγαλεμπόρων ἐν Α. Τίς ἐρωτᾷ περὶ τῆς καρδίας τῆς δυστυχοῦς κόρης; Ἀρκεῖ ὁ σύζυγός της νὰ ἦναι πλούσιος. Καὶ ἡ θεία Ῥεγίνα λέγει ὅτι σήμερον καὶ ὁ γάμος ἔγεινεν ἐμπορικὴ ἐπιχείρησις.

— Εἶναι τοῦτο δυνατόν; Εἶναι τοῦτο δυνατόν, δεσποσύνη; ἀνέκραξεν ὁ νέος.

— Δυστυχῶς τὸ πρᾶγμα ἔχει ἀκριβῶς ὅπως σᾶς τὸ διηγοῦμαι, ἐξηκολούθησεν ἡ κόρη ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἐξαπτομένη. Ἀλλὰ δύναμαι νὰ σᾶς διαβεβαιώσω, κύριε — καὶ τοῦτο δύνασθε νὰ εἴπητε εἰς τὸν φίλον σας ὅταν τὸν ἰδῆτε — ὅτι ἡ Κλάρα θὰ ἐναντιωθῇ πάσῃ δυνάμει, καὶ ἂν ἀναγκασθῇ νὰ ὑπανδρευθῇ παρὰ τὸ αἴσθημα τῆς καρδίας της, θὰ ἦναι εἰς ἄκρον δυστυχής!

(Ἕπεται τὸ τέλος.)

Ο ΚΑΤΑΡΡΑΚΤΗΣ ΤΟΥ ΡΗΝΟΥ ΠΑΡΑ ΤΗΝ ΣΚΙΑΦΟΥΖΑΝ.

(Μετὰ εἰκόνος, ὅρα σελ. 301.)

Ὁ ποταμὸς Ῥῆνος, πλωτὸς καθ' ὅλον σχεδὸν τὸ μῆκος αὐτοῦ, ἔχει μέρη, τὰ ὁποῖα δὲν δύναται νὰ χρησιμοποιήσῃ ἡ ποταμοπλοία διότι βράχοι ὀγκώδεις παρεμποδίζουσι τὸ ἥσυχον τῶν ὑδάτων αὐτοῦ ῥεῦμα καὶ σχηματίζουσι καταρράκτας, δι' ὧν χύνεται τὸ ὕδωρ μετὰ βροντώδους κρότου. Ὁ μεγαλείτερος τῶν καταρρακτῶν τούτων, ἓν τῶν περιεργοτέρων φαινομένων, εἶναι ὁ παρὰ τὴν ἑλβετικὴν πόλιν Σκιαφοῦζαν, τρία χιλιόμετρα ἀπ' αὐτῆς ἀπέχων, καὶ ὃν παριστᾷ ἡ παρατεθειμένη εἰκών. Τὸν καταρράκτην τοῦτον δὲν ἠδυνήθη ἡ ἐπιστήμη νὰ ἰσοπεδώσῃ· διὸ καὶ τὰ ἐμπορεύματα, τὰ μεταφερόμενα μέχρι τοῦ σημείου τούτου διὰ πλοίων, ἀποβιβάζονται καὶ μεταφέρονται διὰ τοῦ σιδηροδρόμου μέχρις ἑτέρου σημείου κάτωθεν τοῦ κωλύματος, ὅπου πάλιν παραλαμβάνουσιν αὐτὰ τὰ πλοῖα. Ὁ Ῥῆνος, ἀφ' οὗ ἄνωθεν τοῦ καταρράκτου ἐπὶ 375 μίλια βαίνει στενούμενος ἐν μέσῳ ὀγκωδῶν βράχων, φθάς εἰς τὸ μέρος τοῦτο χύνεται μετὰ βροντώδους πατάγου ἐξ ὕψους 27 μέτρων πρὸς τὰ κάτω, ἀναπέμπων ἀφρὸν πυκνότατον ἐν εἴδει βροχῆς. Ὁ κρότος αὐτοῦ ἀκούεται ἐν ἡσύχῳ νυκτὶ μέχρις ἀποστάσεως 15 χιλιομέτρων. Τὸ πλάτος τοῦ καταρράκτου, ὅστις σχηματίζει τρία τμήματα εἶναι μέτρων 108. Οὐδὲν ὡραιότερον καὶ καταπληκτικώτερον ἢ νὰ ἴσταταί τις ἐπὶ ἑνὸς τῶν βράχων τούτων, τῶν ὑπὸ τῶν ὁρμητικῶν ὑδάτων περιρρεομένων καὶ νὰ ἀτενίζῃ πρὸς τὸ βάθος. Τοσοῦτος εἶναι ὁ θόρυβος ὥστε ἀδύνατον καθίσταται νὰ ἀκούσῃ τις τὴν ὁμιλίαν τοῦ πλησίον ἱσταμένου. Δι' ἑτέρου μικροτέρου καταρράκτου κατώρθωσαν οἱ ἄνθρωποι νὰ εὕρωσι τρόπον νὰ ὁδηγήσωσι μικρὰ πλοιάρια διὰ ἰσχυρῶν σχοινίων, ἀλλ' ἡ τοιαύτη ἐπιχείρησις συνδέεται πάντοτε μὲ μέγαν κίνδυνον διὰ τοὺς ἐν τῷ πλοιαρίῳ εὑρισκομένους ἀνθρώπους.

ΠΗΓΑΙ ΑΕΡΙΟΦΩΤΟΣ ΕΝ ΠΕΝΣΥΛΒΑΝΙΑΙ.

Γνωστὸν εἶναι ὅτι σήμερον ἡ χρῆσις τῶν γαιανθράκων πρὸς θέρμανσιν καὶ φωτισμὸν κατέστη σχεδὸν γενική. Ἐν ὀλίγαις χώραις μεταχειρίζονται ἄλλην καύσιμον ὕλην, διότι ἀπεδείχθη ὅτι οἱ γαιάνθρακες εἶναι οἰκονομικώτερα καύσιμος ὕλη. Καὶ ὅμως τὸ πλεῖστον μέρος τῆς θερμαντικῆς καὶ φωτιστικῆς δυνάμεως τῶν γαιανθράκων ἀπόλλυται εἰς μάτην, ἐξαφανιζόμενον ἐν εἴδει καπνοῦ ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ. Οἱ πρὸ μικροῦ ἐν Λονδίνῳ γενόμενοι ὑπολογισμοὶ ἀπέδειξαν, ὅτι ἐν Λονδίνῳ, ἔνθα κατ' ἔτος καταναλίσκονται 8000 ἑκατομμύρια χιλιογράμμων γαιανθράκων, μόνον τὰ 800 ἑκατομμύρια (τὸ δέκατον ὅλ.) μεταβάλλονται εἰς θερμότητα, τὸ δὲ ὑπόλοιπον (7200 ἑκατομμ.) οὐδόλως χρησιμοποιοῦνται, ἤτοι ἀπόλλυνται ἀδίκως. Μετ' αὐτῶν συναπόλλυνται καὶ ἐν Λονδίνῳ 120 ἑκατομμ. χιλιογράμμων θείου, ἐνυπάρχοντος ἐν τοῖς γαιάνθραξιν. Ἡ ἄδικος αὕτη σπατάλη παρεκίνησε μηχανικούς τινας νὰ ἐπιληφθῶσι τοῦ ὑπὸ οἰκονομολογικὴν ἔποψιν σπουδαίου τούτου ζητήματος καὶ νὰ προτείνωσι διαφόρους διορθώσεις εἰς τὰς ἑστίας καὶ τὰς θερμαντικὰς καὶ φωτιστικὰς μηχανάς, ὅπως προληφθῇ ἡ ἀπώλεια αὕτη. Ἐξ ὅλων τῶν προταθεισῶν μεταρρυθμίσεων ἡ πρακτικωτέρα εἶναι ἀναντιρρήτως ἡ κατάργησις τῶν ἑστιῶν καὶ θερμαστῶν ἐν ταῖς οἰκίαις καὶ ἡ ἵδρυσις μεγάλων καταστημάτων ἐκτὸς τῶν πόλεων, ἐν οἷς νὰ παράγηται ἡ θερμότης καὶ ὁ φωτισμός, καὶ νὰ διοχετεύηται εἰς τὰς οἰκίας καὶ τὰς ὁδούς. Εἰς τὴν βάσιν ταύτην στηριζόμενοι ἐπινοητικοί τινες Ἀμερικανοὶ συνέλαβον τὴν πρωτότυπον ἰδέαν νὰ μεταχειρισθῶσι τὴν φωτιστικὴν καὶ θερμαντικὴν δύναμιν τῶν ἀερίων τῶν πλησίον τῶν πόλεων εὑρισκομένων πετρελαιοφόρων ἐκτάσεων. Ἐν Πενσυλβανίᾳ αἱ δοκιμαὶ ἐπέτυχον πληρέστατα καὶ παρὰ τὴν Πιττσβούργην ἀνωρύχθησαν ἤδη 50 πηγαὶ ἀεριόφωτος, πρὸς ἃς συνεδέθη ἡ πόλις διὰ σωλήνων. Ἄνωθεν τῶν ὑπογείων φρεάτων, ἐν οἷς ὑπάρχει πετρέλαιον, σχηματίζονται πεπυκνωμένα ἀέρια· ἅμα δὲ ὀρυχθῇ ὀπὴ πρὸς τὰ ἀεριοφόρα ταῦτα στρώματα, ἐπέρχεται ἔκρηξις, καὶ ἐκ τῆς ὀπῆς ἐξέρχεται μετὰ βροντώδους συριγμοῦ τὸ φωτα-

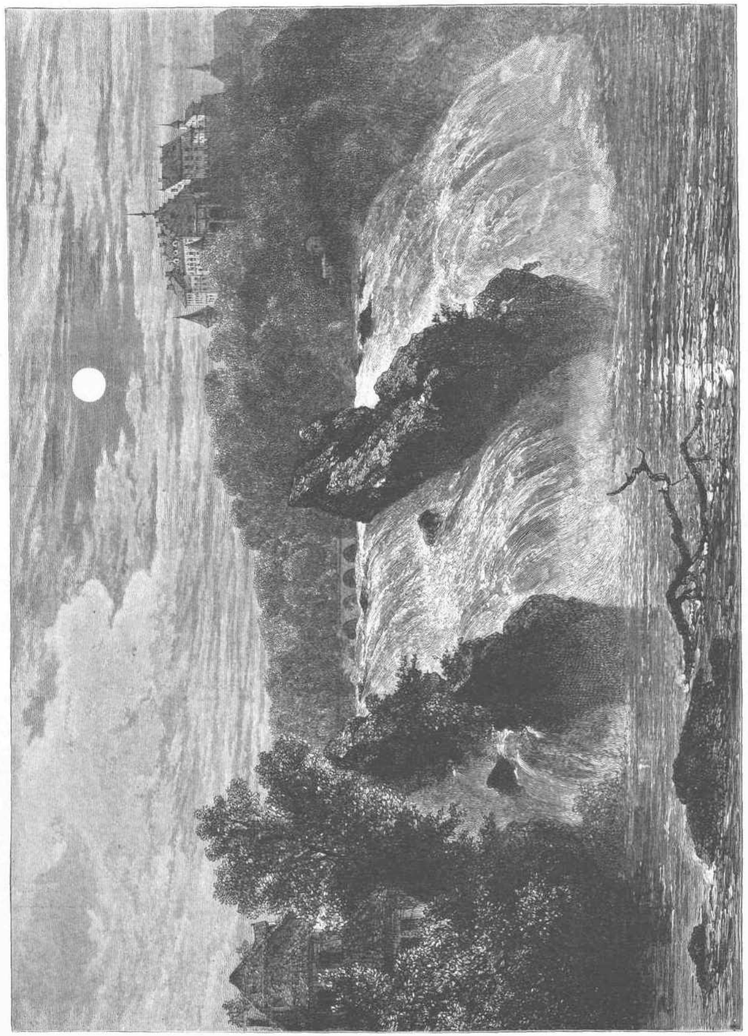

Ο ΚΑΤΑΡΡΑΚΤΗΣ ΤΟΥ ΡΗΝΟΥ ΠΑΡΑ ΤΗΝ ΣΚΙΑΦΟΥΖΑΝ.

ἑρίων. Κατεσκευάσθησαν ἑπομένως μηχανήματα, δι' ὧν τὸ ἀτίθασσον τοῦτο στοιχεῖον περιορίζεται καὶ ὁδηγεῖται πρὸς τοὺς σωλῆνας· τὸ περισσεῦον ἀέριον ἀνάπτεται ἄνωθεν τῆς ὀπῆς πρὸς ἀποφυγὴν διαρρήξεως τῶν σωλήνων, Διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἡ πόλις ἀποκτᾷ θερμαντικὴν καὶ φωτιστικὴν δύναμιν εἰς ἄκρον οἰκονομικὴν καὶ ἀποφεύγει τὴν ἀκαθαρσίαν τοῦ ἐκ τῶν καιομένων γαιανθράκων παραγομένου πυκνοῦ καπνοῦ. Γεννᾶται ἤδη τὸ ζήτημα, τί θὰ γείνωσι τὰ μηχανήματα ταῦτα καὶ οἱ σωλῆνες, ὅταν τὰ ἀεριοφόρα στρώματα ἐξαντληθῶσι. Τοῦτο ὅμως δὲν ἀνησυχεῖ πολὺ τοὺς ἐπιχειρήσαντας τὰ ἔργα· διότι καὶ αἱ πηγαὶ φαίνονται ἀνεξάντλητοι καὶ τὰ μηχανήματα εὐκόλως μεταφέρονται καὶ τοποθετοῦνται εἰς ἄλλα μέρη. Αἱ ἐν Πενσυλβανίᾳ γενόμεναι αὗται ἐπιτυχεῖς ἀπόπειραι εἶναι ἡ ἀρχὴ τῆς διὰ τοῦ ἀεριόφωτος θερμάνσεως, ἥτις εἰσαγομένη βαθμηδὸν θὰ καταστῇ ἐν ὀραχεῖ χρόνου διαστήματι γενική. Καθ' ἡμᾶς ὁ μόνος ἐπίφοβος ἐχθρὸς τῆς φωτιστικῆς ταύτης δυνάμεως τοῦ πετρελαίου εἶναι ὁ ἠλεκτρισμός, ὅστις ἐπιτυχῶς, ὡς φαίνεται, θέλει συναγωνισθῆ πρὸς ἁπάσας τὰς φωτιστικὰς ὕλας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΑ.

Δάντου, Θείας Κωμῳδίας Μέρος Γ'. Ὁ Παράδεισος. Μετάφρ. ἔμμετρος Κωνσταντίνου Μουσούρου. Ἐν Λονδίνῳ 1885. — Ὁ μέχρι πρὸ μικροῦ πρεσβευτὴς τῆς Ὑψ. Πύλης ἐν Λονδίνῳ, κύριος Κωνσταντῖνος Μουσοῦρος, ἐξέδωκε καὶ τὸ τρίτον μέρος τῆς Θείας Κωμῳδίας τοῦ Δάντου ἐν τῇ ἡμετέρᾳ γλώσσῃ, καὶ ἐπεράτωσεν οὕτως ἔργον μέγα ἐν ταὐτῷ καὶ δύσκολον. Ὁ Δάντης θεωρεῖται ὡς εἷς τῶν δυσκολωτέρων ποιητῶν, καὶ αὐτὸ δὲ τὸ ἀφῃρημένον θέμα, ὅπερ ἐξελέξατο διὰ τὸ ἔπος του, καθιστᾷ τὸν ποιητὴν ἔτι δυσκαταληπτότερον. Καὶ ἐν τῷ πρώτῳ μὲν μέρει, τῇ Κολάσει, αἱ δυσκολίαι εἶναι ἀλιγώτεραι· ἀλλ' ἤδη ἐν τῷ β'. μέρει, τῷ Καθαρτηρίῳ, ὑπάρχουσι χωρία ὧν ἡ ἔννοια πολλοὺς κριτικοὺς σχεδὸν ἀπήλπισεν· ἀλλὰ τὸ γ'. μέρος ὁ Παράδεισος εἶναι ἀποδεδειγμένως καὶ τὸ δυσκολώτερον πάντων. Ὀφείλομεν νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι ὁ λόγιος καὶ σεβαστὸς Ἕλλην μεταφραστὴς μετὰ πολλῆς ἱκανότητος καὶ τέχνης ὑπερεπήδησε τὰς δυσκολίας, τὰς σχεδὸν ἀνυπερβλήτους, καὶ προσέφερε τῇ ἡμετέρᾳ φιλολογίᾳ ἔργον πολύτιμον, μετάφρασιν ἀξίαν τοῦ μεγάλου πρωτοτύπου, ἔργον μαρτυροῦν περὶ τῆς πολυμαθίας του καὶ τῆς μεγάλης φιλοπονίας του.

Οἱ κάτοικοι τοῦ "Ἄρεως". Ἐξ Ἰταλίας ἔρχεται ἡμῖν ἡ ὅλως παράδοξος εἴδησις περὶ δυνατῆς ἀνταποκρίσεως τῶν κατοίκων τῆς ἡμετέρας σφαίρας πρὸς τὸν ἀστέρα "Ἄρη". Λέγεται ὅτι Ἰταλός τις ἀστρονόμος, ὀνόματι Γεμινιάνης, κατεσκεύασε τηλεσκόπιον 18 μέτρων μήκους, μεγεθύνον 6500 φορὰς τὰ ἀντικείμενα. Ὁ ἀστρονόμος οὗτος πατατηρῶν τὸν Ἄρη ἐπὶ δύο κατὰ συνέχειαν ἔτη κατώρθωσε ν' ἀνακαλύψῃ ἐν τῷ Ἄρει καθαρώτατα μεγάλας ἑστίας λευκοῦ φωτός, ὁμοίας πρὸς ἑστίας ἠλεκτρικοῦ φωτός, ἑξακοντιούσας τὰς ἀκτῖνάς των διὰ μέσου τοῦ ἐρυθροῦ φωτὸς τοῦ Ἄρεως καὶ γεωμετρικῶς τοποθετημένας, καθ' ὡρισμένας ὥρας. Λέγεται δέ, ὅτι θὰ κατορθωθῇ ἡ ἀνάγνωσις τῶν σημείων τούτων, ὡς κατορθώθη ἡ ἀνάγνωσις τῶν ἱερογλυφικῶν σημείων. Τὸ παράδοξον εἶναι ὅτι εἰς τῶν ἐπιφανεστέρων μαθητῶν τοῦ διασήμου ἀστρονόμου Σέκκη, ὁ Ἰακωπῖνος, εἶναι πεπεισμένος περὶ τῆς εἰλικρινείας τῆς ἀνακαλύψεως ταύτης. Πρὸ πολλοῦ ἐρρέθη ὅτι ἂν θελήσωμέν ποτε ν' ἀνταποκριθῶμεν πρὸς ἕτερον πλανήτην, ἔπρεπε νὰ μεταχειρισθῶμεν γεωμετρικὰ σημεῖα. Ἤλιν, ἂν οἱ κάτοικοι τοῦ Ἄρεως ἤθελον νὰ συνενοῶνται πρὸς ἡμᾶς, δὲν ἤθελον κάμει σημεῖα φωτεινά, ἀλλὰ μέλανα, καλῶς γινώσκοντες ὅτι τὰ φωτεινὰ σημεῖα ἤθελον ἐξουδετερουδσαι ὑπὸ τῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου. Τοῦτο ἀνακαλεῖ εἰς τὴν μνήμην ἡμῶν, ὅτι ἐν ἔτει 1932 εὑρέθη ἀγύρτης τις, ὅστις ἐπώλει εἰκόνας τῶν κατοίκων τῆς Σελήνης, ἃς κατεσκεύασε φωτίζων διὰ λυχνίας τὴν μορφὴν τοῦ ἡμετέρου δορυφόρου, ἀνανακλωμένου ἐν τῷ τηλεσκοπίῳ αὐτοῦ. Ἡ ἐφημερὶς "Ὁ Οὐρανός" ἀναφέρουσα ταῦτα ἐπιλέγει, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ὑποπέσωμεν εἰς τὴν αὐτὴν ἀπάτην ὅλς ἐν τῷ αὐτῷ αἰῶνι.

Ἡ εὐφυΐα καὶ ὁ ὄγκος τοῦ ἐγκεφάλου. Ὁ ἰατρὸς Bloch ἐδημοσίευσεν ἐν τῇ "Ἐπιθεωρήσει τῆς Ἀνθρωπολογίας" ἐμβριθῆ μελέτην περὶ τῆς σχέσεως μεταξὺ τῆς εὐφυΐας τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ ὄγκου τοῦ ἐγκεφάλου, καὶ φθάνει εἰς τὰ ἑξῆς συμπεράσματα· Α'. Ὅτι δὲν ὑπάρχει οὐδεμία ἀπόλυτος σχέσις μεταξὺ τῆς εὐφυΐας καὶ τοῦ ὄγκου τοῦ ἐγκεφάλου, καθότι ἄνθρωποι εὐφυέστατοι ἔχουσιν ἐνίοτε μικρὸν ἐγκέφαλον, καὶ ἀπ' ἐναντίας ἄνθρωποι κοινότατοι τὴν εὐφυΐαν δύνανται νὰ ἔχωσιν ἐγκέφαλον ὀγκώδη. Τοῦτο εἶναι γνωστόν. Β'. Ὅτι αἱ αἰτίαι, δι' ἃς ὁ ἐγκέφαλος εἶναι ἢ ὀγκώδης ἢ μικρός, εἶναι ποικίλαι, καθότι ὁ ὄγκος τοῦ ἐγκεφάλου δύναται νὰ συμμορφοῦται πρὸς τὸ ἀνάστημα, πρὸς τὸ βάρος τοῦ σωματος, πρὸς τὴν μυϊκὴν δύναμιν. Τέλος δύναται ὁ ἐγκέφαλος νὰ ἐξογκωθῇ συνεπείᾳ τοῦ βαθμοῦ τῆς διανοητικῆς ἐνεργείας. Γ'. Ὅτι ὁ οὐσιωδέστερος γνώμων τοῦ βαθμοῦ τῆς εὐφυΐας εἶναι ἡ ποιότης τοῦ περικαλύμματος τοῦ ἐγκεφάλου. Ἡ ποιότης αὕτη ρυθμίζεται πρὸς τὴν μεγαλειτέραν ἢ μικροτέραν εὐαισθησίαν ἢ ἐρεθιστικότητα αὐτοῦ. Ἡ εὐαισθησία αὕτη εἶναι εἴτε φυσικὴ εἴτε ἐπίκτητος. Κατὰ τὴν πρώτην περίπτωσιν εἶναι αὕτη σημεῖον ἀνωτέρας εὐφυΐας· τὴν δευτέραν ἀποκτᾷ τις διὰ ἐπιμόνου ἐργασίας, εἰς ἣν καὶ ὁ εὐφυέστερος τῶν ἀνθρώπων δέον νὰ ὑποβάλληται. Πολλάκις καὶ νευρικαί τινες ἀσθένειαι συντελοῦσιν εἰς τὴν εὐαισθησίαν τοῦ περικαλύμματος. Δ'. Ὅτι ἔν τισι φυλαῖς ἐπιρροαί τινες, ὅλως ἀνεξάρτητοι τοῦ ἀτόμου, συντελοῦσιν εἰς τὴν τελειοποίησιν τῆς εὐφυΐας καὶ εἰς παραγωγὴν ἐπιφανῶν ἀνδρῶν. Ἡ φύσις καὶ οἱ βαθμοὶ τῆς εὐφυΐας εἶναι ποικίλοι, ἀλλ' οὐδαμοῦ δύναται μόνον ὁ ὄγκος τοῦ ἐγκεφάλου νὰ καταστῇ ὁ κύριος παράγων τῆς εὐφυΐας.

Ἐν τῇ αὐλῇ τῆς Περσίας. Ἐν τινι τῶν τελευταίων συνεδριάσεων τῆς γεωγραφικῆς Ἑταιρίας τῆς Βιέννης ὁ γεωλόγος Αἰμύλιος Τίτσε διηγήθη περίεργον ἱστορίαν τῆς ἀνὰ τὴν Περσίαν ἐπιστημονικῆς αὐτοῦ περιηγήσεως. Εὑρίσκετο ἐν Τεχεράνῃ, τῇ πρωτευούσῃ τῆς Περσίας, ἔνθα ὁ ἡγεμὼν μεγάλας τῷ ἀπένειμε τιμὰς καὶ περιποιήσεις. Ἡμέραν τινὰ ἐξῆλθεν ἔφιππος εἰς ἐκδρομὴν καὶ εὑρίσκετο ἤδη εἰς ἱκανὴν ἀπὸ τῆς πόλεως ἀπόστασιν, ὅτε δρομαῖος τὸν ἐπρόσφερεν ἀγγελιαφόρος τοῦ Σάχου φέρων αὐτῷ τὴν διαταγὴν νὰ ἐπιστρέψῃ ἀμέσως, διότι τὸν ἐζήτουν ἐν τῇ αὐλῇ. Δὲν ἠδυνάμην ἢ νὰ ὑπακούσω εἰς τὴν διαταγὴν ταύτην, εἶπεν ὁ κ. Τίτσε· ἐπέστρεψα λοιπὸν καὶ φθὰς εἰς τὰ ἀνάκτορα ἠρωτήθην παρά τινος τῶν αὐλικῶν, ὅστις μοὶ ἐπέδειξε στιλπνόν τινα καὶ διαφανῆ λίθον, ἂν ὁ λίθος οὗτος ἦτο ἀδάμας. Ἐξήτασα τὸν λίθον καὶ εὗρον ὅτι ἦτο τεμάχιον ἁπλοῦ διαφανοῦς λίθου ἐκ τῶν ὀρυκτῶν κρυστάλλων. Εἶπα τοῦτο τῷ ὑπασπιστῇ, ὅστις δὲν ἐφάνη πολὺ εὐχαριστημένος ἐκ τῆς ἀπαντήσεώς μου. Μετ' ὀλίγον ἐκλήθην παρὰ τῷ πρωθυπουργῷ, ὅστις ἐπιδείξας μοι πάλιν τὸν λίθον μὲ ἠρώτησε καὶ οὗτος ἂν ἦτο ἀδάμας. Ἐγὼ πάλιν ἠρνήθην τοῦτο. Τότε ὁ βεζύρης μοὶ εἶπεν· "Ὀφείλω νὰ σὲ καταστήσω προσεκτικόν, ὅτι ὁ λίθος οὗτος εὑρέθη παρὰ τῆς Α. Μ. κατὰ τὸν περίπατόν του εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους Δεμαβέντ." Εἰς τοῦτο ἐγὼ ἔκαμα τὴν παρατήρησιν, ὁποία τις σχέσις ὑπῆρχε μεταξὺ τοῦ περιστατικοῦ τούτου καὶ τῆς ποιότητος τοῦ λίθου· "Ἡ Α. Μ. μοὶ ἀπήντησεν ὁ βεζύρης, μεγάλως θέλει δυσαρεστηθῆ ἂν ὁ λίθος δὲν ἀναγνωρισθῇ ὡς ἀδάμας." Ἡ παρατήρησις ἦτο ρητή· ἐγὼ δὲ ἀρκούντως ἐγνώριζον τὰ κατὰ τὴν Περσίαν, ὥστε νὰ ἐννοήσω ὁποῖον κίνδυνον διέτρεχεν Εὐρωπαῖος τολμῶν νὰ ἐκτεθῇ εἰς τὴν δυσμένειαν τοῦ Σάχου. Πρὶν ἢ ὅμως σκεφθῶ τί ὤφειλον νὰ πράξω, ὡδηγήθην παρὰ τῷ ἡγεμόνι, ὅστις μὲ ἐδέχθη φιλοφρονέστατα, διότι εἶναι ἀνὴρ εὐγενὴς τοὺς τρόπους, καὶ ἐπιδείξας μοι τὸν λίθον, μὲ ἠρώτησε πάλιν ἂν ἦτο ἀδάμας. Ἐγὼ λαβὼν τὸν λίθον εἰς χεῖρας ἐστάμην ἀπορῶν τί νὰ εἴπω. Ἀφ' ἑνὸς μὲν ἤμην βέβαιος ὅτι ὁμολογῶν τὴν ἀλήθειαν θὰ παρώργιζον τὸν ἡγεμόνα, ἀφ' ἑτέρου ὅμως συνείδησίς μου ὡς γεωλόγου δὲν μοὶ ἐπέτρεπε νὰ εἴπω ψεῦδος. Δύσκολον μοὶ ἦτο νὰ λάβω μίαν ἀπόφασιν. Ὁ Σάχης μὴ λαμβάνων ἀπάντησιν παρ' ἐμοῦ, μοὶ διηγήθη ὅτι εὗρεν αὐτὸς τὸν λίθον εἰς τὸν δεῖνα καὶ δεῖνα τόπον καὶ κατὰ τὴν δεῖνα ἡμέραν· "Ἀφ' οὗ ἡ Ὑμ. Μεγαλειότης εὗρε τὸν λίθον, ἀπήντησα ἐγώ, βεβαίως ὁ λίθος εἶναι πολύτιμος, πλήν..." Τότε ὁ Σάχης διέταξε νὰ φέρωσι μέγαν ἀδάμαντα, πρὸς τὸν ὁποῖον μοὶ εἶπε νὰ παραβάλω τὸ εὕρημά του. Καὶ πάλιν δὲν ἠδυνάμην νὰ χαρακτηρίσω τὸν λίθον ὡς ἀδάμαντα. Τέλος αὐτὸς ὁ ἡγεμὼν μοὶ ἔδωκε τὴν διέξοδον, εἰπὼν μοι ὅτι τοιοῦτον λίθον οὐδέποτε εἶδεν. Ἀμέσως ἔσπευσα νὰ τῷ ἀπαντήσω ὅτι ἡ ἐπιστήμη ἀγνοεῖ μέχρι τοῦδε τὴν ὕπαρξιν τοιούτου πολυτίμου ὀρυκτοῦ. Ἡ ἀπάντησις αὕτη φαίνεται ὅτι ὑπῆρξεν ἐπιτυχής, διότι ὁ Σάχης μ' εὐχαρίστησε μετὰ πολλῆς εὐμενείας καὶ μοὶ ἐπέτρεψε ν' ἀποσυρθῶ. Ὁ βεζύρης ἐπίσης μοὶ προσεμειδίασε φιλοφρόνως. Τὸ δὲ ἀποτέλεσμα τῆς ἀκροάσεώς μου ὑπῆρξεν ἡ αὐτοκρατορικὴ διαταγὴ νὰ γείνωσιν ἐκτεταμέναι ἔρευναι εἰς τὴν θέσιν, ἐν ᾗ εὑρέθη ὁ λίθος, ὅπως εὑρεθῶσι καὶ ἄλλοι τοιοῦτοι λίθοι. Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα εὑρέθησαν πολλοὶ τοιοῦτοι, ἀλλ' ἀμφιβάλλω ἐὰν ἀνεκαλύφθη καὶ τὸ ἐλάχιστον τεμάχιον ἀδάμαντος.

Ὁ διάσημος ἐν Παρισίοις ἰατρὸς Charcot ἐδέχθη ἐσχάτως ἐν τῇ κλινικῇ του νέαν κόρην ἡλικίας 16 ἐτῶν, ἥτις πάσχει ὑπὸ περιέργου νευρικῆς νόσου. Ἡ νόσος αὕτη συνίσταται εἰς σχεδὸν ἀδιάκοπον νευρικὸν δῆξα καὶ διηνεκῆ πταρμόν. Αἱ προσβολαὶ τοῦ πταρμοῦ εἶναι τόσον ὀξεῖαι, ὥστε συμβαίνουσι 32—40 πταρμῶν ἀνὰ λεπτὸν τῆς ὥρας, καὶ ἐντὸς 22 ἡμερῶν ὁ δοκιμὸς τοῦ ἰατροῦ ἐμέτρησε 16 χιλιάδας καὶ πλέον πταρμῶν. Ὁ Charcot δὲν ἀπελπίζεται περὶ τῆς θεραπείας τῆς πασχούσης κόρης.

Καθ' ἣν ἡμέραν ὁ νῦν πρωθυπουργὸς τῆς Ἀγγλίας Γλάδστων μετέβη παρὰ τῇ βασιλίσσῃ ὅπως τῇ ὑποβάλῃ τὸν κατάλογον τῶν νέων ὑπουργῶν, ἐτελέσθησαν καὶ οἱ γάμοι τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ, δεσποινίδος Μαρίας, ἥτις ὑπανδρεύθη τὸν αἰδ. Ἐρρῖκον Drew, ἐφημέριον. Μεταξὺ τῶν γαμηλίων πλακούντων, τῶν προσενεχθέντων τῇ νεονύμφῳ κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην, ἦσαν καὶ πλακοῦντες ἀποσταλέντες παρὰ ὑψηλῶν προσώπων, πλακοῦντες ἀξίας 50—100 ἀγγλικῶν λιρῶν. Παρὰ τῶν γονέων της ἡ νεόνυμφος ἔλαβε δῶρον σταυρὸν ἐξ ἀδαμάντων καὶ μαργαριτῶν. Τὴν ἱεροτελεστίαν τοῦ γάμου ἐτέλεσεν ἐν τῇ ἐνοριακῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ γαμβροῦ, εἷς τῶν υἱῶν τοῦ Γλάδστωνος, ὁ ἱερεὺς Στέφανος Γλάδστων.

Πρὸ τριῶν ἡμερῶν ἡ ἐν Λειψίᾳ Συντεχνία τῶν ῥαπτῶν ἐώρτασε τὴν 500 ἐπετηρίδα τῆς ἱδρύσεως αὐτῆς διὰ ἐπισήμου συνελεύσεως καὶ μεγάλου συμποσίου, εἰς ὃ ἦσαν προσκεκλημέναι αἱ ἀρχαὶ τῆς πόλεως καὶ ὁ πρύτανις τοῦ Πανεπιστημίου. Κατὰ τὴν ἐπίσημον πρὸ τοῦ συμποσίου τελετὴν ἦτο παρὼν καὶ ὁ ἐνταῦθα τὰ Νομικὰ σπουδάζων πρίγκηψ Φριδερῖκος Αὔγουστος, ἐπίδοξος διάδοχος τοῦ θρόνου τῆς Σαξωνίας. Κατὰ τὸ συμπόσιον ἐγένοντο πολλαὶ προπόσεις, ὧν ἡ ἐπιτυχεστέρα ἦτο ἡ τοῦ Πρυτάνεως. Ἐξετάσαντες πόθεν προέρχεται ἡ στενὴ αὕτη σχέσις μεταξὺ τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τῆς Συντεχνίας τῶν ῥαπτῶν ἐμάθομεν ὅτι πρὸ τριακοσίων καὶ πλέον ἐτῶν εἷς τῶν ἡγεμόνων τῆς Σαξωνίας, τίς οἶδε διὰ ποίαν αἰτίαν, ἔδωκε τὸ προνόμιον εἰς τὴν Συντεχνίαν τῶν ῥαπτῶν, εἰς τὰς τελετὰς τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τῶν σχολείων νὰ ἕπεται εὐθὺς μετὰ τοὺς καθηγητὰς καὶ νὰ κρατῇ ἀναπεπταμένην τὴν σημαίαν της. Πλεῖστα ὅσα συγχαρητήρια τηλεγραφήματα ἀπεστάλησαν πρὸς τὴν Συντεχνίαν καὶ πολύτιμα ὧρα ἐξ ἄλλων συντεχνιῶν ῥαπτῶν τῶν κυριωτέρων πόλεων τῆς Γερμανίας καὶ τῆς Αὐστρίας.

Ὑποβρύχιος διῶρυξ τοῦ ποταμοῦ Μέρσεϊ. Τὴν 20 τοῦ παρελθόντος Ἰανουαρίου ἐτελέσθησαν ἐν μεγάλῃ ἐπισημότητι τὰ ἐγκαίνια τῆς ὑποβρυχίου διώρυγος, τῆς συνδεούσης τὴν πόλιν Liverpool πρὸς τὴν ἀπέναντι αὐτῆς κειμένην Birkenhead. Εἰς τὴν τελετὴν ἦτο παρὼν καὶ ὁ πρίγκηψ τῆς Οὐαλλίας. Ἡ διῶρυξ αὕτη εὑρίσκεται εἰς μέγα βάθος ὑπὸ τὴν κοίτην τοῦ ποταμοῦ, ἔχει δὲ πλάτος μὲν 7,70 μέτρων, ὕψος 7 μ. Ἐν τῇ διώρυγι ὑπάρχει σιδηρόδρομος, ὅστις κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν ἐγκαινίων διήνυσε τὸ διάστημα τοῦτο ἐντὸς τεσσάρων λεπτῶν τῆς ὥρας. Ἡ κατασκευὴ τῆς διώρυγος ἤρξατο διὰ τῆς ὀρύξεως φρέατος ἐν Birkenhead ἐν ἔτει 1870. Ἀλλὰ μέχρι τοῦ ἔτους 1879 τὸ φρέαρ ἐκεῖνο ἐγκατελείφθη, ὅτε αἱ ἐν αὐτῷ ἐργασίαι ἐξηκολούθησαν μετὰ μεγάλης δραστηριότητος παρὰ τοῦ ταγματάρχου Ἰσαάκ. Τρισχίλιοι ἐργάται προσελήφθησαν διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς διώρυγος ταύτης, ἡ δὲ ὁλικὴ δαπάνη ἀνῆλθεν εἰς ἓν ἑκατομμύριον λιρῶν στερλινῶν. Διὰ τὴν συγκοινωνίαν ἡ νέα αὕτη διῶρυξ, ἡ τοσοῦτον ἐπιτυχῶς κατασκευασθεῖσα, ἔχει μεγάλην σημασίαν, ἣν κάλλιστα ἐννοοῦσιν οἱ κάτοικοι τῶν δύο παροχθίων πόλεων.

Αἴνιγμα 411.

Τὸ ἓν μου φέρ' ὑπόθεσιν,
Τὸ ἄλλο εὐωδίαν·
Τὸ ὅλον φέρει δάκρυα
Καὶ ὀλίβει τὴν καρδίαν.

Π. Κ. ἐν Πετροσπάλει.

Αἴνιγμα 412.

Ἄνευ τοῦ πρώτου εὔκολα
Τὸ δεύτερον δὲν θὰ γευθῇς·
Ἄνευ τοῦ ὅλου πάντοτε
Εἰς τὴν φρικτὴν μανίαν
Κἠ εἰς φύσιν τὴν ἀγρίαν
Τοῦ πρώτου μου θὰ ἐκτεθῇς.

Πρόβλημα 413.
(Ἀριθμητικόν).

Χωρικός τις κατῆλθεν εἰς τὴν ἀγορὰν τῆς πρωτευούσης φέρων μεθ' ἑαυτοῦ πρὸς πώλησιν τέσσαρα εἴδη ὀρνέων, δηλαδὴ ὄρνιθας, νήσσας, χήνας καὶ ἰνδικοὺς ἀλέκτορας. Καὶ τὰς μὲν ὄρνιθας ἐπώλησε πρὸς 1 δραχμὴν ἑκάστην, τὰς νήσσας πρὸς 2, τὰς χήνας πρὸς 3½ καὶ τοὺς ἰνδικοὺς ἀλέκτορας πρὸς 5 δραχμὰς ἕκαστον. Πωλήσας ἅπαντα ἀνεχώρησε διὰ τὸ χωρίον του κομίζων μεθ' ἑαυτοῦ ἐκ τῆς πωλήσεως δραχμὰς 540.

Ζητεῖται ὁ ἀριθμὸς ἑκάστου εἴδους, γνωστῶν οὐσῶν τῶν ἀκολούθων μεταξὺ των σχέσεων·

Ὁ ἀριθμὸς τῶν ὀρνίθων ἐξισοῦτο τοῖς 3/5 τοῦ ἀθροίσματος τῶν ἀριθμῶν τῶν λοιπῶν ὀρνέων.

Ὁ τῶν νησσῶν τῷ ἀθροίσματι τοῦ τῶν χηνῶν καὶ τῶν ἰνδικῶν ἀλεκτόρων.

Ὁ τῶν χηνῶν τῷ ἡμίσει τοῦ ἀθροίσματος τοῦ τῶν νησσῶν καὶ τοῦ τῶν ἰνδ. ἀλεκτόρων.

Ὁ τῶν ἰνδ. ἀλεκτόρων τῷ πέμπτῳ τοῦ ἀθροίσματος τοῦ τῶν νησσῶν καὶ τοῦ τῶν χηνῶν.

Ἰ. Τ. Ἀσκαράτος ἐν Ἀηξουρίῳ.

Πρόβλημα 414.

*γ*ρ**ω * ἀεὶ *ο**ἀ **α**ό*ε*ο*

Ἐλλείπουσι τὰ σύμφωνα.

Πρόβλημα 415.

Χ*λ*π*ς π*λ*μ*ς γὰρ *δ*λ*φῶν

Ἐλλείπουσι τὰ φωνήεντα.

ΛΥΣΕΙΣ.

Αἰνίγματος 406.

Περὶ — Ἄνδρος = Περίανδρος.

Αἰνίγματος 407.

Λειμών — Χειμών.

Προβλήματος 408.

ΓΡΦ = ΓΡΑΦΗ.

Προβλήματος 409.

> λέξανδρος.
< οὗτος.
= εριπλανώμενος.
> σωτος.
< ἄτυραι.
— στορία.
> ρμνημονεύματα.

Προβλήματος 410.

ΦΑΝΤΕΣ ΚΑΡΡΩ.	ΑΣΟΣ ΚΟΤΠΑ.	ΡΗΓΑΣ ΠΙΚΑ.	ΔΑΜΑ ΣΠΑΘΙ.
ΔΑΜΑ ΠΙΚΑ	ΡΗΓΑΣ ΣΠΑΘΙ	ΑΣΟΣ ΚΑΡΡΩ	ΦΑΝΤΕΣ ΚΟΤΠΑ
ΑΣΟΣ ΣΠΑΘΙ	ΦΑΝΤΕΣ ΠΙΚΑ	ΔΑΜΑ ΚΟΤΠΑ	ΡΗΓΑΣ ΚΑΡΡΩ.
ΡΗΓΑΣ ΚΟΤΠΑ	ΔΑΜΑ ΚΑΡΡΩ	ΦΑΝΤΕΣ ΣΠΑΘΙ	ΑΣΟΣ ΠΙΚΑ.

Κ. Ι. Α. εἰς Ἀηξούριον. Εὐχαριστοῦμεν διὰ τὸ ἐπιτυχὲς πρόβλημα. Ὡς βλέπετε προθύμως δημοσιεύεται. Εὑρεθήσεται λύτης; — κ. Δ. Κ. εἰς Σμύρνην. Εὐχαριστοῦμεν διὰ τὴν ἐγγραφὴν τῶν συνδρομητῶν. Τίμημα ἐλήφθη. Τὰ τεύχη ἀπεστάλησαν ἤδη ἀσφαλῶς. Εὐχαριστοῦμεν ἐπίσης καὶ δι' ἣν δεικνύετε ἐκτίμησιν ὑπὲρ τοῦ Περιοδικοῦ. Πράγματι ὁ "Ἑσπερος δι' ἔργων προσπαθεῖ νὰ εὐχαριστήσῃ τοὺς συνδρομητάς αὐτοῦ, καὶ πάντοτε προσφέρει τοῖς ἀναγνώσταις αὐτοῦ περισσότερα ἢ ὅτε ἦρξατο ἐκδιδόμενος. — κ. Ι. Π. εἰς Βιτώλια. Ἐλήφθη, ἀλλὰ δὲν ἐκρίθη κατάλληλον. Σᾶς προτρέπομεν νὰ δοκιμάσητε ἕτερον διήγημα ἐντελῶς πρωτότυπον. — κ. Μ. Μ. εἰς Ζάκυνθον. Τίμημα συνδρομῶν ἐλήφθη πρὸ καιροῦ. Εὐχαριστοῦμεν. Περὶ τῆς ἑτέρας ἀποστολῆς ὑμῶν οὐδὲν ἀναφέρομεν, διότι τὴν ἀπάντησιν ἔχετε πρόχειρον. — κ. Φ. εἰς Θεσσαλονίκην. Τίμημα ἐλήφθη· λίαν προσεχῶς ἀποσαλή εται τὸ περιεκάλυμμα κατὰ τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν διεύθυνσιν. — Α. Δ. εἰς Γαλάξιον. Τὸ ἄρθρον ὑμῶν δὲν δύναται ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ δημοσιευθῇ· ἑπομένως μὴ τὸ πέμψητε. Βραδύτερον πλειότερα. Διὰ τοῦ ταχυδρομείου θέλετε λάβει λίαν προσεχῶς ὅ,τι ζητεῖτε. Οὐδεμία προέκυψε δαπάνη. Εὐχαριστοῦμεν διὰ τὰ φιλικὰ ὑμῶν αἰσθήματα.

ΤΙΜΗ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΕΩΣ 50 ΦΟΙΝ. ΤΟΝ ΣΤΙΧΟΝ. — ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ELSTER-STRASSE 41. LEIPZIG.

Παρακαλοῦνται οἱ ἐπιστέλλοντες πρὸς τὸν Ἕσπερον νὰ πέμπωσι τὰ χειρόγραφα καθαρῶς γεγραμμένα, τὰ ὁποῖα δημοσιευόμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται.

ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΟΝ

ΤΩΝ ΑΤΜΟΠΛΟΙΩΝ ΤΟΥ ΕΝ ΤΕΡΓΕΣΤΗι ΑΥΣΤΡΟ-ΟΥΓΓΡΙΚΟΥ ΛΟΪΔ.

Ἀναχωρήσεις ἐκ Τεργέστης·

ΓΡΑΜΜΗ ΑΝΑΤΟΛΙΚΩΝ ΙΝΔΙΩΝ ΚΑΙ ΚΙΝΑΣ (διὰ τῆς διώρυγος Σουέζ), εἰς Χόγκ-Κόγκ, διὰ Βρεντησίου, Πόρτο-Σαΐδ, Ἄδεν, Βομβάης, Κολόμβου, Πέναγγ καὶ Σιγγαπώρης τῇ α΄. ἑκάστου μηνὸς εἰς τὰς 4 μ. μ.

Εἰς Καλκούτταν διὰ Πόρτο-Σαΐδ, Σουέζ, Ἄδεν καὶ Κολόμβου τῇ 15 Ἰανουαρίου, 15 Φεβρουαρίου, 15 Μαρτίου, 15 Αὐγούστου, 15 Σεπτεμβρίου, 15 Ὀκτωβρίου, 15 Νοεμβρίου καὶ 15 Δεκεμβρίου εἰς τὰς 4 μ. μ.

Ἐπὶ τῆς γραμμῆς Τεργέστης-Βομβάης τὰ ἀτμόπλοια θέλουσι διανύει 10 μίλια τὴν ὥραν, μεταξὺ δὲ Βομβάης καὶ Χόγκ-Κόγκ 9 μίλια.

ΓΡΑΜΜΗ ΑΙΓΥΠΤΟΥ. Ἑκάστην Παρασκευὴν εἰς Ἀλεξάνδρειαν διὰ Κερκύρας (συγκοινωνία πρὸς τὸ Πόρτο-Σαΐδ καὶ τὴν Συρίαν).

Πλειοτέρας πληροφορίας δίδει ἡ ἐν Τεργέστῃ Διεύθυνσις καὶ τὸ Γενικὸν Πρακτωρεῖον τοῦ αὐστρο-ουγγρικοῦ Λόυδ ἐν Βιέννῃ (Schwarzenberg-Platz ἀρ. 6).

ΓΡΑΜΜΗ ΑΝΑΤΟΛΗΣ. Ἑκάστην Τρίτην εἰς τὰς 4 μ. μ. εἰς Ἑλλάδα μέχρι Σμύρνης, ἐναλλὰξ διὰ Φιουμίου, Βρεντησίου, Πειραιῶς, καὶ διὰ Ἀγκῶνος κτλ.

ΓΡΑΜΜΗ ΒΡΕΝΤΗΣΙΟΥ-ΠΕΙΡΑΙΩΣ. Ἐκ Βρεντησίου τὴν Πέμπτην ἑκάστης ἑβδομάδος τὸ μεσονύκτιον διὰ Κέρκυραν, Πάτρας, Κόρινθον, Ἀθήνας καὶ Πειραιᾶ.

Ἐκ Πειραιῶς διὰ τοῦ σιδηροδρόμου εἰς Κόρινθον, καὶ ἐκ Κορίνθου διὰ τοῦ ἀτμοπλοίου ἑκάστην Δευτέραν, τὴν μεσημβρίαν διὰ Πάτρας, Κέρκυραν εἰς Βρεντήσιον.

Τὴν Τετάρτην (ἑκάστην δευτέραν Τετάρτην ἀπὸ 10 Ἰανουαρίου) τῇ 6 μ. μ. εἰς Φιούμιον, Κέρκυραν, Πάτρας, Κατάκωλον, Καλάμας, Πειραιᾶ, Θεσσαλονίκην, Θεσσαλίαν μέχρι Κωνσταντινουπόλεως.

Τὸ Σάββατον τῇ 2 μ. μ. εἰς Κωνσταντινούπολιν μὲ προσέγγισιν εἰς Κέρκυραν καὶ Πειραιᾶ· εἶτα δὲ ἐκ Πειραιῶς εἰς Σύρον, Κρήτην, Σμύρνην, Συρίαν, Θεσσαλίαν, καὶ διὰ Κωνσταντινουπόλεως εἰς τοὺς λιμένας τοῦ Εὐξείνου Πόντου (τῆς μαύρης θαλάσσης) καὶ τοῦ Δουνάβεως.

ΕΙΣ ΤΥΝΙΔΑ κατὰ δεκαπενθημερίαν, τὴν Πέμπτην ἀπὸ τῆς 4 Ἰανουαρίου εἰς τὰς 4 μ. μ. διὰ Ἀγκῶνος, Βάρης, Βρεντησίου, Μεσσήνης, Κατάνης, Συρακουσῶν καὶ Μελίτης (Συγκοινωνία ἐν Ἀγκῶνι διὰ Φιούμιον καὶ ἐκ Φιουμίου).

Εἰς ΔΑΛΜΑΤΙΑΝ τὴν Τρίτην, Πέμπτην καὶ Σάββατον ἑκάστης ἑβδομάδος.

[20

ΛΕΞΙΚΟΝ ΕΛΛΗΝΟΝ-ΑΡΑΒΙΚΟΝ

περιέχον τὰς κυριωτέρας καὶ χρησιμωτέρας λέξεις καὶ φράσεις ἡρμηνευμένας ἀραβιστὶ δι' ἑλληνικῶν χαρακτήρων καὶ παράρτημα διαιρούμενον εἰς τρία μέρη· Α΄. Περιγραφὴν τῶν ἐπισημοτέρων πόλεων καὶ μνημείων τῆς Αἰγύπτου· Β΄. Τὰς ἐθνικὰς καὶ θρησκευτικὰς ἑορτὰς τῶν Αἰγυπτίων· Γ΄. Τὰ ἤθη, ἔθιμα, δοξασίας καὶ προλήψεις τῶν Ἀράβων κτλ.

Συνταχθὲν

ὑπὸ

ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ Ι. ΠΕΝΤΑΚΗ.

Ἐκδοθὲν ἀναλώμασι

τοῦ Ἑλληνικοῦ βιβλιοπωλείου "Φοίνικος"

ΠΕΤΡΟΥ ΣΑΡΑΝΤΗ.

ΕΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑι

1885.

ΜΙΛΤΩΝΟΣ

ΑΠΟΛΕΣΘΕΙΣ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΣ

ἔμμετρος μετάφρασις

Αλεξάνδρου Σ. Κάσδαγλη.

Ἐκδοσις πολυτελὴς μετὰ εἰκόνων

ὑπὸ

Gustave Doré.

Ἐν Λειψίᾳ

1884.

W. DRUGULIN.

Ἐκδίδεται κατὰ τεύχη· τιμὴ ἑκάστου τεύχους μάρκαι 2.

M. MINGHETTI.

Τὰ πολιτικὰ κόμματα καὶ ἡ τούτων ἐπέμβασις εἰς τὰ τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς διοικήσεως.

Μετάφρασις ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ καὶ εἰσαγωγὴ

Γ. Μικονίου

διδάκτορος τῆς Νομικῆς.

ΕΝ ΛΕΙΨΙΑι

W. DRUGULIN

1885.

Εὕρηται παρὰ τῷ τυπογραφείῳ W. Drugulin ἐν Λειψίᾳ, καὶ τιμᾶται φράγκων 5.

BROCKHAUS' CONVERSATIONS-LEXIKON.

Ἔκδοσις ΙΓ΄. ἐπηυξημένη καὶ διὰ 400 εἰκόνων καὶ γεωγραφικῶν χαρτῶν κεκοσμημένη.

Τὸ πλούσιον τοῦτο Λεξικόν, ἐν τεύχεσι 240 πρὸς φοίνικας 50 ἕκαστον, θέλει ἀποτελέσει 16 ὀγκώδεις τόμους, ὧν οἱ 11 ἐδημοσιεύθησαν ἤδη.

Ἕκαστος τόμος τιμᾶται·

Ἄδετος μὲν μαρκῶν 7.50.
Δεδεμένος διὰ λινοῦ μ. 9.
Ἡμιδερμάτινος μ. 9.50.
Ἐπὶ ἐξαιρετικοῦ χάρτου καὶ πλουσίως δεδεμένος μ. 15.

ΑΤΤΙΚΑΙ ΝΥΚΤΕΣ

Α΄. — Δ΄.

ΤΑ ΑΠΑΝΤΑ

Σ. Ν. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΟΥ.

ΕΚΔΟΣΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

1884.

ΑΓΓΕΛΙΑ.

Μετενεγκὼν ἐκ τῆς Ἀγγλικῆς εἰς τὴν ἡμετέραν καθομιλουμένην ἑλληνικὴν γλῶσσαν τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον "Βενετία" μυθιστόρημα τοῦ μακαρίτου Λόρδου Βήκονσφηλδ, προτίθεμαι τὴν δημοσίευσιν αὐτοῦ. Τὸ ἐν λόγῳ μυθιστόρημα τοῦ μεγάλου τῆς Ἀγγλίας πολιτικοῦ τυγχάνον ἄξιον ἀναγνώσεως, δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι πολλοὶ τῶν ὁμογενῶν θέλουσιν ἀποφασίσῃ ν' ἀποκτήσωσιν ἐν τῇ μητρικῇ των γλώσσῃ ἐκδιδόμενον, ἐφ' ᾧ καὶ θαρρούντως ἀπεκδέχομαι τὴν ὑποστήριξίν των.

Τιμὴ ἑκάστου ἀντιτύπου διὰ τοὺς συνδρομητὰς ὁρίζεται εἰς σελίνια δύο καὶ ἥμισυ. Τὸ ὅλον ἔργον ἀποτελέσει περίπου 8 τυπογραφικὰ φύλλα.

Ἐν Κυρηνείᾳ Κύπρου.

ΙΩ. Γ. ΠΑΠΠΑΣ.

Διευθυντὴς καὶ ἐκδότης· Δρ. Ι. ΠΕΡΒΑΝΟΓΛΟΣ ἐν ΛΕΙΨΙΑι. ELSTER-STR. 41.

Χαρτοπωλεῖον· Β. ΣΙΓΙΣΜΟΥΝΔΟΥ ἐν Βερολίνῳ, Φραγκοφόρτῃ καὶ Λειψίᾳ. — Τύποις· Γ. ΔΡΟΥΓΟΥΛΙΝΟΥ ἐν Λειψίᾳ.